

RAPORT

**Z DZIAŁALNOŚCI STATUTOWEJ
OŚRODKA ROZWOJU POLSKIEJ EDUKACJI ZA GRANICĄ
W ROKU 2021**

SPIS TREŚCI

ROZDZIAŁ I. WSTĘP.....	3
ROZDZIAŁ II. KOORDYNOWANIE PRACY SZKÓŁ POLSKICH.....	5
II.1. ORGANIZACJA ROKU SZKOLNEGO W SZKOŁACH POLSKICH.....	5
II.2. DZIAŁALNOŚĆ SEKCJI POLSKICH W SZKOŁACH FUNKCJONUJĄCYCH W SYSTEMACH OŚWIATY INNYCH PAŃSTW.....	6
II.3. WYSTĘPOWANIE Z WNIOSKAMI DO MINISTRA W SPRAWIE ZAŁOŻENIA, PRZEKSZTAŁCENIA, LIKWIDACJI LUB NADANIA IMIENIA SZKOLE POLSKIEJ.....	8
II.4. SPRAWOWANIE NADZORU PEDAGOGICZNEGO NAD SZKOŁAMI POLSKIMI.....	9
II.5. SPRAWDZANIE ZGODNOŚCI Z PRAWEM STATUTÓW SZKÓŁ POLSKICH.....	19
II.6. ANALIZA KWALIFIKACJI ZATRUDNIONYCH NAUCZYCIELI.....	21
II.7. AWANS ZAWODOWY NAUCZYCIELI SZKÓŁ POLSKICH.....	22
II.8. SPRAWOWANIE NADZORU NAD DZIAŁALNOŚCIĄ SZKÓŁ POLSKICH W ZAKRESIE SPRAW FINANSOWYCH I ADMINISTRACYJNYCH.....	24
II.9. SPRAWOZDANIE Z FUNKCJONALNOŚCI DZIENNIKA ELEKTRONICZNEGO W SZKOŁACH POLSKICH.....	25
ROZDZIAŁ III. KSZTAŁCENIE NA ODLEGŁOŚĆ DLA DZIECI OBYWATELI POLSKICH CZASOWO PRZEBYWAJĄCYCH ZA GRANICĄ.....	27
III.1. UCZNIOWIE W SYSTEMIE KSZTAŁCENIA NA ODLEGŁOŚĆ.....	27
III.2. NAUCZYCIELE SYSTEMU KSZTAŁCENIA NA ODLEGŁOŚĆ.....	31
III.3. EGZAMIN ÓSMOKLASISTY I EGZAMIN MATURALNY.....	33
III.4. KONKURSY I WYDARZENIA W SZKOŁACH IM. KOMISJI EDUKACJI NARODOWEJ.....	39
ROZDZIAŁ IV. ORGANIZOWANIE DOSKONALENIA ZAWODOWEGO ORAZ UDZIELANIE WSPARCIA METODYCZNEGO NAUCZYCIELOM PRACUJĄCYM WŚRÓD POLONII I POLAKÓW ZA GRANICĄ.....	43
IV.1. POTRZEBY W ZAKRESIE DOSKONALENIA NAUCZYCIELI.....	44
IV.2. ODBIORCY SZKOLEŃ.....	47
IV.3. TEMATYKA KURSÓW.....	48
IV.3.1 KURSY KWALIFIKACYJNE.....	49
IV.3.2 KURSY DOSKONALĄCE.....	50
IV.3.3 AKADEMIA EDUKACJI POLONIJNEJ.....	55
IV.4. PUBLIKACJE.....	58
IV.4.1 E-BOOKI W ZAKRESIE AWANSU ZAWODOWEGO NAUCZYCIELI	58
IV.4.2 MATERIAŁY AUDIOWIZUALNE.....	59
IV.5. MATERIAŁY DYDAKTYCZNE ZAMIESZCZONE NA ZINTEGROWANEJ PLATFORMIE EDUKACYJNEJ.....	59
ROZDZIAŁ V. KIEROWANIE NAUCZYCIELI DO PRACY ZA GRANICĄ W CELU WSPOMAGANIA NAUCZANIA JĘZYKA POLSKIEGO, HISTORII, GEOGRAFII I KULTURY POLSKIEJ WŚRÓD POLONII I POLAKÓW ZA GRANICĄ.....	61

ROZDZIAŁ VI. WYKONYWANIE ZADAŃ WYNIKAJĄCYCH Z KONWENCJI O STATUCIE SZKÓŁ EUROPEJSKICH.....	67
VI.1. UCZNIOWIE SZKÓŁ EUROPEJSKICH.....	67
VI.2. NAUCZYCIELE SKIEROWANI DO SZKÓŁ EUROPEJSKICH.....	68
VI.3. SPRAWOWANIE NADZORU PEDAGOGICZNEGO W STOSUNKU DO NAUCZYCIELI SKIEROWANYCH DO PRACY W SZKOŁACH EUROPEJSKICH.....	70
VI.4. WNIOSKI ZE SPRAWOWANEGO NADZORU PEDAGOGICZNEGO.....	72
 ROZDZIAŁ VII. PRZEKAZYWANIE ZA GRANICĘ PODRĘCZNIKÓW I POMOCY DYDAKTYCZNYCH.....	 75
 ROZDZIAŁ VIII. LATAJĄCA PORADNIA ONLINE.....	 80
VIII.1. CEL PROJEKTU.....	80
VIII.2. GŁÓWNE ZAŁOŻENIA PROJEKTU.....	80
VIII.3. REALIZACJA PROJEKTU.....	81
VIII.4. EFEKTY PROJEKTU.....	81
VIII.5. WNIOSKI.....	82
VIII.6. REKOMENDACJE ODNOŚNIE KONTYNUACJI PROJEKTU.....	82
 ROZDZIAŁ IX. AWANS ZAWODOWY NAUCZYCIELI SZKÓŁ ZA GRANICĄ.....	 84
 ROZDZIAŁ X. WYKONYWANIE INNYCH ZADAŃ ZLECONYCH I FINANSOWANYCH PRZEZ MINISTERSTWO EDUKACJI I NAUKI.....	 87
X.1. REALIZACJA KURSÓW ADAPTACYJNYCH I JĘZYKOWYCH DLA REPATRIANTÓW I CZŁONKÓW ICH RODZIN.....	87
 ROZDZIAŁ XI. WSPÓŁPRACA Z ORGANIZACJAMI DZIAŁAJĄCYMI NA RZECZ OŚWIATY POLSKIEJ I POLONIJNEJ.....	 91

ROZDZIAŁ I. WSTĘP

- 1) Ośrodek Rozwoju Polskiej Edukacji za Granicą – zwany dalej **„Ośrodek”**,
- 2) Szkoła Podstawowa im. Komisji Edukacji Narodowej i Liceum Ogólnokształcące im. Komisji Edukacji Narodowej prowadzące kształcenie na odległość – zwane dalej **„szkoły im. KEN”**,
- 3) szkoły przy przedstawicielstwie dyplomatycznym, urzędzie konsularnym lub przedstawicielstwie wojskowym Rzeczypospolitej Polskiej, które umożliwiają uczniom uczęszczającym do szkół funkcjonujących w systemach oświaty innych państw uzupełnianie wykształcenia w zakresie szkoły podstawowej i liceum ogólnokształcącego, zgodnie z ramami programowymi kształcenia uzupełniającego i planami nauczania dla szkół polskich – zwane dalej **„szkoły polskie”**,
- 4) Zespół Szkół im. Zygmunta Mineyki przy Ambasadzie RP w Atenach (od 01.09.2021 r. Szkoła Polska im. Zygmunta Mineyki przy Ambasadzie RP w Atenach) – zwany dalej **„zespół szkół”**,
- 5) szkoły funkcjonujące w systemach oświaty innych państw oraz inne formy nauczania prowadzone przez organizacje społeczne zarejestrowane za granicą – zwane dalej **„szkoły za granicą”**,
- 6) Polonijne Centrum Nauczycielskie – zwane dalej **„PCN”**.

Misją Ośrodka Rozwoju Polskiej Edukacji za Granicą jest kształtowanie i podtrzymywanie poczucia tożsamości narodowej wśród Polonii i Polaków żyjących poza granicami kraju poprzez:

- nauczanie dzieci i młodzieży języka polskiego, historii i kultury w języku polskim, ułatwiające im ewentualny powrót do polskiego systemu edukacji,
- krzewienie kultury polskiej,
- metodyczne i merytoryczne wspomaganie nauczycieli uczących języka polskiego.

Ośrodek tworzy nowy wymiar edukacji dla polskich uczniów na 4 kontynentach oraz nową jakość pracy dla nauczycieli – pasjonatów i entuzjastów oświaty, którzy nieustrudzenie i aktywnie pełnią swoją misję. Jest instytucją wspomagającą oświatę polonijną i polskojęzyczną za granicą. Filozofia Ośrodka buduje świat wiedzy poprzez kształcenie, szkolenia i programy dedykowane polskim dzieciom i młodzieży, a także nauczycielom poza granicami kraju.

Zadania Ośrodka

- koordynowanie organizacji kształcenia dzieci obywateli polskich czasowo przebywających za granicą, w tym sprawowanie nadzoru w zakresie spraw finansowych i administracyjnych nad działalnością szkół,
- sprawowanie nadzoru pedagogicznego nad szkołami i nauczycielami oddelegowanymi do pracy w sekcjach polskich funkcjonujących w systemach oświaty innych krajów,
- wykonywanie zadań organu prowadzącego w odniesieniu do szkół,
- wykonywanie zadań związanych z awansem zawodowym nauczycieli szkół,
- organizowanie w szkołach im. KEN kształcenia na odległość dla dzieci obywateli polskich czasowo przebywających za granicą, obejmującego realizację:
 - a) programów nauczania uwzględniających podstawę programową kształcenia ogólnego odpowiednio dla szkoły podstawowej lub liceum ogólnokształcącego,
 - b) programu nauczania uwzględniającego ramy programowe kształcenia uzupełniającego dla szkół polskich,
- kierowanie nauczycieli do pracy za granicą w celu wspomagania wśród Polonii i Polaków zamieszkałych za granicą nauczania języka polskiego, historii, geografii, kultury polskiej oraz innych przedmiotów nauczanych w języku polskim w szkołach funkcjonujących w systemach oświaty innych państw lub nauczanych w innych formach przez organizacje społeczne zarejestrowane za granicą,
- przekazywanie za granicę podręczników i pomocy dydaktycznych służących nauczaniu języka polskiego i w języku polskim na wnioski organizacji społecznych zarejestrowanych za granicą albo na wnioski innych podmiotów organizujących za granicą nauczanie języka polskiego lub innych przedmiotów nauczanych w języku polskim, a także nauczycieli pracujących wśród Polonii i Polaków za granicą,
- organizowanie doskonalenia zawodowego nauczycieli pracujących wśród Polonii i Polaków za granicą, a także udzielanie im wsparcia metodycznego,
- wykonywanie zadań wynikających z Konwencji o Statucie Szkół Europejskich, sporządzonej 21 czerwca 1994 r. w Luksemburgu w tym sprawowanie nadzoru pedagogicznego nad nauczycielami skierowanymi do pracy w Szkołach Europejskich,
- współpraca z organizacjami i środowiskami działającymi na rzecz oświaty polskiej, polonijnej i polskojęzycznej za granicą,
- wykonywanie innych zadań zleconych i finansowanych przez Ministerstwo Edukacji i Nauki.

ROZDZIAŁ II. KOORDYNOWANIE PRACY SZKÓŁ POLSKICH

Koordinację organizacji kształcenia dzieci obywateli polskich czasowo przebywających za granicą, w tym sprawowanie nadzoru pedagogicznego w stosunku do kierowników szkół polskich oraz nauczycieli w sekcjach polskich funkcjonujących w szkołach działających w systemach oświaty innych krajów oraz sprawowanie nadzoru nad działalnością szkół polskich w zakresie spraw finansowych i administracyjnych regulują m.in. przepisy rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 22 sierpnia 2019 r. *w sprawie powierzenia Ośrodkowi Rozwoju Polskiej Edukacji za Granicą sprawowania nadzoru pedagogicznego nad szkołami polskimi oraz szkołami i zespołami szkół w Polsce i za granicą, a także wykonywania w odniesieniu do nich zadań organu prowadzącego oraz zadań związanych z awansem zawodowym nauczycieli tych szkół* (Dz.U. 2019 poz. 1626).

II.1. ORGANIZACJA ROKU SZKOLNEGO W SZKOŁACH POLSKICH

W 2021 roku funkcjonowało ogółem 69 jednostek edukacyjnych działających przy przedstawicielstwach dyplomatycznych, urządach konsularnych oraz przy przedstawicielstwach wojskowych Rzeczypospolitej Polskiej, w tym: 1 Zespół Szkół im. Zygmunta Mineyki przy Ambasadzie RP w Atenach i 68 szkół polskich. Ponadto nauczyciele szkół polskich pracowali w 4 sekcjach polskich w szkołach francuskich.

Z dniem 31 sierpnia 2021 r. Zespół Szkół im. Zygmunta Mineyki przy Ambasadzie RP w Atenach został przekształcony w Szkołę Polską im. Zygmunta Mineyki przy Ambasadzie RP w Atenach.

W szkołach polskich oraz sekcjach polskich we Francji w roku szkolnym 2021/2022 kształci się ogółem 16 707 uczniów (stan na 31 grudnia 2021 r.).

	Liczba uczniów	Liczba nauczycieli
szkoły polskie	16 231	554
sekcje	476	19
Razem	16 707	573

II.2. DZIAŁALNOŚĆ SEKCJI POLSKICH W SZKOŁACH FUNKCJONUJĄCYCH W SYSTEMACH OŚWIATY INNYCH PAŃSTW

Sekcje polskie we Francji

We Francji na trzech poziomach nauczania (szkoła podstawowa, szkoła średnia 1 stopnia – collège i 2 stopnia – lycée) funkcjonują tzw. sekcje międzynarodowe, w których część przedmiotów nauczana jest w języku kraju partnerskiego. Uczniowie sekcji są uczniami szkół, w których sekcje istnieją, czyli spełniają obowiązek szkolny w tej placówce. Do głównych celów tego rozwiązania należy ułatwienie przyjmowania i integracji uczniów zagranicznych z francuskim systemem szkolnym oraz ich ewentualnego powrotu do systemu kraju pochodzenia.

Do pracy w charakterze nauczyciela w sekcjach polskich szkół francuskich oddelegowani są nauczyciele zatrudnieni w szkołach polskich. Podstawę dla delegowania nauczycieli polskich do pracy w sekcji stanowi § 23 ust. 2 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej *w sprawie organizacji kształcenia dzieci obywateli polskich czasowo przebywających za granicą* (Dz.U. z 2019 r. poz. 1652 z późn. zm.).

Nauczyciele realizują program nauczania zatwierdzony przez stronę francuską. Na czas pracy w sekcji otrzymują ze szkoły francuskiej wszystkie uprawnienia, jakie mają nauczyciele francuscy: dostęp do platformy szkolnej, elektronicznego dziennika, ale także muszą spełniać wymogi francuskiej administracji: ocenianie i ewaluacja uczniów sekcyjnych, przeprowadzanie egzaminów wstępnych i maturalnych, udział w radach pedagogicznych, szkoleniach wewnętrznych, zebraniach i projektach pedagogicznych.

Język polski nauczany jest jako język narodowy, a nie język obcy. Od uczniów sekcyjnych wymagana jest doskonała znajomość polskiego, stąd konieczność przeprowadzania egzaminów wstępnych. Uczniowie sekcyjni zdają maturę oraz egzamin gimnazjalisty w opcji języka polskiego. Wyniki tych egzaminów widnieją na świadectwach francuskich i mają bardzo duży wpływ na średnią ocen.

W szkołach we Francji funkcjonują cztery sekcje polskie, co obrazuje poniższa tabela:

Sekcja polska	Liczba uczniów	Liczba nauczycieli przedmiotów sekcyjnych	Przedmioty nauczane w języku polskim
Collège i liceum Montaigne w Paryżu	115	4	- język polski - historia Polski - geografia Polski
SP, collège i liceum w Saint Germain-en-Laye	142	5	- język polski-nauczanie wczesnoszkolne - język polski - historia Polski - geografia Polski
SP, collège i liceum CSI w Lyonie	115	6	- język polski-nauczanie wczesnoszkolne - język polski - historia Polski - geografia Polski
SP, collège i liceum w Strasburgu	104	4	- język polski-nauczanie wczesnoszkolne - język polski - historia Polski
Razem	476	19	

Wszyscy nauczyciele zatrudnieni w sekcjach polskich posiadają pełne kwalifikacje do nauczania danego przedmiotu. Z liczby 19 nauczycieli 9 posiada stopień awansu zawodowego nauczyciela dyplomowanego, 3 – stopień nauczyciela mianowanego, 7 – stopień nauczyciela kontraktowego. W roku szkolnym 2021/2022 – 2 nauczycieli odbywa staż na wyższy stopień awansu zawodowego nauczyciela: w tym 1 – na dyplomowanego, 1 – na mianowanego.

Do zadań kierownika organizującego pracę sekcji należy m.in. reprezentowanie sekcji wobec dyrektora szkoły i francuskich władz oświatowych, udział w posiedzeniach Rady Administracyjnej sekcji międzynarodowych, udział w pracach Rady Programowej szkoły, przygotowywanie i przeprowadzanie rekrutacji uczniów do sekcji, w tym udział w komisji egzaminacyjnej oraz w posiedzeniach Komisji Rekrutacyjnej na szczeblu *Inspection Académique*, koordynowanie egzaminów maturalnych OIB oraz gimnazjalnych BREVET, współpraca z Centralną Komisją Egzaminacyjną w sprawie tematów maturalnych z języka polskiego, historii i geografii, współpraca z koordynatorami innych sekcji działających w szkole, monitorowanie postępów uczniów sekcji w nauce, współpraca z wychowawcami i pedagogami szkolnymi, współpraca z rodzicami uczniów, w tym pośredniczenie w kontaktach rodziców z administracją szkolną, promocja sekcji w środowisku lokalnym, prowadzenie ewidencji składników majątkowych szkoły i ponoszenie za nie odpowiedzialności materialnej, opracowanie corocznych sprawozdań z działalności sekcji, współpraca z kierownikami szkół polskich oraz pracownikami Ośrodka we wszystkich sprawach związanych z organizacją sekcji.

II.3. WYSTĘPOWANIE Z WNIOSKAMI DO MINISTRA W SPRAWIE ZAŁOŻENIA, PRZEKSZTAŁCENIA, LIKWIDACJI LUB NADANIA IMIENIA SZKOLE POLSKIEJ

Z dniem 31 sierpnia 2021 r. Zespół Szkół im. Zygmunta Mineyki przy Ambasadzie RP w Atenach został przekształcony w Szkołę Polską im. Zygmunta Mineyki przy Ambasadzie RP w Atenach, zgodnie z Zarządzeniem nr 11 Ministra Edukacji Narodowej z dnia 9 maja 2019 r. *w sprawie przekształcenia Zespołu Szkół im. Zygmunta Mineyki przy Ambasadzie RP w Atenach w Szkołę Polską im. Zygmunta Mineyki przy Ambasadzie RP w Atenach* (Dz.Urz. MEN.2019.11).

Zgodnie z Zarządzeniem Ministra Edukacji i Nauki z dnia 29 kwietnia 2021 r. (Dz. Urz. MEiN 2021 poz. 60) Szkole Polskiej przy Konsulacie Generalnym Rzeczypospolitej Polskiej w Toronto nadano imię generała Józefa Hallera.

Realizowane w Ośrodku działania w ramach koordynacji pracy szkół polskich pozwoliły na zapewnienie szkołom stabilnej działalności dydaktycznej, zgodnej z wymogami rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 9 sierpnia 2019 r. *w sprawie organizacji kształcenia dzieci obywateli polskich czasowo przebywających za granicą* (Dz.U. 2019 poz. 1652 z późn. zm.).

II.4. SPRAWOWANIE NADZORU PEDAGOGICZNEGO NAD SZKOŁAMI POLSKIMI

W roku szkolnym 2020/2021 nadzór pedagogiczny nad szkołami polskimi przy przedstawicielstwach dyplomatycznych, urządach konsularnych i przedstawicielstwach wojskowych Rzeczypospolitej Polskiej oraz Zespołem Szkół im. Zygmunta Mineyki przy Ambasadzie Rzeczypospolitej Polskiej w Atenach był sprawowany przez wicedyrektora Ośrodka ds. rozwoju oświaty polskiej za granicą, a w roku szkolnym 2021/2022 przez wicedyrektora ds. szkół polskich, szkół za granicą oraz awansu zawodowego nauczycieli.

W roku szkolnym 2020/2021 nadzór pedagogiczny był sprawowany na podstawie rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 25 sierpnia 2017 r. w *sprawie nadzoru pedagogicznego* (Dz.U. z 2020 r. poz. 1551), natomiast z dniem 1 września 2021 r. weszło w życie rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej zmieniające rozporządzenie w *sprawie nadzoru pedagogicznego* (Dz.U. z 2021 r. poz. 1618), zgodnie z którym nie przeprowadza się już ewaluacji i monitorowania.

Kontrole planowe i ewaluacje

W roku szkolnym 2020/2021 przeprowadzenie zaplanowanych zewnętrznych ewaluacji problemowych oraz kontroli planowych w odniesieniu do szkół polskich i zespołu szkół było niemożliwe z uwagi na epidemię COVID-19 i związane z tym utrudnienia w komunikacji lotniczej, a także czasowe ograniczenia funkcjonowania jednostek systemu oświaty i przejście szkół na zdalny lub mieszany tryb nauczania.

W roku szkolnym 2021/2022 przeprowadzono 2 kontrole planowe w nadzorowanych szkołach polskich:

- w **Szkole Polskiej przy Ambasadzie RP w Paryżu** w dniach 20-23 października 2021 r. o tematyce: przestrzeganie przepisów prawa w zakresie oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów oraz przeprowadzania egzaminów,
- w **Szkole Polskiej przy Konsulacie Generalnym RP w Kolonii z siedzibą we Frankfurcie nad Menem** w dniu 27 listopada 2021 r. o tematyce: przestrzeganie przepisów prawa w zakresie prawidłowości wykonywania przez kierowników szkół polskich planowych zadań związanych z nadzorem pedagogicznym.

Osoby kontrolujące wydały zalecenia dla każdej z ww. szkół.

Wnioski i rekomendacje z przeprowadzonych kontroli planowych

1. Poinformować rodziców na początku roku szkolnego o wymaganiach edukacyjnych niezbędnych do otrzymania przez ucznia poszczególnych śródrocznych i rocznych ocen klasyfikacyjnych z zajęć edukacyjnych wynikających z realizowanego programu nauczania, o sposobach sprawdzania osiągnięć edukacyjnych uczniów oraz o warunkach i trybie otrzymania wyższej niż przewidywana rocznej oceny klasyfikacyjnej. Dokonać powyższych zapisów w dziennikach lekcyjnych poszczególnych klas w rubrykach: tematyka lekcji oraz spotkania z rodzicami.
2. Ustalić z nauczycielami sposób dokumentowania i odnotowywania indywidualizowanej pracy z uczniem na zajęciach edukacyjnych odpowiednio do potrzeb rozwojowych i edukacyjnych oraz możliwości psychofizycznych ucznia.
3. Poinformować o przewidywanych rocznych ocenach klasyfikacyjnych z zajęć edukacyjnych, zgodnie z zapisami statutu szkoły.
4. Niezwłocznie założyć arkusze ocen dla nowych uczniów klas pierwszych SP i klasy pierwszej LO na podstawie danych zawartych odpowiednio w księdze uczniów i w dzienniku lekcyjnym.
5. Przedstawić plan nadzoru pedagogicznego na zebraniu rady pedagogicznej w terminie do dnia 15 września roku szkolnego, którego dotyczy plan, odpowiednio to dokumentując.
6. Przeprowadzić kontrolę przestrzegania przez nauczycieli przepisów prawa dotyczących działalności dydaktycznej, wychowawczej i opiekuńczej oraz innej działalności statutowej szkoły, odpowiednio to dokumentując.
7. Przeprowadzić kontrolę przebiegu procesów kształcenia i wychowania w szkole oraz efektów działalności dydaktycznej, wychowawczej i opiekuńczej oraz innej działalności statutowej szkoły, odpowiednio to dokumentując.
8. Realizować wspomaganie nauczycieli, odpowiednio to dokumentując.
9. Dostosować planu nadzoru pedagogicznego do specyfiki pracy szkoły realizującej uzupełniający plan nauczania.
10. Obserwować prowadzone przez nauczycieli zajęcia dydaktyczne, wychowawcze i opiekuńcze oraz inne zajęcia i czynności wynikających z działalności statutowej szkoły.
11. Przedstawić w terminie do dnia 31 sierpnia na zebraniu rady pedagogicznej wyniki i wnioski ze sprawowanego nadzoru pedagogicznego.
12. Przedstawić radzie pedagogicznej, nie rzadziej niż dwa razy w roku szkolnym, ogólne wnioski wynikające ze sprawowanego nadzoru pedagogicznego oraz informacje o działalności szkoły.

13. Protokołować zebrania rady pedagogicznej w sposób rzetelny i pełny.
14. Uzupełnić dzienniki lekcyjne.
15. Prowadzić arkusze ocen uczniów.

Kontrole doraźne

W roku szkolnym 2020/2021 wizytatorzy Ośrodka przeprowadzili 6 kontroli doraźnych w nadzorowanych szkołach polskich:

- w **Zespole Szkół im. Zygmunta Mineyki przy Ambasadzie RP w Atenach** w dniach 15 i 16 października 2020 r. w następującym zakresie:

1. Sprawowanie przez dyrektora nadzoru pedagogicznego w roku szkolnym 2019/2020 oraz 2020/2021,
2. Prowadzenie dokumentacji przebiegu nauczania, działalności wychowawczej i opiekuńczej,
3. Prowadzenie dokumentacji,
4. Zapewnienie uczniom bezpiecznych i higienicznych warunków nauki, wychowania i opieki,
5. Zgodność funkcjonowania szkoły z arkuszem organizacji i przepisami prawa w roku szkolnym 2020/2021,
6. Zgodność zatrudnienia nauczycieli z wymaganymi kwalifikacjami,
7. Organizacja pracy szkoły,
8. Funkcjonowanie organów szkoły zgodnie z przepisami prawa.

- w **Szkole Polskiej im. 7. Eskadry Kościuszkowskiej przy Konsulacie Generalnym RP w Chicago** w trybie zdalnym w dniach 5 i 12 grudnia 2020 r. w następującym zakresie:

1. Sprawowanie przez kierownika nadzoru pedagogicznego w roku szkolnym 2020/2021,
2. Prowadzenie dokumentacji,
3. Organizacja pracy szkoły,
4. Współpraca kierownika z organami szkoły i rodzicami uczniów.

- w **Szkole Polskiej im. Marii Skłodowskiej-Curie przy Ambasadzie RP w Paryżu z siedzibą w Aulnay-sous-Bois** w trybie zdalnym w dniach 10 i 13 lutego 2021 r. w następującym zakresie:

1. Sprawowanie przez kierownika nadzoru pedagogicznego w roku szkolnym 2020/2021,
2. Prowadzenie dokumentacji w roku szkolnym 2020/2021,
3. Organizacja pracy szkoły w roku szkolnym 2020/2021.

- w **Szkole Polskiej im. Joachima Lelewela przy Ambasadzie RP w Brukseli** w trybie zdalnym w dniach 27 lutego 2021 r. i 3 marca 2021 r. w następującym zakresie:

1. Sprawowanie przez kierownika nadzoru pedagogicznego w roku szkolnym 2020/2021,
2. Prowadzenie dokumentacji w roku szkolnym 2020/2021,
3. Organizacja pracy szkoły w roku szkolnym 2020/2021.

- w **Szkole Polskiej przy Ambasadzie RP w Helsinkach** w trybie zdalnym w dniach 4, 5 i 6 maja 2021 r. w następującym zakresie:

1. Sprawowanie przez kierownika nadzoru pedagogicznego w roku szkolnym 2020/2021,
2. Prowadzenie dokumentacji w roku szkolnym 2020/2021,
3. Organizacja pracy szkoły w roku szkolnym 2020/2021.

- w **Szkole Polskiej przy Konsulacie Generalnym RP w Nowym Jorku** w trybie zdalnym w dniu 12 czerwca 2021 r. w następującym zakresie:

1. Organizacja pracy szkoły – w odniesieniu do bezpieczeństwa uczniów w roku szkolnym 2020/2021.

W roku szkolnym 2021/2022 przeprowadzono 1 kontrolę doraźną:

- w **Szkole Polskiej im. 7. Eskadry Kościuszkowskiej przy Konsulacie Generalnym RP w Chicago** w trybie zdalnym w dniu 13 listopada 2021 r. w następującym zakresie:

1. Wybory do Rady Rodziców zgodnie z przepisami prawa w roku szkolnym 2021/2022.

Osoby kontrolujące wydały zalecenia dla każdej z ww. szkół.

Wnioski i rekomendacje z przeprowadzonych kontroli doraźnych

1. Uzupełnić oraz prawidłowo prowadzić dokumentację przebiegu nauczania, działalności wychowawczej i opiekuńczej. Wzmocnić nadzór pedagogiczny nad nauczycielami w tym zakresie. Rzetelnie kontrolować dzienniki lekcyjne.
2. Poprawić organizację pracy szkoły w odniesieniu do bezpieczeństwa uczniów. Współpracować z rodzicami i radą rodziców.
3. Zapewnić wiarygodny, sprawny, przejrzysty i terminowy przepływ informacji pomiędzy wszystkimi organami szkoły.
4. Przestrzegać zapisów w regulaminie rady pedagogicznej oraz regulaminie rady rodziców.
5. Skorygować niezgodne z przepisami prawa zapisy w regulaminie rady rodziców.

6. Przeprowadzić wybory przedstawicieli rodziców do rady rodziców szkoły zgodnie z regulaminem rady rodziców.
7. Zorganizować spotkanie z przewodniczącym rady rodziców oraz radą oddziałową celem wyjaśnienia zasad funkcjonowania rady rodziców i zadań wynikających z przepisów prawa dotyczących przedstawiciela rady oddziałowej.
8. Rzetelnie dokumentować zebrania rady pedagogicznej.
9. Zapewnić pracownikom bezpieczeństwo oraz komfort i higienę pracy zgodnie z przepisami.
10. Opracować jasne i przejrzyste kryteria zatrudniania pracowników.
11. Prawidłowo przygotowywać wymaganą przez Ośrodek dokumentację, jak również dane oraz terminowo je przekazywać.
12. Przygotować aneks do organizacji roku szkolnego w związku ze znacznym spadkiem liczby uczniów.
13. Skreślać uczniów z listy zgodnie z przepisami prawa.
14. Podnieść poziom znajomości prawa oświatowego (w tym statutu szkoły i regulaminów) wśród członków rady pedagogicznej.
15. Podnieść poziom znajomości prawa oświatowego wśród rodziców i nauczycieli w zakresie powołania rad oddziałowych i rady rodziców. Ustalić jasne procedury w tym zakresie.
16. Podjąć uchwałę w sprawie programu wychowawczo-profilaktycznego zgodnie z art. 84 ust. 2 pkt 1 ustawy Prawo oświatowe.

Monitoring

W roku szkolnym 2020/2021 zgodnie z planem nadzoru pedagogicznego przeprowadzono monitoring w następującym zakresie:

1) Organizacja realizacji zadań, w tym organizacja zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość, w zespole szkół i szkołach polskich przy przedstawicielstwach dyplomatycznych, urzędach konsularnych i przedstawicielstwach wojskowych Rzeczypospolitej Polskiej w związku z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19.

Z uwagi na sytuację epidemiczną w roku szkolnym 2020/2021 zajęcia stacjonarne zostały zawieszone w 46 szkołach polskich i odbywały się online, nauczanie mieszane prowadzone było w 17 szkołach, w tym w zespole szkół, a nauczanie hybrydowe – w 5 placówkach.

Okres zawieszenia zajęć w ww. szkołach był adekwatny do okresu zawieszenia zajęć w szkołach w systemach oświaty krajów, w których funkcjonują. W roku szkolnym 2020/2021 zajęcia stacjonarne prawie przez cały czas nauczania prowadzone były w 3 szkołach polskich: Bernie, Paryżu i Zagrzebiu, a w 19 szkołach polskich prowadzone były wyłącznie w trybie zdalnym: Berlinie, Bratysławie, Chanii, Dubaju, Heraklionie, Kijowie, Kolonii, Londynie, Mediolanie, Meksyku, Mińsku, Montrealu, Moskwie, Pradze, Salonikach, Tel Awiwie, Toronto, Viborgu i Waszyngtonie.

Ośrodek na bieżąco monitorował pracę szkół polskich i zespołu szkół, biorąc pod uwagę sytuację związaną ze zmianami w funkcjonowaniu szkół w związku z pandemią COVID-19 oraz ograniczeniami wprowadzanymi przez poszczególne regiony i kraje. Kierownicy szkół i dyrektor zespołu szkół pozostawali w stałym kontakcie z Ośrodkiem, składając tygodniowe raporty w zakresie formy prowadzonych zajęć. Nauczanie w ww. szkołach przebiegało sprawnie i bez zakłóceń. Zajęcia z uczniami prowadzone były w czasie rzeczywistym, z wykorzystaniem aplikacji i platform komunikacyjnych takich jak m.in.: Microsoft Teams, Skype, Messenger, WhatsApp, Viber, Discord, ZOOM, Google Classroom, Google Meet, Google Drive. Szkoły stworzyły sieć współpracy, wymieniając się między sobą pomysłami, rozwiązaniami oraz doświadczeniami w pracy zdalnej.

Nauczanie prowadzone było z uwzględnieniem zasad bezpiecznego i higienicznego korzystania przez uczniów z urządzeń umożliwiających komunikację elektroniczną:

1. Podczas opracowywania planu lekcji szkoły brały pod uwagę możliwości dostępu do komputera i Internetu przez uczniów,
2. Lekcje wymierzane były czasowo z zachowaniem przerw na odpoczynek oraz zalogowanie się na kolejną lekcję,
3. Każdy uczeń lub rodzic miał możliwość konsultacji z nauczycielem prowadzącym zajęcia,
4. Rodzice i uczniowie otrzymali od kierowników szkół informację o zasadach pracy na lekcjach online, sposobie dopisania i zgłoszenia się do danej grupy oraz propozycjach wsparcia ze strony szkoły, nauczyciela, kierownika, gdyby uczeń nie miał możliwości połączenia się z nauczycielem w czasie lekcji online,
5. Rodzice byli informowani o każdym spotkaniu grupowym lub indywidualnym na komunikatorach internetowych oraz otrzymywali informacje mailowe z zadaniami, ćwiczeniami i materiałami.

Wiedza i umiejętności uczniów weryfikowane były na podstawie:

1. Odpowiedzi ustnych udzielanych w czasie rzeczywistym podczas lekcji za pomocą komunikatorów elektronicznych,
2. Odpowiedzi pisemnych,
3. Obserwacji pracy uczniów, w tym aktywności na zajęciach,
4. Oceny sposobu realizacji i wyniku wykonania zadania,
5. Przygotowanych przez uczniów referatów i projektów,
6. Zadań praktycznych wykonanych przez ucznia – przygotowanie prezentacji, plakatów, rysunków, prac malarskich, artykułów do bloga.

Nauczyciele pozostawali w stałym kontakcie z uczniami i rodzicami, informując ich o postępach w nauce za pomocą poczty elektronicznej, dziennika elektronicznego i rozmów telefonicznych.

Nauczyciele byli przygotowani do pracy zdalnej z uczniem:

1. W szkołach odbyły się zebrania rady pedagogicznej online celem ustalenia i wdrożenia zasad i form pracy zdalnej,
2. Odbyły się spotkania online zespołów przedmiotowych,
3. Kierownicy przeprowadzili szkolenia z obsługi komunikatorów internetowych,
4. Nauczyciele uczestniczyli w szkoleniach zaproponowanych przez Ośrodek.

Ośrodek na bieżąco monitorował funkcjonowanie szkół pracujących w trybie zdalnym, mieszanym i hybrydowym. Kierownicy szkół, którzy uzyskiwali zgodę na ww. nauczanie przesyłali do Ośrodka kopię zarządzenia kierownika szkoły w sprawie rozwiązań w okresie czasowego ograniczenia funkcjonowania szkoły wraz z przyjętymi zasadami bezpiecznego uczestnictwa w zajęciach w odniesieniu do ustalonych technologii informacyjno-komunikacyjnych oraz sposobami weryfikacji wiedzy i umiejętności uczniów z poszczególnych zajęć.

2) Ponadto w roku szkolnym 2020/2021 przeprowadzono monitorowanie w zakresie klasyfikacji śródrocznej w 68 szkołach polskich i zespole szkół. W wyniku monitorowania stwierdzono, że we wszystkich szkołach przeprowadzono śródroczną klasyfikację uczniów.

Wnioski i rekomendacje przekazane kierownikom szkół

1. Klasyfikacja śródroczna winna odbywać się w terminie określonym w statucie szkoły.
2. Należy rozróżniać klasyfikowanie i skreślanie uczniów.
3. Skreślanie z listy uczniów odbywa się zgodnie z przepisami prawa: art. 68 ust. 2 i art. 68 ust. 4 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe (Dz.U. z 2020 r. poz. 910 z późn. zm.) oraz statutem szkoły.
3. W sytuacji nieklasyfikowania ucznia w klasyfikacji śródrocznej nie przeprowadza się egzaminów klasyfikacyjnych.

Wspomaganie

1) W roku 2021 cyklicznie organizowano konferencje i narady dla kierowników szkół polskich, kierowników sekcji polskich oraz dyrektora zespołu szkół. Przekazywano informacje oraz przeprowadzono szkolenia dotyczące m.in.:

- klasyfikacji śródrocznej,
- zasad wdrażania dziennika elektronicznego,
- zasad w przypadku zmiany trybu nauczania w związku z sytuacją epidemiczną,
- e-podręczników,
- awansu zawodowego nauczycieli szkół polskich,
- awansu zawodowego nauczycieli szkół za granicą (rozdział 3b KN), w szczególności funkcji opiekuna stażu,
- zasad organizacji pracy szkół w roku szkolnym 2021/2022,
- rekrutacji uczniów na rok szkolny 2021/2022,
- zasad wypełniania arkusza organizacyjnego,
- naboru na wolne stanowiska nauczycieli,
- planu nadzoru pedagogicznego kierownika szkoły,
- wyborów do rad oddziałowych i do rady rodziców,
- zadań kierownika szkoły przed i na początku roku szkolnego,
- kwalifikacji nauczycieli,
- Olimpiady Literatury i Języka Polskiego dla szkół podstawowych.

Kierownicy szkół polskich oraz dyrektor zespołu szkół mieli możliwość zadawania pytań, wskazywania obszarów wymagających wsparcia, jak również zgłaszania wniosków.

2) Wydział Nadzoru Pedagogicznego (od dnia 21 września 2021 r. Wydział Nadzoru), w porozumieniu z PCN, zorganizował następujące szkolenia dla kierowników i nauczycieli szkół polskich:

- Rozwijanie kompetencji społecznych i emocjonalnych uczniów,
- Kompetencje liderkie w oświacie,
- Planowanie pracy zespołów szkolnych działających poza granicami Polski,
- Procedura nadania szkole imienia oraz zdobywania sztandaru.

3) Przekazywano informacje o istotnych zagadnieniach dotyczących systemu oświaty za granicą i zmianach w prawie dotyczącym funkcjonowania szkół polskich w tzw. miesięcznej korespondencji seryjnej.

Jednocześnie nauczyciele i kierownicy mogli korzystać z merytorycznego wsparcia pracowników Ośrodka, w zależności od potrzeb, poprzez kontakt telefoniczny lub mailowy, m.in. w zakresie:

- wypełniania na platformie e-learningowej arkusza organizacyjnego szkoły w kreatorze oraz nanoszenia zmian, wymaganych w trakcie roku szkolnego zgodnie z okolicznościami zaistniałymi w szkole,
- wypełniania dziennika lekcyjnego, arkuszy ocen oraz innej dokumentacji szkolnej,
- realizowania ram programowych kształcenia uzupełniającego w poszczególnych klasach,
- realizowania ram programowych kształcenia uzupełniającego w grupach międzyoddziałowych,
- procedury nowelizacji statutu,
- zasad awansu zawodowego nauczycieli.

4) W ramach wspomagania członkowie rad pedagogicznych szkół polskich i zespołu szkół uczestniczyli w wybranych szkoleniach, kursach doskonalących i kwalifikacyjnych oferowanych przez PCN, jak również inne instytucje szkoleniowe.

W roku szkolnym 2020/2021 nauczyciele szkół polskich, których ogólna liczba wynosiła 573, wzięli udział w 2517 różnych formach doskonalenia zawodowego zorganizowanych przez PCN.

Wśród nich największym zainteresowaniem cieszyły się poniższe szkolenia:

- Jak wspierać rozwój emocjonalny uczniów?,
- Awans zawodowy nauczycieli szkół polskich,
- Jak wykorzystać historię w rozwijaniu kompetencji kulturowych i językowych?,
- Przywództwo w zespołach szkolnych działających poza granicami Polski,
- Rozpoznawanie stanu realizacji planowanych zadań - jak prowadzić monitoring w szkole zgodnie z polskim prawem oświatowym?,
- Sprawozdawczość szkolna - jak ją prowadzić zgodnie z polskim prawem oświatowym?,
- Poznaj Polskę - wirtualna podróż po Polsce,
- Self-Reg: wspieranie u uczniów samoregulacji metodą S. Shankera,
- Opiekun stażu nauczyciela polonijnego,
- Google Classroom od podstaw - kurs doskonalący.

W okresie wrzesień - grudzień 2021 roku 1567 nauczycieli szkół polskich wzięło udział w 68 szkoleniach. Największym zainteresowaniem cieszyły się poniższe szkolenia:

- Początek stażu - piszemy plan rozwoju (art. 3a KN, dla wszystkich stopni awansu),
- Budowanie pozytywnych, motywujących relacji z uczniem,
- Zagrożenia płynące z nowoczesnych technologii (fonoholizm, uzależnienie od komputera, Internetu, cyberbullying, hejt, itp.), sposoby radzenia sobie z nimi,
- Praca w grupie zróżnicowanej,
- Tradycje bożonarodzeniowe w polskiej kulturze, literaturze, języku,
- Kryzys w życiu młodzieży,
- Nauczyciel kontraktowy przed komisją kwalifikacyjną,
- Komunikacja interpersonalna i interakcje społeczne,
- Wykorzystanie TUS w pracy nauczyciela, wychowawcy, pedagoga,
- Zamek Królewski w Warszawie - świadek historii. Srebrna Epoka Wazów - Rzeczpospolita i jej stolica, król i jego poddani.

Duża liczba nauczycieli, którzy wzięli udział w ww. szkoleniach i kursach świadczy o tym, że ich tematyka odpowiadała bieżącym potrzebom, spośród których najważniejsze to: trudna sytuacja psychofizyczna dziecka nauczanego zdalnie oraz awans zawodowy nauczycieli szkół polskich, którzy od 1 września 2018 r. otrzymali możliwość rozpoczęcia stażu na kolejny stopień awansu zawodowego, bez względu na wymiar zatrudnienia.

Nadto nauczyciele szkół polskich od lipca do grudnia 2021 r. brali udział w "Akademii Edukacji Polonijnej", cyklu 60 szkoleń zorganizowanych przez PCN. Szkolenia w formule webinarium online miały za zadanie pomóc nauczycielom w zdobywaniu nowej wiedzy i umiejętności, jak również stanowiły element ich rozwoju osobistego. Szkolenia prowadzili specjaliści z dziedziny pedagogiki, psychologii oraz terapeuci, wykładowcy akademicki i edukatorzy.

II.5. SPRAWDZANIE ZGODNOŚCI Z PRAWEM STATUTÓW SZKÓŁ POLSKICH

W roku 2021, w myśl § 6 ust. 8 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 9 sierpnia 2019 r. w *sprawie kształcenia dzieci obywateli polskich czasowo przebywających za granicą* (Dz.U. z 2019 r. poz. 1652 z późn. zm.), Dyrektor Ośrodka dokonał sprawdzenia pod względem zgodności z prawem i nie zgłosił uwag do znowelizowanych statutów 49 szkół:

- Szkoła Polska im. Zygmunta Mineyki przy Ambasadzie RP w Atenach,
- Szkoła Polska przy Ambasadzie RP w Paryżu z siedzibą w Aulnay-sous-Bois,
- Szkoła Polska im. gen. Stefana Grota-Roweckiego przy Ambasadzie RP w Berlinie,
- Szkoła Polska im. Aleksandra Ładosia przy Ambasadzie RP w Bernie,
- Szkoła Polska im. 2. Korpusu Polskiego przy Konsulacie Generalnym RP w Mediolanie z siedzibą w Bolonii,
- Szkoła Polska przy Ambasadzie RP w Bratysławie,
- Szkoła Polska im. Joachima Lelewela przy Ambasadzie RP w Brukseli,
- Szkoła Polska im. Jana Pawła II przy Ambasadzie RP w Brukseli z siedzibą przy Polskiej Wspólnocie Katolickiej,
- Szkoła Polska im. gen. bryg. Stanisława Sosabowskiego przy Ambasadzie RP w Hadze z siedzibą w Brunssum,
- Szkoła Polska im. Sándora Petőfiego przy Ambasadzie RP w Budapeszcie,
- Szkoła Polska im. Ireny Sendlerowej przy Ambasadzie RP w Dublinie z siedzibą w Cavan,
- Szkoła Polska przy Ambasadzie RP w Atenach z siedzibą w Chanii,
- Szkoła Polska im. 7. Eskadry Kościuszkowskiej przy Konsulacie Generalnym RP w Chicago,
- Szkoła Polska im. Janusza Korczaka przy Ambasadzie RP w Dublinie,
- Szkoła Polska przy Konsulacie Generalnym RP w Kolonii z siedzibą we Frankfurcie,
- Szkoła Polska im. Wacława Micuty przy Stałym Przedstawicielstwie RP przy Biurze NZ w Genewie,
- Szkoła Polska przy Ambasadzie RP w Hadze,
- Szkoła Polska przy Ambasadzie RP w Atenach z siedzibą w Heraklionie,

- Szkoła Polska im. Juliusza Marii Dzieduszyckiego przy Ambasadzie RP w Kairze,
- Szkoła Polska przy Ambasadzie RP w Kijowie,
- Szkoła Polska im. Królowej Rychczy przy Konsulacie Generalnym RP w Kolonii,
- Szkoła Polska przy Ambasadzie RP w Dublinie z siedzibą w Limerick,
- Szkoła Polska im. Lotników Polskich przy Ambasadzie RP w Londynie,
- Szkoła Polska przy Ambasadzie RP w Londynie,
- Szkoła Polska przy Ambasadzie RP w Madrycie,
- Szkoła Polska im. Mikołaja Kopernika przy Konsulacie Generalnym RP w Mediolanie,
- Szkoła Polska im. Tadeusza Chciuka-Celta przy Konsulacie Generalnym RP w Monachium,
- Szkoła Polska im. gen. bryg. Elżbiety Zawackiej przy Ambasadzie RP w Brukseli z siedzibą w Mons,
- Szkoła Polska przy Ambasadzie RP w Moskwie,
- Szkoła Polska przy Konsulacie Generalnym RP w Kolonii z siedzibą w Norymberdze,
- Szkoła Polska przy Konsulacie Generalnym RP w Nowym Jorku,
- Szkoła Polska przy Ambasadzie RP w Rzymie z siedzibą w Ostii,
- Szkoła Polska przy Ambasadzie RP w Paryżu,
- Szkoła Polska przy Ambasadzie RP w Pekinie,
- Szkoła Polska im. Świętej Jadwigi przy Ambasadzie RP w Pradze,
- Szkoła Polska przy Ambasadzie RP w Rabacie,
- Szkoła Polska przy Konsulacie Generalnym RP w Kolonii z siedzibą w Remseck,
- Szkoła Polska im. Jana Pawła II przy Ambasadzie RP w Reykjavíku,
- Szkoła Polska im. Gustawa Herlinga-Grudzińskiego przy Ambasadzie RP w Rzymie,
- Szkoła Polska przy Ambasadzie RP w Paryżu z siedzibą w Strasburgu,
- Szkoła Polska im. Katarzyny Jagiellonki przy Ambasadzie RP w Sztokholmie,
- Szkoła Polska przy Ambasadzie RP w Tel Awiwie,
- Szkoła Polska im. gen. Józefa Hallera przy Konsulacie Generalnym RP w Toronto,
- Szkoła Polska przy Ambasadzie RP w Tunisie,
- Szkoła Polska przy Ambasadzie RP w Kopenhadze z siedzibą w Viborgu,
- Szkoła Polska przy Ambasadzie RP w Dublinie z siedzibą w Waterford,
- Szkoła Polska im. Marii Skłodowskiej-Curie przy Ambasadzie RP w Zagrzebiu,
- Szkoła Polska przy Ambasadzie RP w Bernie z siedzibą w Zurychu.

Ponadto 2 szkoły, których Rada Pedagogiczna uchwaliła znowelizowany statut w roku 2020, w raportowanym okresie wprowadziły kolejne zmiany, które zostały sprawdzone przez Dyrektora Ośrodka pod względem zgodności z prawem:

- Szkoła Polska przy Ambasadzie RP w Helsinkach,
- Szkoła Polska im. im. Marii Skłodowskiej-Curie przy Ambasadzie RP w Kopenhadze.

Na dzień 31 grudnia 2021 r. wszystkie szkoły polskie posiadają statuty zgodne z obowiązującymi przepisami prawa.

II.6. ANALIZA KWALIFIKACJI ZATRUDNIONYCH NAUCZYCIELI

Kwalifikacje do zajmowania stanowiska nauczyciela w szkołach polskich określa rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 1 sierpnia 2017 r. w *sprawie szczegółowych kwalifikacji wymaganych od nauczycieli* (Dz.U. 2020 r. poz. 1289).

Według stanu na dzień 31.12.2021 r. w szkołach polskich zatrudnionych jest 554 nauczycieli, z których 487 posiada pełne kwalifikacje wynikające z ww. rozporządzenia, przy czym 30 z nich naucza dodatkowo drugiego przedmiotu niezgodnie z ukończonym kierunkiem studiów, 17 osób ukończyło studia kierunkowe z edukacji wczesnoszkolnej, języka polskiego, historii lub geografii, ale nie ukończyły wymaganych kursów kwalifikacyjnych, 50 nie posiada wymaganych kwalifikacji, spośród nich 34 ma kwalifikacje pedagogiczne, lecz naucza przedmiotu niezgodnie z ukończonym kierunkiem studiów, natomiast 16 nie posiada przygotowania pedagogicznego. Z liczby 554 nauczycieli 99 posiada stopień awansu zawodowego nauczyciela dyplomowanego, 137 – stopień nauczyciela mianowanego, 199 – stopień nauczyciela kontraktowego, 33 – stopień nauczyciela stażysty, a 86 nie posiada stopnia awansu zawodowego.

Spośród 69 kierowników szkół polskich 64 osoby posiadają kwalifikacje wymagane rozporządzeniem Ministra Edukacji Narodowej z dnia 11 sierpnia 2017 r. w *sprawie wymagań, jakim powinna odpowiadać osoba zajmująca stanowisko dyrektora oraz inne stanowisko kierownicze w publicznym przedszkolu, publicznej szkole podstawowej, publicznej szkole ponadpodstawowej oraz publicznej placówce* (Dz.U. z 2021 r. poz. 1449), w tym 61 osobom powierzono stanowisko kierownika szkoły polskiej, a 3 osobom powierzono pełnienie obowiązków, 5 kierowników szkół polskich pełni obowiązki kierownika (brak kursu kwalifikacyjnego z zakresu zarządzania szkołami polskimi).

II.7. AWANS ZAWODOWY NAUCZYCIELI SZKÓŁ POLSKICH

W roku szkolnym 2020/2021 rekordowa liczba nauczycieli - 94 - ukończyła staż na wyższy stopień awansu zawodowego. Z uwagi na powyższe, w raportowanym okresie Wydział Nadzoru Pedagogicznego przeprowadził 3 szkolenia adresowane do kierowników szkół polskich oraz zainteresowanych nauczycieli:

- Procedura awansu zawodowego nauczycieli w szkołach polskich,
- Postępowanie egzaminacyjne w Ośrodku,
- Postępowanie kwalifikacyjne w Ośrodku.

Kierownicy oraz nauczyciele otrzymali stosowne prezentacje multimedialne oraz nagrania ze szkoleń. Nadto przygotowano i przesłano zainteresowanym wzory następujących dokumentów:

- akt nadania stopnia nauczyciela kontraktowego z uzasadnieniem,
- akt nadania stopnia nauczyciela kontraktowego wydany na podstawie art. 9a ust. 3 KN,
- arkusz analizy formalnej dokumentacji,
- decyzja w sprawie odmowy nadania stopnia awansu zawodowego nauczyciela kontraktowego,
- zarządzenie w sprawie powołania komisji kwalifikacyjnej dla nauczycieli ubiegających się o awans na stopień nauczyciela kontraktowego,
- wezwanie do uzupełnienia braków formalnych wniosku o wszczęcie postępowania kwalifikacyjnego na stopień nauczyciela kontraktowego,
- wniosek o wszczęcie postępowania kwalifikacyjnego na stopień awansu zawodowego nauczyciela kontraktowego,
- wniosek o wszczęcie postępowania kwalifikacyjnego na stopień awansu zawodowego nauczyciela mianowanego,
- wniosek o wszczęcie postępowania kwalifikacyjnego na stopień awansu zawodowego nauczyciela dyplomowanego,
- karta informacyjna,
- protokół posiedzenia komisji kwalifikacyjnej,
- oświadczenie członka komisji kwalifikacyjnej,
- zaświadczenie dyrektora (kierownika) szkoły po zakończeniu stażu,
- zaświadczenie o akceptacji komisji kwalifikacyjnej,
- zawiadomienie nauczyciela o miejscu i terminie rozmowy na stopień nauczyciela kontraktowego,

- zawiadomienie organu sprawującego nadzór pedagogiczny i organu prowadzącego o rozmowie kwalifikacyjnej na stopień nauczyciela kontraktowego,
- zawiadomienie rady rodziców o dokonywaniu oceny dorobku zawodowego nauczyciela,
- opinia rady rodziców o pracy nauczyciela,
- ocena dorobku zawodowego.

W czerwcu 2021 r. wniosek o wszczęcie postępowania na wyższy stopień awansu zawodowego złożyło:

- 26 nauczycieli stażystów,
- 41 nauczycieli kontraktowych,
- 16 nauczycieli mianowanych.

W szkołach polskich przeprowadzono 26 postępowań na stopień nauczyciela kontraktowego i wydano 26 aktów nadania stopnia nauczyciela kontraktowego, po uprzednim sprawdzeniu dokumentów przez wizytatora Ośrodka.

W Ośrodku przeprowadzono 41 postępowań na stopień nauczyciela mianowanego i wydano 41 aktów nadania stopnia nauczyciela mianowanego, a także przeprowadzono 16 postępowań na stopień nauczyciela dyplomowanego i wydano 16 aktów nadania stopnia nauczyciela dyplomowanego.

4 nauczycieli stażystów, 7 nauczycieli kontraktowych oraz 3 nauczycieli mianowanych (w tym 2 kierowników szkół) złożyło wnioski o podjęcie odpowiednio postępowania kwalifikacyjnego lub egzaminacyjnego do 31 października 2021 r., zgodnie z art. 9b ust. 3a ustawy z dnia 26 stycznia 1982 r. *Karta Nauczyciela* (Dz.U. z 2021 r. poz. 1762) i uzyskało wyższy stopień awansu zawodowego.

W roku 2021 do Ośrodka wpłynął jeden wniosek o nadanie stopnia nauczyciela mianowanego na mocy art. 9a ust. 5 KN. Nauczyciel spełniał wszystkie wymagania (nauczyciel akademicki posiadający stopień naukowy i legitymujący się co najmniej 5-letnim okresem pracy w szkole wyższej) i z dniem nawiązania stosunku pracy w szkole uzyskał stopień nauczyciela mianowanego.

Ponadto kierownicy szkół polskich wydali 9 aktów nadania stopnia nauczyciela kontraktowego na mocy art. 9a ust. 3 KN nauczycielom posiadającym co najmniej pięcioletni okres pracy i znaczący dorobek zawodowy z dniem nawiązania stosunku pracy, po uprzednim sprawdzeniu dokumentów przez wizytatora Ośrodka.

W roku szkolnym 2021/2022 – 131 nauczycieli odbywa staż na wyższy stopień awansu zawodowego nauczyciela, w tym 37 – na dyplomowanego, 59 – na mianowanego, 35 – na kontraktowego.

II.8. SPRAWOWANIE NADZORU NAD DZIAŁALNOŚCIĄ SZKÓŁ POLSKICH W ZAKRESIE SPRAW FINANSOWYCH I ADMINISTRACYJNYCH

Ośrodek w ramach wykonywania zadań organu prowadzącego nad szkołami polskimi przekazywał środki finansowe na ich działalność zgodnie z zatwierdzonymi planami finansowymi, a jednocześnie na bieżąco monitorował wydatkowanie środków. Nadzór nad działalnością szkół polskich w zakresie spraw finansowych i administracyjnych sprawował Dyrektor Ośrodka we współpracy z kierownikami przedstawicielstw dyplomatycznych, urzędów konsularnych i przedstawicielstw wojskowych Rzeczypospolitej Polskiej. Jednocześnie Ośrodek zapewnił zaopatrzenie szkół w niezbędne druki szkolne i pieczątki, bezpłatne podręczniki, wyposażenie oraz oprogramowanie komputerowe.

Na wnioski kierowników szkół polskich przyznano środki na zakup komputerów, drukarek, urządzeń wielofunkcyjnych, skanerów, niszczarek, projektorów, nagłośnienia, wentylatorów, mebli oraz innego wyposażenia, a także na podręczniki i zeszyty ćwiczeń łącznie w kwocie 246 955,70 zł, w tym ze środków z rezerwy celowej nr 26 – „Środki na wyrównanie szans edukacyjnych dzieci i młodzieży, zapewnienie uczniom objętym obowiązkiem szkolnym dostępu do bezpłatnych podręczników, materiałów edukacyjnych i materiałów ćwiczeniowych oraz realizację programu rządowego Aktywna Tablica i Narodowego Programu Rozwoju Czytelnictwa” – 99 629,38 zł.

Szkoły polskie otrzymały wsparcie finansowe w ramach programu Aktywna Tablica - 8 szkół polskich otrzymało środki na zakup sprzętu informatycznego w kwocie 111 833,93 zł.

W roku 2021 r. zawarto roczne umowy licencyjne na korzystanie z programu bibliotecznego MOL NET+ dla 4 szkół polskich. W roku 2021 kupiono ww. oprogramowanie, czytniki kodów

kreskowych i kody kreskowe. W ramach umów przeprowadzono również szkolenia dla nowych użytkowników programu.

W roku 2021 wykupiono także dostęp do dzienników elektronicznych MANTICA dla 32 szkół polskich oraz dla szkół im. KEN w Warszawie. Ponadto dla szkół, które otrzymały dostęp do dziennika elektronicznego po raz pierwszy, wykupione zostały szkolenia dla użytkowników i administratora. Dodatkowo wykupiono szkolenie dla administratora dla tych szkół, w których zmienił się kierownik.

II.9. SPRAWOZDANIE Z FUNKCJONALNOŚCI DZIENNIKA ELEKTRONICZNEGO W SZKOŁACH POLSKICH

W roku szkolnym 2020/2021 w 17 szkołach polskich był prowadzony dziennik elektroniczny, z czego 5 otrzymało zgodę Dyrektora Ośrodka na prowadzenie dziennika wyłącznie w formie elektronicznej.

W okresie od maja do sierpnia 2021 r. sprawdzono dzienniki elektroniczne 8 szkół, których kierownicy wystąpili do Dyrektora Ośrodka z wnioskiem o prowadzenie dziennika wyłącznie w formie elektronicznej począwszy od roku szkolnego 2021/2022. W rezultacie w 7 kolejnych szkołach jest prowadzony dziennik wyłącznie w formie elektronicznej. Jedna szkoła nie uzyskała zgody Dyrektora Ośrodka.

Podsumowując, w roku szkolnym 2021/2022 w 33 szkołach polskich jest prowadzony dziennik elektroniczny, w tym w 12 szkołach – wyłącznie w formie elektronicznej.

Na podstawie przeprowadzonego monitorowania przekazano kierownikom szkół następujące wnioski i rekomendacje:

1. Dziennik elektroniczny prowadzony jest zgodnie z zapisami w statucie szkoły:
 - a) ocena za pierwsze półrocze i ocena roczna nie są średnią arytmetyczną, więc ta średnia nie jest widoczna dla ucznia i rodzica. Nie jest widoczna również średnia ważona (jeśli nie ma stosownego zapisu w statucie),
 - b) na każdym etapie edukacyjnym, w tym na pierwszym etapie edukacyjnym (edukacja wczesnoszkolna), wystawiane są oceny bieżące,
 - c) w klasach I-III szkoły podstawowej oceny śródroczne i roczne są ocenami opisowymi.
2. W przypadku skreślenia ucznia w ciągu roku szkolnego w dzienniku zaznaczona jest

frekwencja ucznia do czasu jego skreślenia.

3. Z dziennika jasno wynika, kiedy zajęcia były prowadzone w trybie zdalnym lub hybrydowym. Rekomenduje się stosowne zapisy w rubryce „Notatki”.
4. Przenosząc uczniów na nowy rok szkolny, należy zadbać o poprawną numerację i porządek alfabetyczny.
5. Do czasu uzyskania zgody Dyrektora Ośrodka na prowadzenie dziennika wyłącznie w formie elektronicznej równolegle prowadzony jest dziennik w formie papierowej. Zapisy w obu dziennikach są tożsame.
6. Wygenerowany plik pdf odzwierciedla zapisy w dzienniku papierowym.
7. Począwszy od pierwszego roku pracy z dziennikiem elektronicznym, w terminie 10 dni od zakończenia roku szkolnego jest on zapisywany w formie dokumentu elektronicznego na informatycznym nośniku danych. Dokument elektroniczny jest opatrzony podpisem elektronicznym, kwalifikowaną pieczęcią elektroniczną albo podpisem osobistym, zgodnie z § 22 rozporządzenia MEN z dnia 25 sierpnia 2017 r. *w sprawie sposobu prowadzenia przez publiczne przedszkola, szkoły i placówki dokumentacji przebiegu nauczania, działalności wychowawczej i opiekuńczej oraz rodzajów tej dokumentacji* (Dz.U. z 31 sierpnia 2017 r., poz. 1646 oraz z 2019 r. poz. 1664). Ośrodek rekomenduje podpis za pomocą profilu zaufanego ePUAP.

Na podstawie § 7a ust. 2 ww. rozporządzenia kierownik szkoły może wystąpić do Dyrektora Ośrodka z wnioskiem o prowadzenie księgi uczniów wyłącznie w postaci elektronicznej.

ROZDZIAŁ III. KSZTAŁCENIE NA ODLEGŁOŚĆ DLA DZIECI OBYWATELI POLSKICH CZASOWO PRZEBYWAJĄCYCH ZA GRANICĄ

System kształcenia na odległość w strukturach Ośrodka realizowany jest w szkołach im. Komisji Edukacji Narodowej – szkole podstawowej oraz liceum ogólnokształcącym.

Uczniowie polscy spełniający obowiązek szkolny w szkołach lokalnych za granicą, realizują programy nauczania uwzględniające ramy programowe kształcenia uzupełniającego obejmujące nauczanie takich przedmiotów jak: edukacja wczesnoszkolna, język polski i wiedza o Polsce. Uczniom, którzy z uzasadnionych względów nie są w stanie realizować obowiązku szkolnego i obowiązku nauki w miejscu swojego obecnego pobytu za granicą, system kształcenia na odległość umożliwia naukę w ramowym planie nauczania poprzez realizację programów nauczania uwzględniających podstawę programową kształcenia ogólnego.

III.1. UCZNIOWIE W SYSTEMIE KSZTAŁCENIA NA ODLEGŁOŚĆ

W roku szkolnym **2020/2021** w kształceniu na odległość w Szkole Podstawowej im. Komisji Edukacji Narodowej oraz w Liceum Ogólnokształcącym im. Komisji Edukacji Narodowej w Ośrodku uczestniczyło łącznie **1459 uczniów**.

Ramowy plan nauczania realizowało łącznie 357 uczniów:

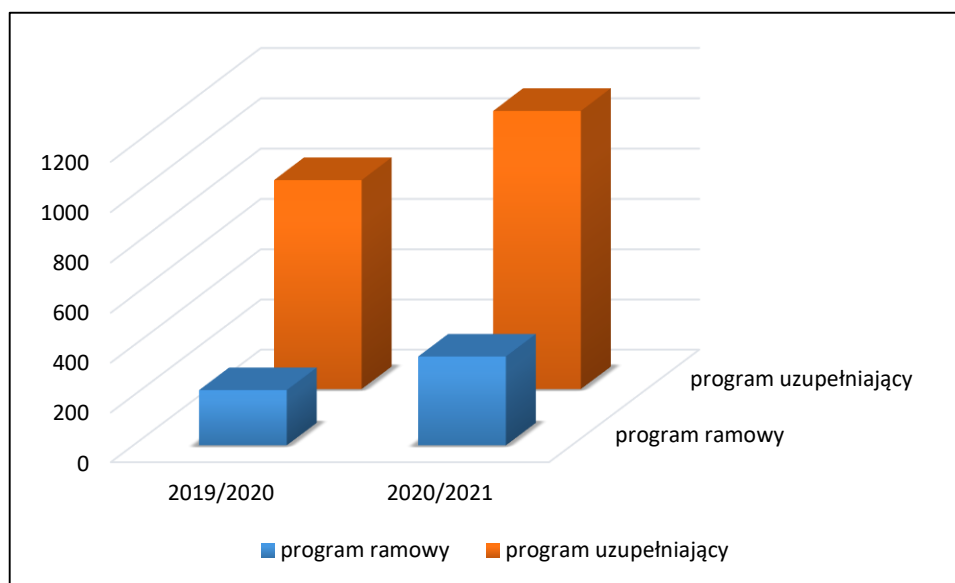
- a) w Szkole Podstawowej im. Komisji Edukacji Narodowej – 202 uczniów,
- b) w Liceum Ogólnokształcącym im. Komisji Edukacji Narodowej – 155 uczniów.

Uzupełniający plan nauczania realizowało 1102 uczniów:

- a) w Szkole Podstawowej im. Komisji Edukacji Narodowej – 984 uczniów,
- b) w Liceum Ogólnokształcącym im. Komisji Edukacji Narodowej – 118 uczniów.

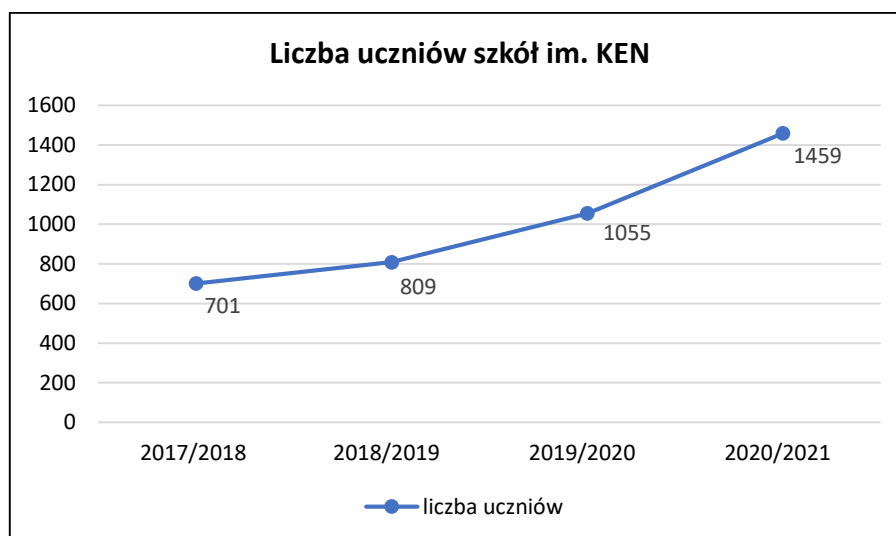
Porównanie liczby uczniów w szkołach im. Komisji Edukacji Narodowej korzystających w roku szkolnym 2020/2021 z nauki w systemie kształcenia na odległość do liczby uczniów uczących się w poprzednim roku szkolnym 2019/2020 prezentują poniższa tabela oraz wykres.

Program kształcenia	Szkoła Podstawowa im. KEN		Liceum Ogólnokształcące im. KEN				Ogółem	
			3-letnie		4-letnie			
rok szkolny	2019/2020	2020/2021	2019/2020	2020/2021	2019/2020	2020/2021	2019/2020	2020/2021
ramowy	121	202	83	90	18	65	222	357
uzupełniający	747	984	59	46	27	72	833	1102
Ogółem	868	1186	142	136	45	137	1055	1459

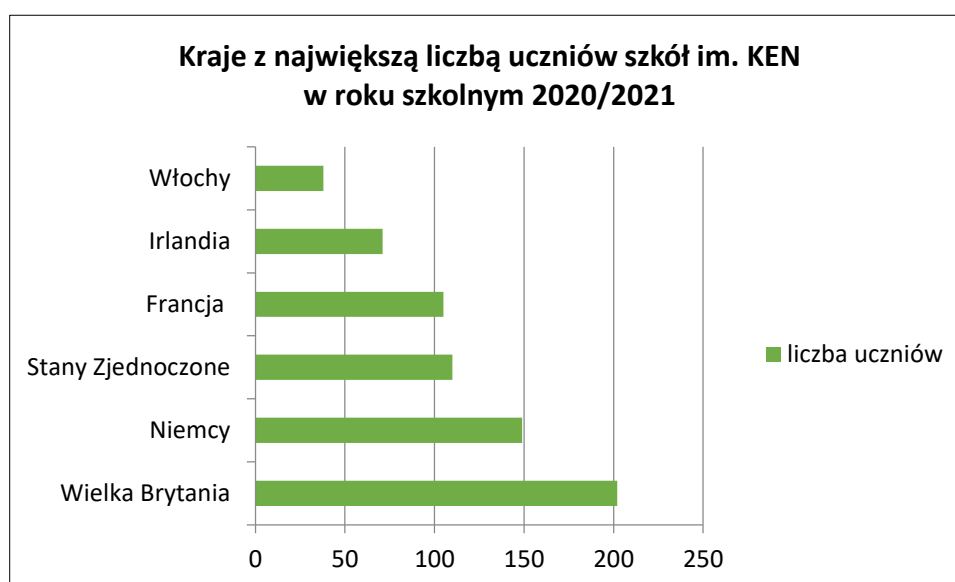
Analiza liczby uczniów kształcenia na odległość z ostatnich lat szkolnych jednoznacznie potwierdza, że większą potrzebą edukacyjną wśród dzieci i młodzieży polskiej przebywającej za granicą jest realizacja ram programowych kształcenia uzupełniającego. Wyjątkiem w tym przypadku jest liczba uczniów w liceum, którzy pragnąc przystąpić do polskiej matury, realizują ramowy program nauczania, jak i uczniów klasy ósmej, którzy z perspektywy powrotu do polskiego systemu edukacji w Polsce planują przystąpienie do egzaminu ósmoklasisty.

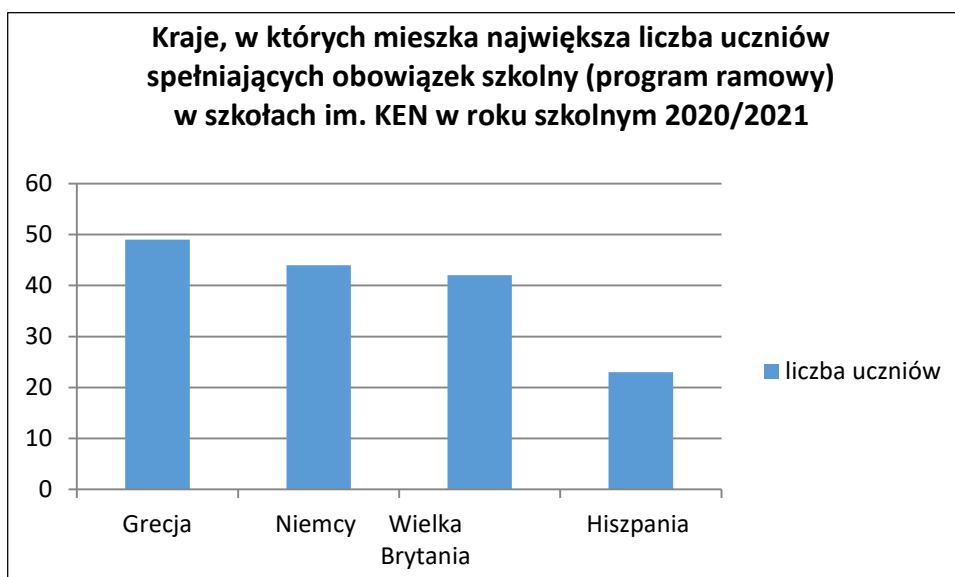
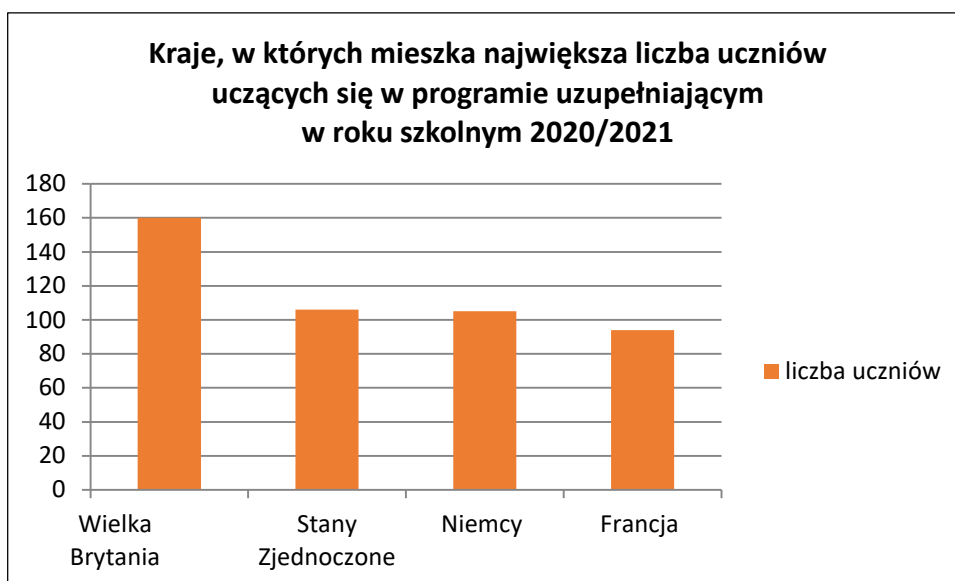
Porównanie liczby uczniów programu ramowego i uzupełniającego w Szkole Podstawowej im. Komisji Edukacji Narodowej w latach 2017-2021 wskazuje na wzrost liczby uczniów zarówno realizujących obowiązek szkolny w systemie kształcenia na odległość poprzez program ramowy, jak i realizujących programy nauczania uwzględniające ramy programowe kształcenia uzupełniającego. Tendencja wzrostowa liczby uczniów utrzymuje się od 2017 roku, co obrazuje poniższy wykres:

W roku szkolnym 2020/2021 uczniowie szkół im. KEN zamieszkiwali w 84 krajach na całym świecie. Biorąc pod uwagę kraje, w których przebywała największa liczba uczniów, na pierwszym miejscu plasuje się Wielka Brytania, następnie Niemcy, Stany Zjednoczone oraz Francja.

Kraje z największą liczbą uczniów w systemie kształcenia na odległość prezentują poniższe tabele.

Uczniowie szkoły podstawowej mają możliwość wypożyczenia – na czas trwania roku szkolnego – podręczników szkolnych. W klasach 1-3 szkoły podstawowej wydawane są również bezzwrotne zeszyty ćwiczeń. Liczba wysyłanych podręczników do danych krajów skorelowana jest z liczbą uczniów przebywających w danym państwie. Uczniowie szkoły podstawowej mają również możliwość otrzymania dostępu do elektronicznej wersji podręczników szkolnych.

III.2. NAUCZYCIELE SYSTEMU KSZTAŁCENIA NA ODLEGŁOŚĆ

Do realizacji procesu edukacyjnego w szkołach im. KEN w roku szkolnym 2020/2021 zatrudnionych zostało 25 nauczycieli, co stanowiło 12,85 etatu, w tym:

- 25 nauczycieli realizowało programy nauczania uwzględniające podstawę programową kształcenia ogólnego,
- 8 nauczycieli realizowało programy nauczania uwzględniające ramy programowe kształcenia uzupełniającego dla szkół polskich.

Wszyscy nauczyciele zatrudnieni w szkołach im. KEN, nauczający w systemie kształcenia na odległość, posiadają wymagane kwalifikacje do nauczania danego przedmiotu.

W odniesieniu do stopni awansu zawodowego w kadrze pedagogicznej szkół im. KEN było zatrudnionych:

- 16 nauczycieli dyplomowanych,
- 7 nauczycieli mianowanych,
- 2 nauczycieli kontraktowych.

Organizacja procesów edukacyjnych oraz atmosfera współpracy pomiędzy nauczycielami a uczniami i rodzicami sprzyja aktywnemu uczeniu się. Właściwy dobór treści do prezentacji multimedialnych wykorzystywanych w trakcie konsultacji online daje możliwość indywidualizacji pracy ucznia oraz stopniowania trudności.

Rodzice uczniów otrzymują ze strony szkoły pomoc w zakresie wsparcia ich dzieci w realizacji wybranego programu nauczania, w postaci materiałów dydaktycznych, prezentacji multimedialnych, możliwości uczestniczenia w konsultacjach online i dyżurach nauczycielskich.

Nauczyciele podejmują działania motywujące uczniów do uzyskiwania lepszych wyników w nauce, a w szczególności do pracy nad umiejętnościami poprawnego posługiwania się językiem polskim, czytania literatury po polsku i poszerzania wiedzy o kulturze polskiej. Współpracują z rodzicami w sprawie postępów ich dzieci w nauce, udzielają wskazówek merytorycznych odnoszących się do zagadnień poruszanych w pracach kontrolnych, jak również dzielą się swoją wiedzą oraz doświadczeniem praktycznym z zakresu psychologii i dydaktyki.

Rodzice podkreślają, iż doceniają duże zaangażowanie nauczycieli w organizację oraz realizację procesów edukacyjnych oraz rozwiązywanie spraw wychowawczych.

Na podstawie analizy dokumentacji szkolnej (arkuszy ocen, protokołów egzaminacyjnych), obserwacji egzaminów, pracy zespołów nadzorujących oraz przedmiotowych zespołów

egzaminacyjnych, rozmów z nauczycielami, obserwacji zajęć online stwierdzono, że nauczyciele kształcenia na odległość właściwie realizowali podstawę programową kształcenia ogólnego i wdrażali ramy programowe kształcenia uzupełniającego oraz na bieżąco monitorowali wyniki nauczania m.in. na podstawie ocen z prac kontrolnych. Rodzice byli zapoznawani z ich opiniami i recenzją prac uczniów. Nie było zastrzeżeń, skarg oraz wniosków o zmianę ocen, jak również do pracy poszczególnych członków rady pedagogicznej.

Nauczyciele stosowali różne metody pracy, aktywizowali uczniów, wspomagali ich w procesie zdobywania wiedzy oraz nabywania umiejętności dzielenia się nią. Organizacja, jak również przebieg egzaminów klasyfikacyjnych oraz egzaminu ósmoklasisty i dojrzałości były zgodne z procedurami wyznaczonymi przez Centralną Komisję Egzaminacyjną.

Rodzice uczniów podczas bezpośrednich kontaktów z wicedyrektorem Ośrodka do spraw kształcenia na odległość oraz z nauczycielami, wielokrotnie wyrażali swoją wdzięczność oraz podziękowania za profesjonalne przygotowanie i przeprowadzenie egzaminów klasyfikacyjnych, jak również egzaminu ósmoklasisty i dojrzałości. Podkreślali stworzenie właściwej i odpowiadającej zaistniałym okolicznościom egzaminacyjnym atmosfery, która pozwoliła uczniom pokonać stres egzaminacyjny.

Pomimo wprowadzenia stanu epidemii na terytorium RP oraz czasowego ograniczenia funkcjonowania jednostek systemu oświaty, proces nauczania w szkołach im. KEN nie został zakłócony i funkcjonowanie szkół nie zostało zawieszone. Na bieżąco realizowane były programy nauczania uwzględniające ramy programowe kształcenia uzupełniającego oraz podstawę programową kształcenia ogólnego.

Wszyscy nauczyciele kształcenia na odległość prowadzili konsultacje online, przygotowywali materiały dydaktyczne wspierające proces samokształcenia, oceniali opracowane i przesłane przez uczniów prace kontrolne. Wychodząc naprzeciw potrzebom w związku z zaistniałą sytuacją stanu epidemii, zwiększono liczbę konsultacji online. Nauczyciele poszczególnych przedmiotów w zależności od potrzeby zwielokrotniali liczbę prowadzonych lekcji na platformie.

Nauczyciele kształcenia na odległość – szczególnie programu uzupełniającego: edukacji wczesnoszkolnej, języka polskiego i wiedzy o Polsce – podjęli współpracę z nauczycielami szkół polskich funkcjonujących za granicą. Dzielili się swoim doświadczeniem w nauczaniu na odległość. Współpraca ta odnosiła się (i dalej trwa) do pomocy w pracy zdalnej przy zakładaniu lekcji, selekcji materiałów zawartych w poszczególnych modułach tematycznych przygotowywanych dla uczniów, przesyłania materiałów wspierających z wybranych przedmiotów.

Pomimo obciążenia w szkołach macierzystych, nauczyciele kształcenia na odległość służyli i służą pomocą i wsparciem każdemu, kto o nie poprosi. Są więc szkoleniowcami i mentorami w zakresie organizowania i prowadzenia zdalnego nauczania w szkołach na terenie Polski. Sami także na bieżąco szkolili się celem uzyskania większej efektywności w nauczaniu i umiejętności przekazania wiedzy z wykorzystaniem technologii cyfrowej.

Nauczyciele kształcenia na odległość zostali wciągnięci na listę ekspertów z zakresu szkoły podstawowej i z poziomu szkół ponadpodstawowych, którzy weryfikowali materiały przesłane przez NASK/OSE. Weryfikowane materiały były i są wykorzystywane w zdalnym prowadzeniu lekcji dla uczniów wszystkich klas na www.gov.pl/zdalnelekcje oraz na platformie e-podręczniki. Takie materiały otrzymali i zweryfikowali m.in. nauczyciele edukacji wczesnoszkolnej, języka polskiego, języka angielskiego, języka francuskiego, chemii, plastyki, techniki, informatyki, biologii, przyrody, matematyki. Były to duże partie materiałów dla poszczególnych klas na różnych etapach edukacyjnych.

Pracownicy wydziału kształcenia na odległość zorganizowali i przeprowadzili w okresie zawieszenia nauki stacjonarnej dwie duże videokonferencje z kierownikami szkół polskich i kilka videokonferencji z poszczególnymi radami pedagogicznymi szkół polskich na temat nauczania na odległość. Wszyscy otrzymali i otrzymują na bieżąco wsparcie merytoryczne oraz informatyczne. Poznają teorię i przede wszystkim mają możliwość przećwiczenia, jak przeprowadzać lekcje online z wykorzystaniem kamery i mikrofonu, jak prezentować uczniom i przysyłać materiały w formacie .pdf, .doc, .jpg, .png, .mp4, .mp3, z możliwością dołączania filmów z platformy YouTube.

Wsparcie i pomoc otrzymali także rodzice uczniów, zarówno poprzez stały kontakt telefoniczny i e-mailowy, jak i poprzez videokonferencje. Podczas spotkań poruszano wiele tematów związanych nie tylko z realizacją treści nauczania, ale także omawiano sprawy zachowania uczniów, różnorodnego wsparcia w nauce (nie tylko w szkołach im. KEN, ale i w szkole lokalnej), sprawy rodzinne mające wpływ na sytuację ucznia i jego możliwości.

III.3. EGZAMIN ÓSMOKLASISTY I EGZAMIN MATURALNY

Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 16 grudnia 2020 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie szczególnych rozwiązań w okresie czasowego ograniczenia funkcjonowania jednostek systemu oświaty w związku z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19 (Dz.U. 2020, poz. 2314) w roku szkolnym 2020/2021 również dało możliwość uczniom szkół im. KEN zdawania egzaminu ósmoklasisty i egzaminu maturalnego w siedzibie przedstawicielstwa dyplomatycznego, urzędu konsularnego lub przedstawicielstwa

wojskowego Rzeczypospolitej Polskiej, właściwych ze względu na miejsce zamieszkania ucznia.

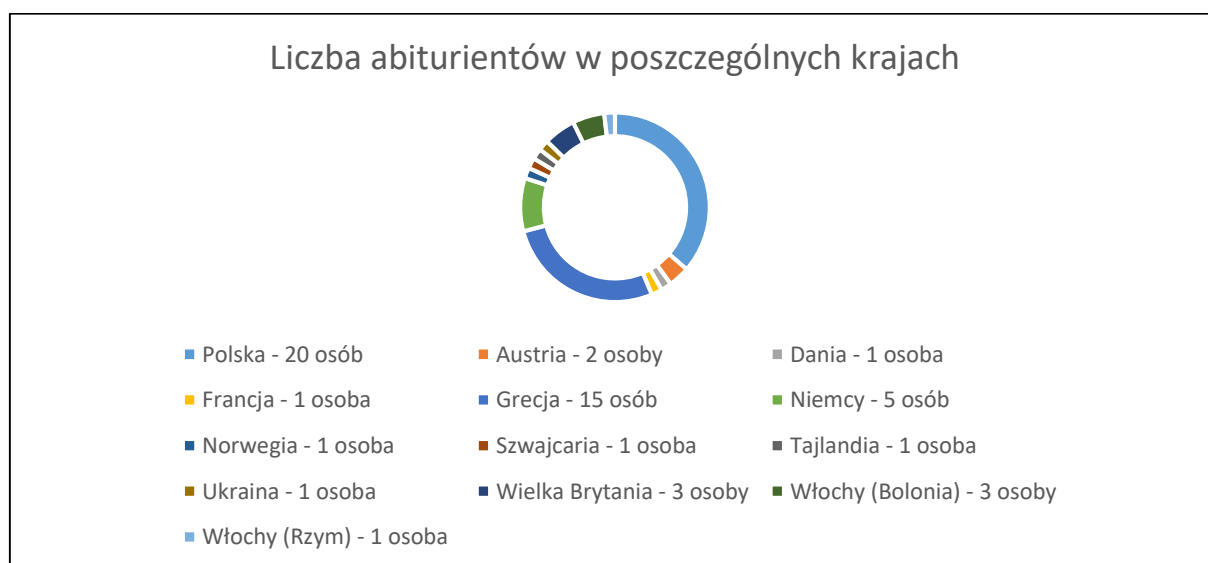
Egzamin maturalny w sesji 2021

Do egzaminu maturalnego w sesji 2021 zadeklarowało przystąpienie:

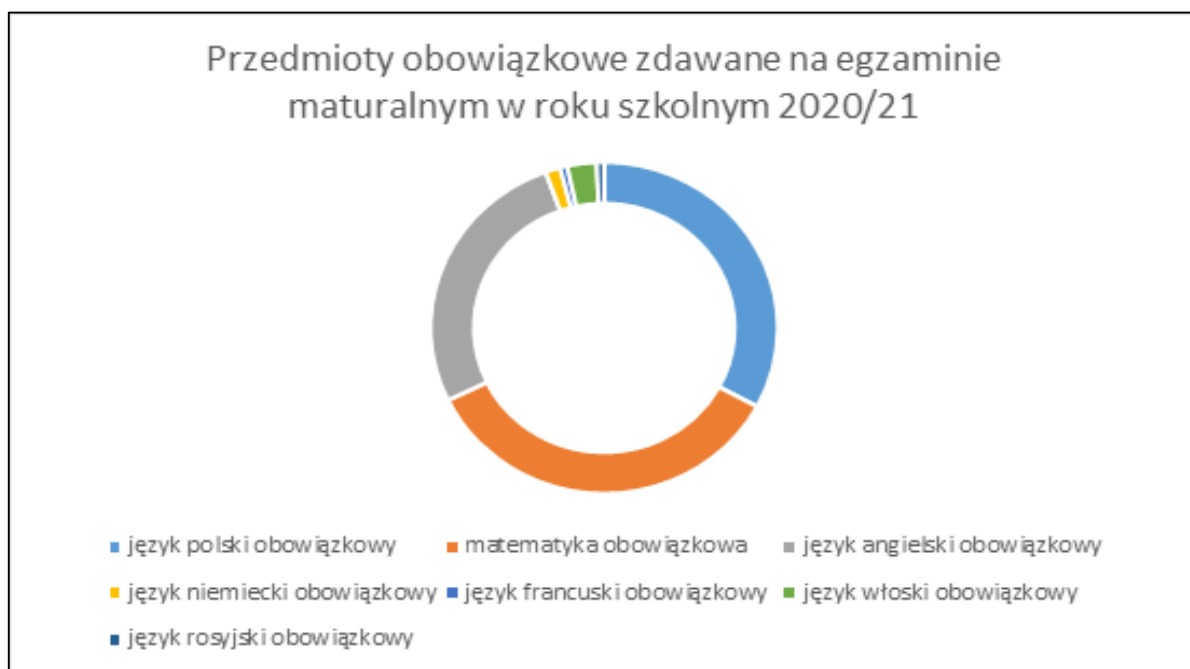
- 46 uczniów klasy maturalnej Liceum Ogólnokształcącego im. Komisji Edukacji Narodowej w Warszawie,
- 9 absolwentów szkół w systemie kształcenia na odległość, którzy chcieli poprawiać wyniki uzyskane w zeszłych latach,
- 1 osoba, która nie przystępowała do egzaminów maturalnych bezpośrednio po ukończeniu liceum w roku szkolnym 2019/2020.

Ostatecznie na podstawie zweryfikowanych deklaracji do egzaminu dojrzałości przystąpiło 55 osób, w tym, aż 35 osób przystępowało do egzaminu w kraju pobytu a 20 abiturientów przystępowało do egzaminów na terenie Polski.

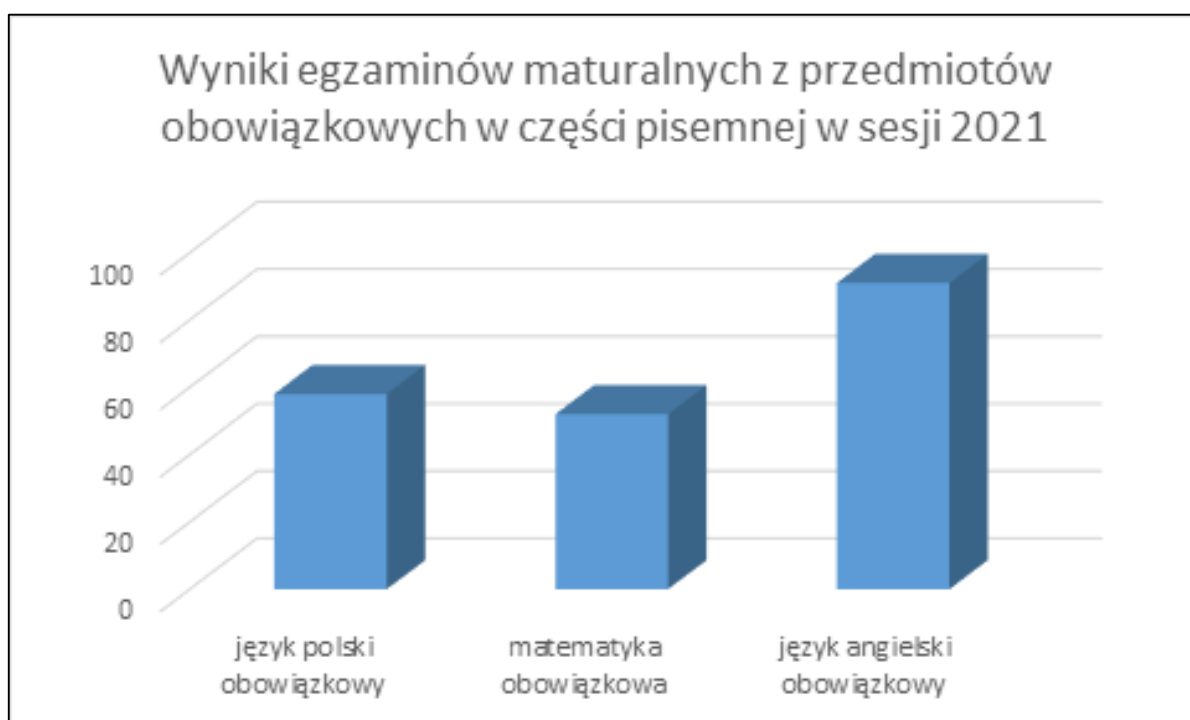
Egzaminy maturalne w sesji 2021 odbywały się zgodnie z harmonogramem w dniach 4-20 maja 2021 r. i przebiegły bez zakłóceń, zgodnie z wymogami proceduralnymi Centralnej Komisji Egzaminacyjnej oraz wytycznymi Głównego Inspektora Sanitarnego kraju w związku ze stanem epidemicznym na obszarze Polski. Rozkład liczbowy przystępujących do egzaminu maturalnego abiturientów w podziale na kraj, w którym przystępowali do egzaminu, prezentuje poniższy wykres:

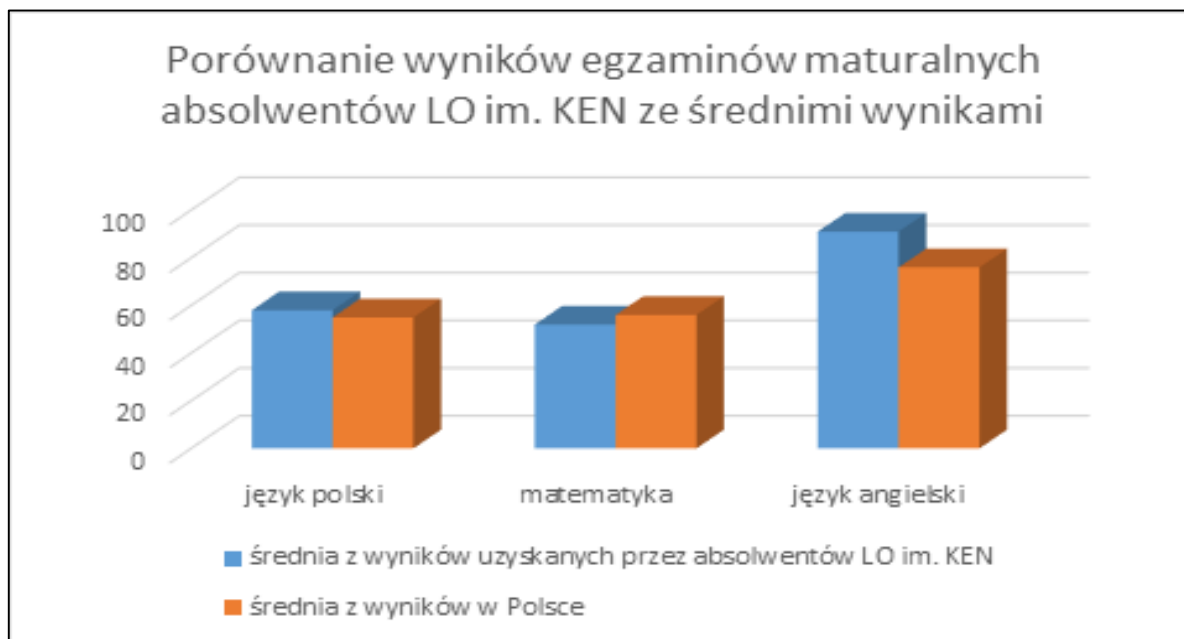
W roku szkolnym 2020/2021 abiturienti zobligowani byli do przystąpienia do egzaminów obowiązkowych z języka polskiego, matematyki oraz języka obcego nowożytnego na poziomie podstawowym:

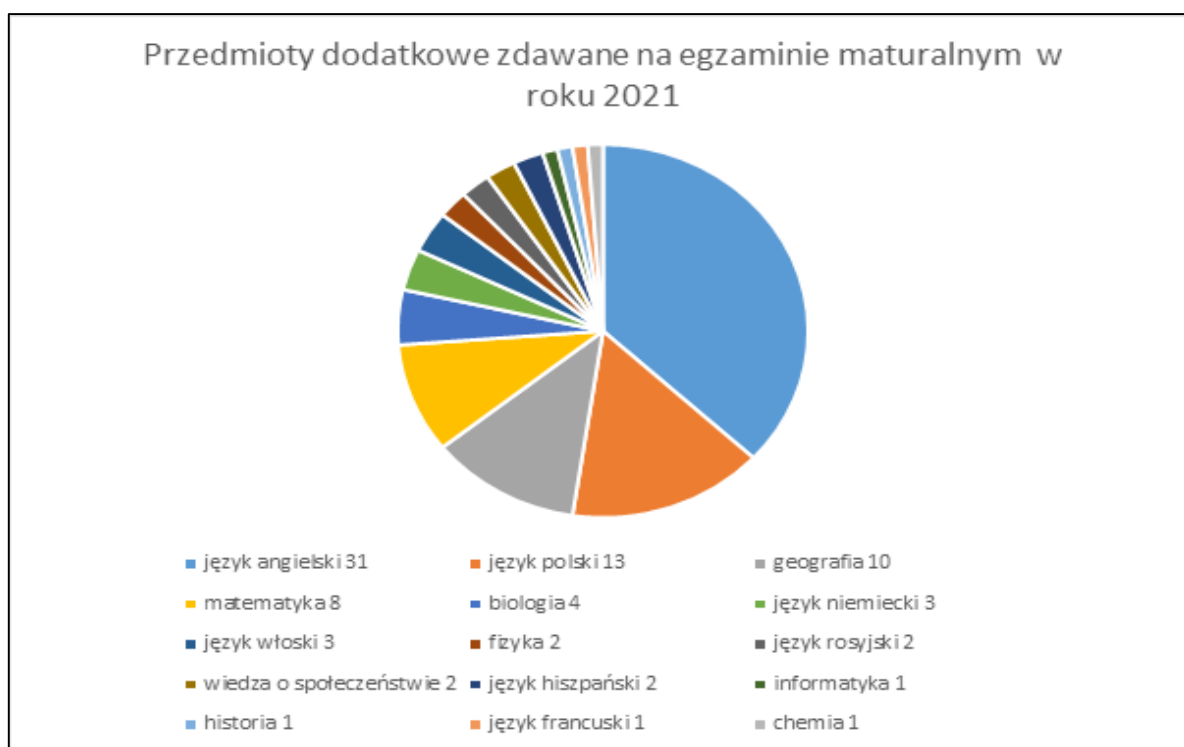
Wyniki egzaminów w zakresie podstawowym prezentują się następująco:

Natomiast porównanie wyników egzaminu w zakresie obowiązkowym wskazuje na uzyskanie lepszych wyników naszych abiturientów na tle średnich wyników w całej Polsce:

We wskazanym czasie stanu epidemicznego abiturienti zwolnieni byli z konieczności wskazania minimalnie jednego przedmiotu zdawanego w zakresie rozszerzonym, jednak większość zdających przystąpiła do wybranego i wskazanego w deklaracji egzaminu.

Wyniki z egzaminów w zakresie rozszerzonym prezentują się bardzo dobrze i dobrze:

Egzamin ósmoklasisty 2021

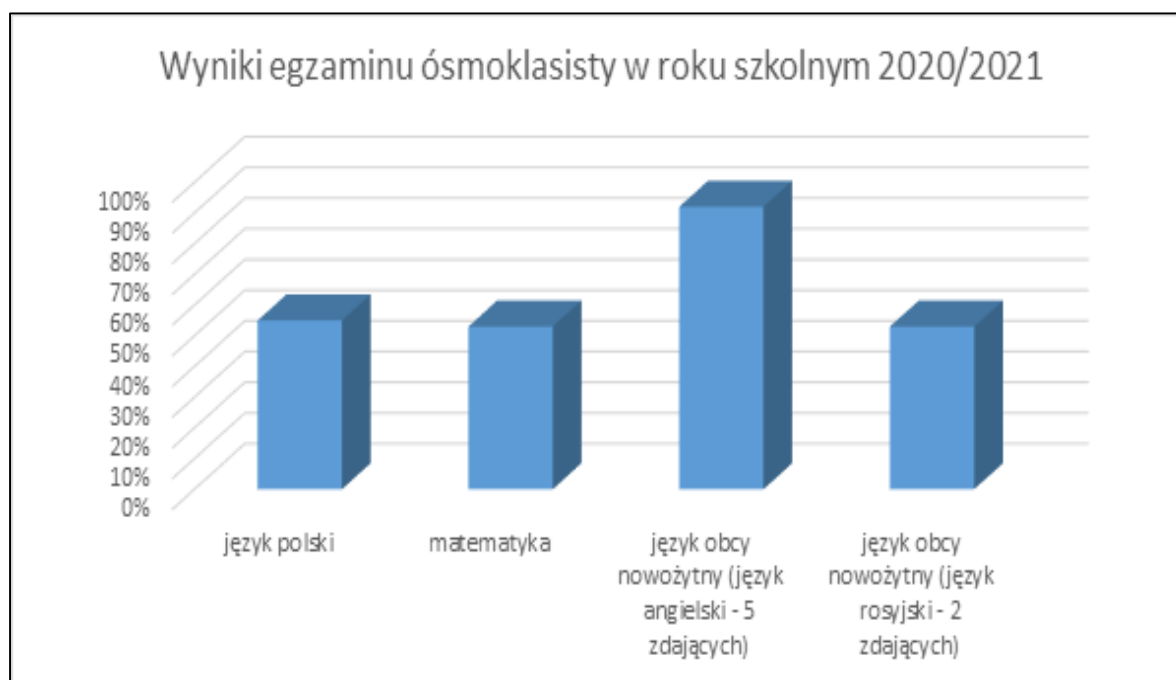
W roku szkolnym 2020/2021 wszyscy uczniowie klasy ósmej Szkoły Podstawowej im. Komisji Edukacji Narodowej, którzy realizowali przedmioty nauczania uwzględniające podstawę programową kształcenia ogólnego, zobligowani byli do przystępowania do egzaminu ósmoklasisty.

Z łącznej liczby 8 uczniów klasy ósmej realizujących ramowy program nauczania, 5 osób zdecydowało się na przystępowanie do egzaminu w krajach pobytu. Trzech ósmoklasistów zdawało egzaminy w siedzibie Ośrodka Rozwoju Polskiej Edukacji za Granicą w Warszawie. Egzaminem objęte były przedmioty: język polski, matematyka i język obcy nowożytny.

Kraj	Miasto	Liczba zdających
Polska	Warszawa	3
Niemcy	Berlin	1
Norwegia	Oslo	1
Szwajcaria	Berno	1
Szwecja	Sztokholm	1
Dania	Kopenhaga	1
Łączna liczba zdających		8

Egzamin ósmoklasisty w roku 2021 odbył się w dniach 25-27 maja i przebiegł bez zakłóceń, zgodnie z procedurami Centralnej Komisji Egzaminacyjnej oraz wytycznymi Głównego Inspektora Sanitarnego kraju w związku ze stanem epidemicznym na obszarze Polski. Rodzice uczniów otrzymali dane do logowania do Zintegrowanego Interfejsu Użytkownika, gdzie w dniu wskazanym harmonogramem Dyrektora Centralnej Komisji Egzaminacyjnej mogli sprawdzić wyniki egzaminów.

Wyniki egzaminu ósmoklasisty w roku szkolnym 2020/2021 prezentuje wykres:

Porównanie wyników egzaminu ósmoklasisty uczniów Szkoły Podstawowej im. Komisji Edukacji Narodowej kształtuje się następująco:

III.4. KONKURSY I WYDARZENIA W SZKOŁACH IM. KOMISJI EDUKACJI NARODOWEJ

Uczniowie szkół im. KEN w ciągu roku szkolnego 2020/2021 angażowali się w szereg konkursów wpisujących się w misję Ośrodka, aktywnie uczestnicząc w życiu Polonii za granicą.

Uczniowie brali udział i zajmowali zaszczytne miejsca w konkursach związanych z historią Polski, takich jak: „Olimpiada Historii Polski” organizowana przez Fundację Wolność i Demokracja, „VI Międzynarodowy Konkurs Wojna Polsko-Bolszewicka” oraz „VIII Międzynarodowy Konkurs Historyczny o Żołnierzach Wyklętych” organizowane przez Komitet Pamięci Rotmistrza Witolda Pileckiego czy konkurs „Patria Nostra” organizowany przez Fundację Patria Nostra.

Uczniowie próbowali swoich sił również w konkursach literackich i recytatorskich, np. w konkursie „Słowem-Polska” pod patronatem Pierwszej Damy RP (ponad 70 zgłoszeń uczniów szkół im. KEN z całego świata) i w konkursie literackim „Dzień troski o dobre imię Ojczyzny” organizowanym przez Ośrodek (wyróżnienie specjalnie dla ucznia).

Wydział Kształcenia na Odległość zorganizował również konkurs plastyczno-literacki dla uczniów pt.: „Jestem z Polski”, którego celem było promowanie języka polskiego i polskiej kultury w krajach pobytu uczniów szkół im. KEN.

Uczniowie licznie uczestniczyli w akcji Ministerstwa Edukacji i Nauki „Szkoła do Hymnu!” - podczas zorganizowanego przez Wydział Kształcenia na Odległość spotkania online - „Mazurka Dąbrowskiego” wspólnie odśpiewało ponad trzystu uczniów i nauczycieli szkół im. KEN.

Konkurs Literatury i Języka Polskiego dla polskich uczniów szkół za granicą organizowany we współpracy z Komitetem Głównym Olimpiady Literatury i Języka Polskiego

Od 2010 roku uczniowie kształcenia na odległość biorą udział w Konkursie Literatury i Języka Polskiego dla polskich uczniów szkół za granicą organizowanym we współpracy z Komitetem Głównym Olimpiady Literatury i Języka Polskiego przy Instytucie Badań Literackich Polskiej Akademii Nauk. Uczestnictwo w konkursie daje możliwość zmierzenia się z ciekawymi zadaniami, dotyczącymi m.in. umiejętności interpretowania tekstów literackich, udziału w fascynującej przygodzie, a przede wszystkim – pogłębienia wiedzy na temat polskich korzeni, tożsamości i tradycji. Finaliści konkursu zostają skierowani na zawody finałowe Ogólnopolskiej Olimpiady Literatury i Języka Polskiego. Zdobywanie tytułu finalisty bądź laureata uprawnia do zwolnienia z egzaminu maturalnego z języka polskiego na poziomie podstawowym i rozszerzonym z maksymalną liczbą punktów, otrzymania oceny celującej z przedmiotu: język polski i udogodnień w procesie rekrutacyjnym na wybrane uczelnie wyższe.

XI edycja konkursu

Celem konkursu było:

1. Wyłanianie talentów i wspieranie uczniów w rozwijaniu oraz poszerzaniu własnych zainteresowań i kompetencji w zakresie języka polskiego.
2. Motywowanie uczniów do samodzielnego poszerzania wiedzy i zdobywania nowych umiejętności.
3. Wspomaganie uczniów w praktycznym wykorzystaniu zdobytej wiedzy oraz przygotowanie ich do podjęcia nauki w szkołach wyższego stopnia.
4. Motywowanie do rozwijania kompetencji, zainteresowań i uzdolnień uczniów oraz podejmowania różnorodnych działań w zakresie pracy z uczniem zdolnym.

5. Promowanie osiągnięć uczniów, ich nauczycieli i opiekunów.
6. Zachęcanie uczniów mieszkających za granicą do zajmowania się problematyką literatury języka polskiego.

I etap szkolny odbył się w szkołach polskich, Zespole Szkół im. Z. Mineyki przy Ambasadzie RP w Atenach i Sekcji Polskiej Cité Scolaire Internationale w Lyonie w dniu 9 stycznia 2021 r. Do I etapu przystąpiło łącznie 22 uczniów z 8 szkół. Z uwagi na sytuację epidemiczną, część uczniów przystąpiła do etapu I online.

1. Zespół Szkół im. Zygmunta Mineyki przy Ambasadzie RP w Atenach – 4 uczniów,
2. Szkoła Polska im. Joachima Lelewela przy Ambasadzie RP w Brukseli – 4 uczniów (1 uczeń online),
3. Szkoła Polska przy Konsulacie Generalnym RP w Kolonii z siedzibą we Frankfurcie nad Menem – 4 uczniów,
4. Szkoła Polska im. Królowej Rychczy przy Konsulacie Generalnym RP w Kolonii – 1 uczeń,
5. Sekcja Polska Cité Scolaire Internationale w Lyonie – 3 uczniów,
6. Szkoła Polska im. Mikołaja Kopernika przy Konsulacie Generalnym RP w Mediolanie – 3 uczniów (online),
7. Szkoła Polska im. gen. bryg. Elżbiety Zawackiej przy Ambasadzie RP w Brukseli z siedzibą w Mons – 1 uczeń,
8. Szkoła Polska im. gen. Józefa Hallera przy Konsulacie Generalnym RP Toronto – 2 uczniów (online).

Do II etapu regionalnego pisemnego Konkursu przystąpiło 19 uczniów ze szkół biorących udział w I etapie. Uczniowie biorący udział w I i II etapie Konkursu otrzymali do rozwiązania test, który składał się z dwóch części. W pierwszej części uczniowie wykonywali zadania powiązane z tekstem literackim, zaś w drugiej części testu pisali wypracowanie na podany temat.

Do III etapu regionalnego ustnego online w dniu 6 marca 2021 r. zostało skierowanych 8 uczniów:

- Szkoła Polska im. gen. Józefa Hallera przy Konsulacie Generalnym RP Toronto – 1 uczeń,
- Zespół Szkół im. Zygmunta Mineyki przy Ambasadzie RP w Atenach – 2 uczniów,

- Szkoła Polska im. gen. bryg. Elżbiety Zawackiej przy Ambasadzie RP w Brukseli z siedzibą w Mons – 1 uczeń,
- Sekcja Polska Cité Scolaire Internationale w Lyonie – 1 uczeń,
- Szkoła Polska im. Joachima Lelewela przy Ambasadzie RP w Brukseli – 1 uczeń
- Szkoła Polska przy Konsulacie Generalnym RP w Kolonii z siedzibą we Frankfurcie nad Menem – 2 uczniów.

Etap III Konkursu miał charakter rozmowy uczestnika z Komisją Konkursową w Warszawie na temat wybranych trzech dzieł różnych autorów.

Do zawodów finałowych LI Olimpiady Literatury i Języka Polskiego XI Konkursu Literatury i Języka Polskiego zostało zakwalifikowanych trzech uczniów z najwyższą liczbą punktów z II i III etapu Konkursu. Byli to uczniowie z Aten, Brukseli oraz Toronto. Zawody finałowe Olimpiady Literatury i Języka Polskiego zostały przeprowadzone online za pośrednictwem platformy e-learningowej.

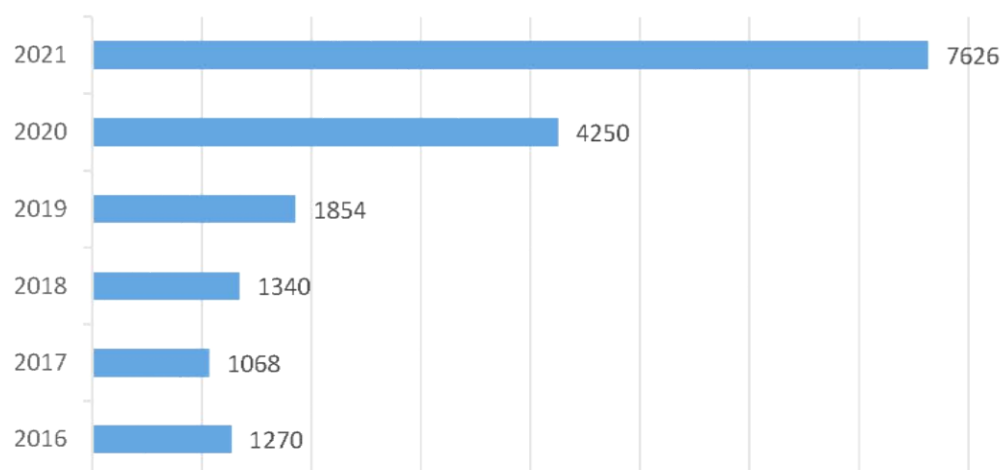

ROZDZIAŁ IV. ORGANIZOWANIE DOSKONALENIA ZAWODOWEGO ORAZ UDZIELANIE WSPARCIA METODYCZNEGO NAUCZYCIELOM PRACUJĄCYM WŚRÓD POLONII I POLAKÓW ZA GRANICĄ

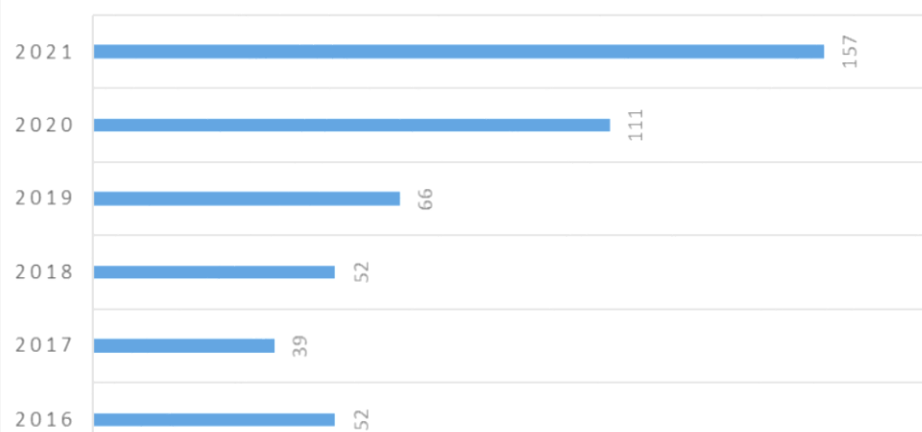
Jednym z zadań Ośrodka jest organizowanie doskonalenia zawodowego oraz udzielanie wsparcia metodycznego nauczycielom pracującym wśród Polonii i Polaków zamieszkałych za granicą oraz dzieci pracowników migrujących. Zadanie to realizowane jest m.in. poprzez doskonalenie nauczycieli uczących języka polskiego, polskiej kultury i wiedzy o Polsce oraz innych przedmiotów nauczanych w języku polskim w różnych typach placówek, wśród których są szkoły działające w lokalnych systemach oświaty danego kraju z polskim językiem nauczania, z językiem polskim jako przedmiotem obowiązkowym (status języka ojczystego lub obcego), z językiem polskim jako przedmiotem fakultatywnym, z sekcjami polskimi; szkoły dwujęzyczne działające w lokalnych systemach oświaty danego kraju; szkoły społeczne działające w danym kraju przy stowarzyszeniach Polaków, związkach Polaków, parafiach; dyrektorzy szkół, ośrodków metodycznych, instytutów doskonalenia, uczniowie pobierający naukę języka polskiego lub w języku polskim w formach zorganizowanych w szkole, przy związkach Polaków, parafiach, szkołach sobotnio-niedzielnich. Zadania doskonalenia, zgodnie z zapisami w statucie Ośrodka, realizuje Polonijne Centrum Nauczycielskie – placówka doskonalenia, funkcjonująca w strukturze Ośrodka. Wszystkie formy podejmowane przez PCN były finansowane z dochodów budżetowych oraz miały szczególne znaczenie z punktu widzenia MEiN, Ośrodka, a także polskojęzycznej kadry oświatowej, korzystającej z form doskonalenia prowadzonego przez Ośrodek.

W roku 2021 ze szkoleń metodycznych realizowanych przez PCN skorzystało 7626 nauczycieli. Poniższy wykres obrazuje, jak ten rok sytuuje się liczbowo w stosunku do lat poprzednich.

Udział nauczycieli polonijnych w szkoleniach

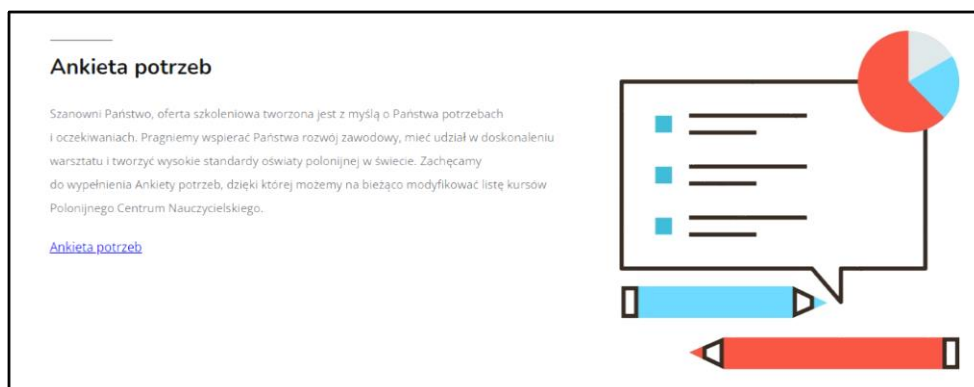
LICZBA SZKOLEŃ

Z powyższych zestawień wynika, że od 3 lat liczba uczestników szkoleń i liczba kursów systematycznie rośnie.

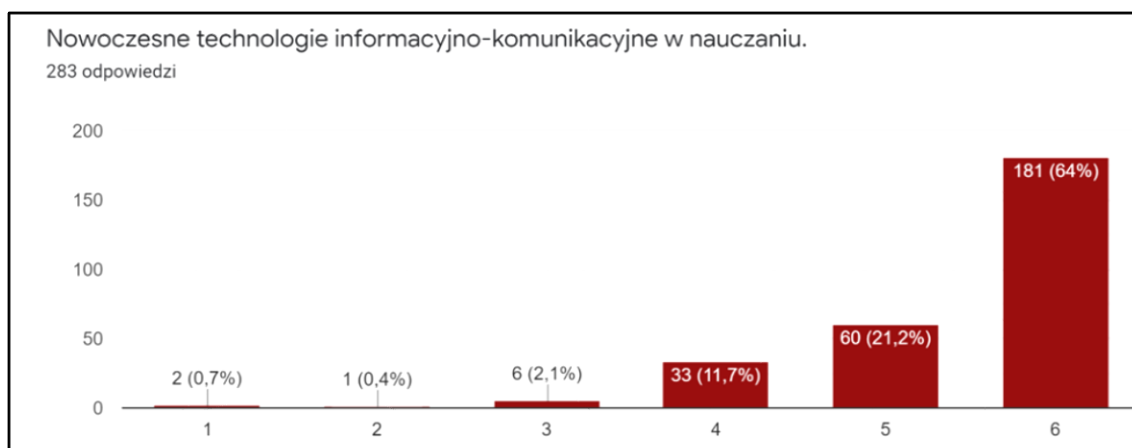
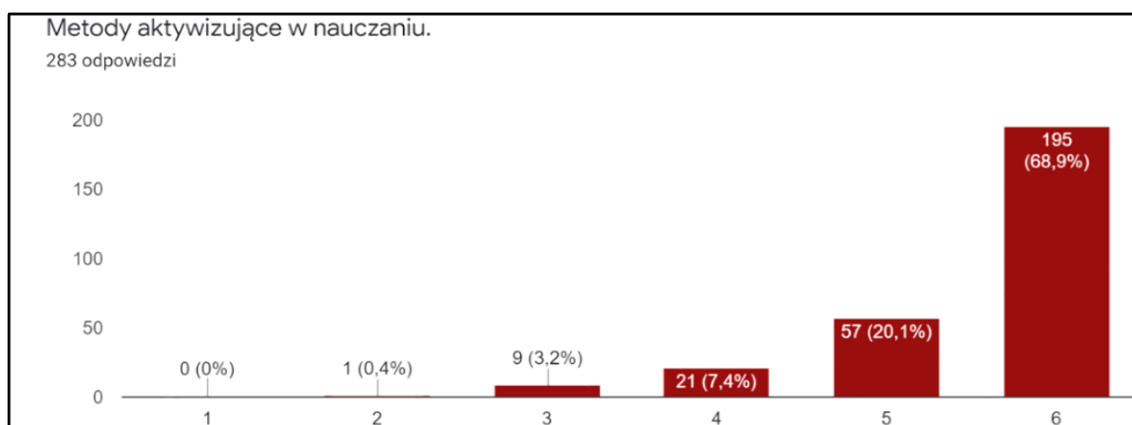
IV.1. POTRZEBY W ZAKRESIE DOSKONALENIA NAUCZYCIELI

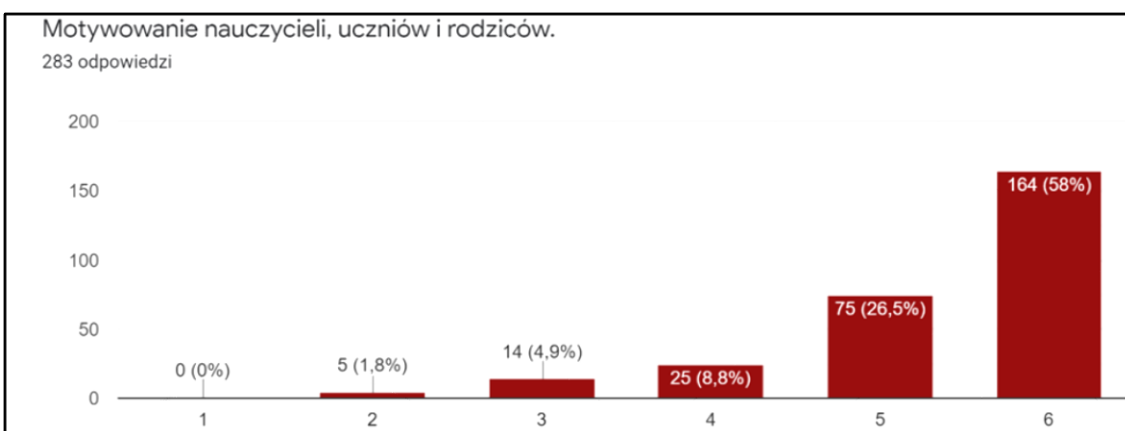
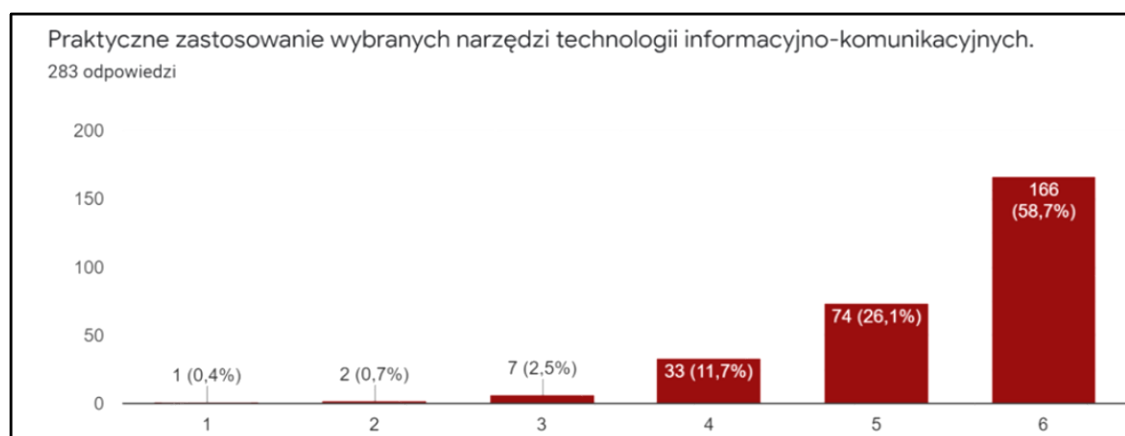
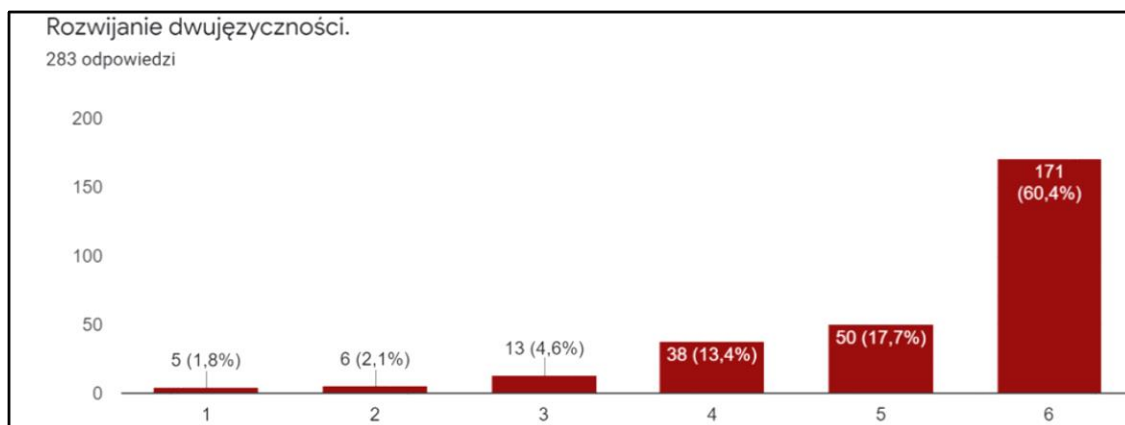
PCN systematycznie zbiera i analizuje potrzeby nauczycieli polonijnych w zakresie doskonalenia zawodowego. Nauczyciele uczący edukacji wczesnoszkolnej, języka polskiego, wiedzy o Polsce oraz kultury polskiej poza granicami Polski mają możliwość wskazania tematów, które szczególnie ich interesują. Możliwość taką daje im ankieta potrzeb, która dostępna jest online. Do wypełnienia ankiety uczestnicy szkoleń są systematycznie zachęceni.

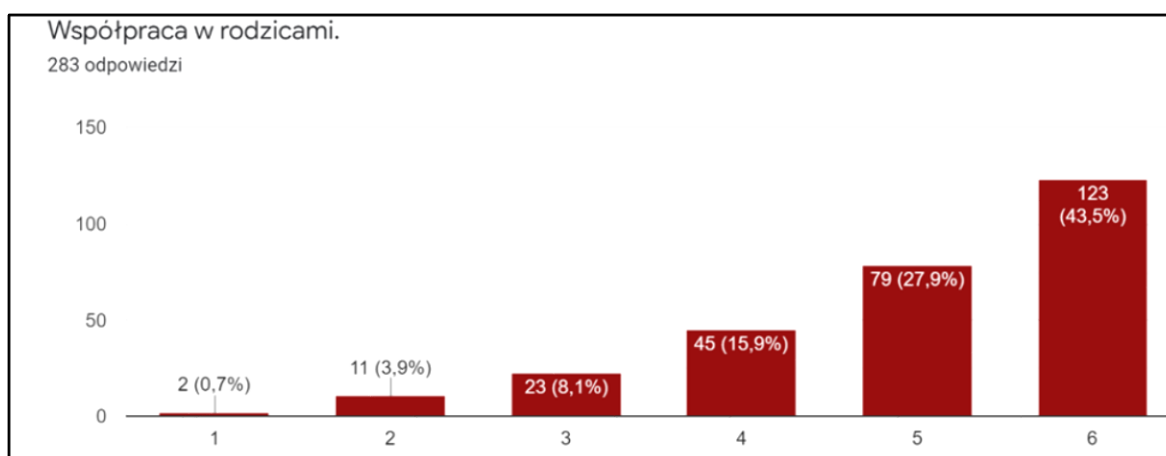
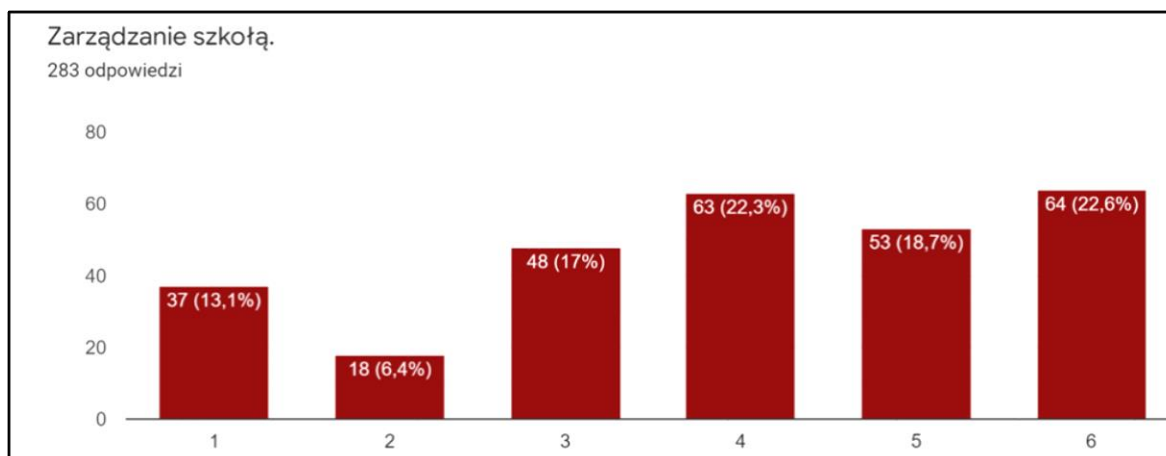

Co cztery miesiące wyniki ankiet są analizowane i wpływają na modyfikacje oferty szkoleniowej. Wśród osób odpowiadających na pytania są dyrektorzy i kierownicy szkół działających poza Polską. Oni także deklarują swoje potrzeby, z jednej strony jako nauczyciele przedmiotu, z drugiej jako kadra zarządzająca szkołami.

Na pytanie: *Proszę wskazać zagadnienia, które uznają Państwo za szczególnie ważne do realizacji w trakcie szkoleń* uczestnicy odpowiedzieli następująco:

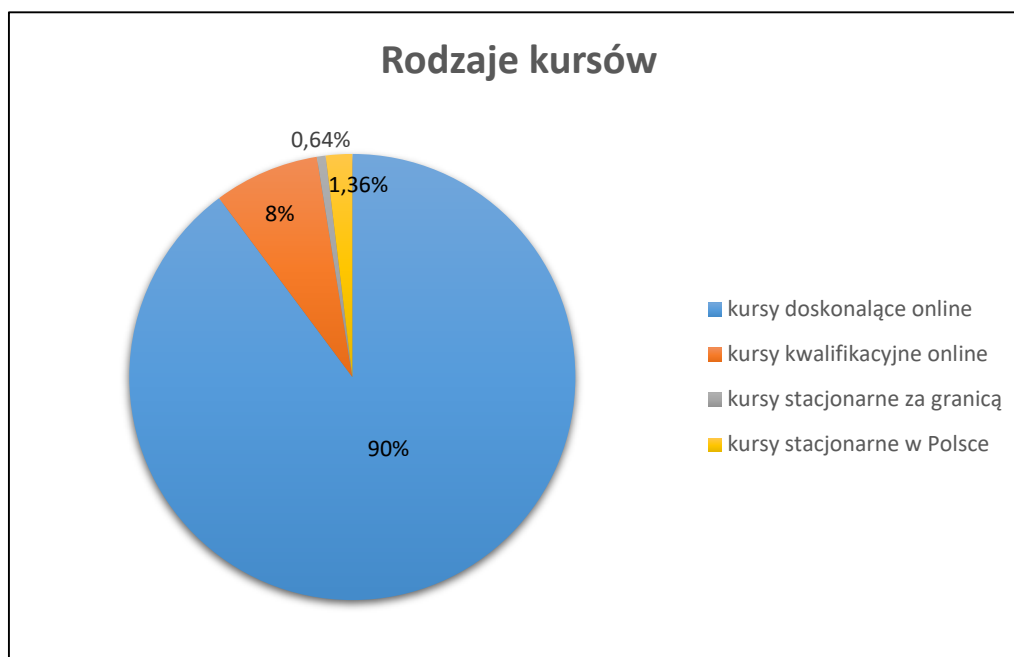
Warto zaznaczyć, że potrzeby nauczycieli polonijnych bardzo często wymagają wsparcia ekspertów, których PCN nie zatrudnia na stałe. Dlatego w 2021 roku udało się nawiązać współpracę z ekspertami, którzy wsparli PCN w realizacji zadań. W 2022 roku taka współpraca będzie kontynuowana.

IV.2. ODBIORCY SZKOLEŃ

W 2021 roku PCN działalnością dydaktyczną objął 7626 osób z 54 krajów: Argentyna, Armenia, Australia, Austria, Azerbejdżan, Belgia, Białoruś, Brazylia, Bułgaria, Chiny, Chorwacja, Czechy, Dania, Egipt, Estonia, Finlandia, Francja, Grecja, Gruzja, Hiszpania, Holandia, Irlandia, Islandia, Izrael, Kanada, Kazachstan, Kirgistan, Kuwejt, Litwa, Luksemburg, Łotwa, Maroko, Meksyk, Mołdawia, Niemcy, Norwegia, Polska, Rosja, RPA, Rumunia, Słowacja, Szwajcaria, Szwecja, Tadżykistan, Tunezja, Turcja, Ukraina, USA, Uzbekistan, Węgry, Wielka Brytania, Włochy, Zambia, Zjednoczone Emiraty Arabskie.

Największa liczba uczestników spoza Polski pochodziła z takich państw jak: Wielka Brytania (1035), Ukraina (892), Niemcy (554), Francja (520).

Nauczyciele uczestniczyli głównie w kursach organizowanych metodą online.

IV.3. TEMATYKA KURSÓW

W 2021 roku, bazując na wieloletnim doświadczeniu, wynikającym ze stałego kontaktu z nauczycielami i z rozeznania ich potrzeb, za najpilniejsze uznano kontynuowanie doskonalenia nauczycieli uczących języka polskiego grupy młodsze wiekowo i w średnim wieku szkolnym, bowiem takich uczniów jest najwięcej na Wschodzie i Zachodzie, a także takie potrzeby zgłaszają oświatowe środowiska polonijne. Kolejną bardzo istotną kwestią było wsparcie nauczycieli w kwestii pomocy pedagogiczno-psychologicznej. Uczniowie dotknięci izolacją, chorobą najbliższych, zdalnym nauczaniem poczuli się osamotnieni i zagubieni. Powrót do szkół często potęgował lęki. Ten obszar zadań pedagogicznych został wsparty licznymi szkoleniami w 2021 r.

Tematyka kursów w 2021 r. obejmowała w dużym stopniu zagadnienia związane z awansem zawodowym nauczycieli polonijnych. Od początku roku w szkoleniach merytorycznych (20 szkoleń) dotyczących awansu zawodowego nauczycieli polonijnych wzięło udział 989 osób. Tematyka szkoleń dotyczyła awansu zawodowego, wymagań dotyczących uzyskania stopnia awansu zawodowego, tworzenia i realizacji planu rozwoju. Na początku III kwartału rozpoczął się cykl szkoleń wspierający nauczycieli w realizacji zadań wynikających z planu rozwoju zawodowego. Szkolenia o charakterze wspierającym pracę

nauczyciela i rozwój zawodowy cieszą się ogromnym zainteresowaniem. W 2021 r. z oferty skorzystało 3531 nauczycieli.

Nowością było webinarium skierowane do nauczycieli w Polsce prezentujące zasady kierowania nauczycieli do pracy wśród Polonii i Polaków za granicą. Spotkanie to cieszyło się ogromnym zainteresowaniem. Spotkania będą cyklicznie powtarzane w okresie rekrutacji nauczycieli.

IV.3.1 KURSY KWALIFIKACYJNE

W 2021 r. odbyło się 12 kursów kwalifikacyjnych, które ukończyło 166 osób:

- Kurs kwalifikacyjny przygotowujący do nauczania wiedzy o Polsce w klasach IV–VIII szkół podstawowych i liceów ogólnokształcących za granicą zgodnie z planem nauczania uzupełniającego w wymiarze 40 godzin (5 osób),
- Kurs kwalifikacyjny z zakresu zarządzania szkołami i szkołami polskimi za granicą w wymiarze 20 godzin (3 osoby),
- 160-godzinny kurs kwalifikacyjny dla nauczycieli języków obcych, przygotowujący do nauczania języka polskiego (11 osób),
- 160-godzinny kurs kwalifikacyjny dla nauczycieli edukacji wczesnoszkolnej, przygotowujący do nauczania języka polskiego (22 osoby),
- Kurs kwalifikacyjny przygotowujący do nauczania wiedzy o Polsce w klasach IV–VIII szkół podstawowych i liceów ogólnokształcących za granicą zgodnie z planem nauczania uzupełniającego w wymiarze 80 godzin (20 osób),
- Kurs kwalifikacyjny z zakresu zarządzania szkołami i szkołami polskimi za granicą w wymiarze 80 godzin (12 osób),
- 120-godzinny kurs kwalifikacyjny z wiedzy o Polsce (21 osób),
- 30-godzinny kurs kwalifikacyjny przygotowujący do nauczania języka polskiego w klasach IV-VIII szkół podstawowych i liceach ogólnokształcących za granicą zgodnie z planem nauczania uzupełniającego (26 osób),
- Kurs kwalifikacyjny przygotowujący do nauczania edukacji wczesnoszkolnej za granicą zgodnie z planem nauczania uzupełniającego w wymiarze 20 godzin (23 osoby),
- 160-godzinny kurs kwalifikacyjny przygotowujący do nauczania edukacji wczesnoszkolnej zgodnie z planem nauczania uzupełniającego dla polonistów (10 osób),
- 40-godzinny kurs kwalifikacyjny przygotowujący do nauczania wiedzy o Polsce w klasach IV-VIII szkół podstawowych i liceów zgodnie z planem nauczania uzupełniającego (3 osoby),

- Kurs kwalifikacyjny z zakresu zarządzania szkołami i szkołami polskimi za granicą w wymiarze 80 godzin (10 osób).

IV.3.2 KURSY DOSKONALĄCE

W 2021 roku odbyło się 29 kursów doskonalących online i 112 webinarów.

Kursy doskonalące:

- Ocenianie osiągnięć uczniów - strategie i rola w podnoszeniu jakości uczenia (się). (26 osób),
- Sprawozdawczość szkolna - jak ją prowadzić zgodnie z polskim prawem oświatowym? (67 osób),
- Jak pomagać uczniom rozwijać sprawności językowe na lekcjach języka polskiego poprzez rozwój sprawności słuchania, czytania, postrzegania? (13 osób),
- Jak w optymalny sposób zaplanować rozwój zawodowy nauczyciela za granicą? (23 osoby),
- Doskonalenie techniki czytania i pisania w edukacji wczesnoszkolnej (34 osoby),
- Nauczanie języka polskiego jako obcego na poziomie A (33 osoby),
- Jak zdalnie uczyć w polonijnych placówkach oświatowych? (38 osób),
- Nowoczesne multimedia w edukacji. Niezbędnik nauczyciela przygotowującego lekcje na komputerze, czyli kurs o sposobach i narzędziach, które ułatwiają pracę i oszczędzają czas (39 osób),
- Nauczanie języka polskiego jako obcego na poziomie B (36 osób),
- Kurs przygotowujący do nauczania języka polskiego uczniów w wieku 10-15 lat (19 osób),
- Mem szkoły i szkoła memów. O programach, presji i autorytecie nauczyciela (3 osoby),
- Dlaczego hipokampy nie chodzą do szkoły. O biologii, pamięci i zapominaniu (4 osoby),
- Wojna światów, czyli co z tym nastolatkiem. Neurobiologia dorastania (4 osoby),
- Po drugiej stronie lustra. O mechanizmach lustrzanych i biologicznym podłożu empatii (4 osoby),
- Jak przetrwać w środowisku szkolnym? Konflikty w świecie neurodydaktyki (6 osób),
- Nastolatek w strefie napięć w domu i szkole (5 osób),
- Geny czy wychowanie - nowa odsłona starych dylematów (6 osób),
- Dlaczego tak trudno być dobrym nauczycielem (8 osób),
- Motywacja - pomiędzy pedagogiką a neurobiologią (9 osób),
- Stres i wypalenie zawodowe w pracy nauczyciela (9 osób),
- Tworzymy plan rozwoju zawodowego nauczyciela za granicą (22 osoby),

- Rozpoznawanie stanu realizacji planowanych zadań - jak prowadzić monitoring w szkole zgodnie z polskim prawem oświatowym? (69 osób),
- Wykorzystanie programu MS Excel w pracy nauczyciela szkół polonijnych za granicą (52 osoby),
- Historia Polski XX w. (35 osób),
- Planowanie pracy zespołów szkolnych działających poza granicami Polski (69 osób),
- Zapewnienie materiałów i przeprowadzenie zajęć dydaktycznych doskonalących znajomość języka polskiego dla nauczycieli i osób działających na rzecz oświaty polskiej, polonijnej i polskojęzycznej za granicą (BRAZYLIA) (7 osób),
- Zapewnienie materiałów i przeprowadzenie zajęć dydaktycznych doskonalących znajomość języka polskiego dla nauczycieli i osób działających na rzecz oświaty polskiej, polonijnej i polskojęzycznej za granicą (UKRAINA) (38 osób),
- Jak pracować z utworami lirycznymi na lekcjach języka polskiego (13 osób),
- Nauczanie języka polskiego jako drugiego (53 osoby).

Webinary:

- Polskie zwyczaje i tradycje w szkole polonijnej (76 osób),
- Jak motywować siebie, uczniów i rodziców do pracy w szkole polonijnej? (62 osoby),
- Opiekun stażu nauczyciela polonijnego (88 osób),
- Awans zawodowy dla nauczycieli polonijnych (USA) (54 osoby),
- Awans zawodowy dla nauczycieli polonijnych (KANADA) (20 osób),
- Nauczyciel w podróży - zostań nauczycielem skierowanym do pracy wśród Polonii (73 osoby),
- Awans zawodowy nauczycieli polonijnych (64 osoby),
- Awans zawodowy nauczycieli polonijnych (89 osób),
- Arkady Fiedler - autor książki „Dywizjon 303” (40 osób),
- Pograjmy w kraszanki, o Wielkanocy dawniej i dzisiaj (39 osób),
- Polska wobec zagłady (60 osób),
- Poznaj Polskę - wirtualna podróż po Polsce (110 osób),
- Przewodnicy po świecie wartości – Jan Paweł II (25 osób),
- Jak wspierać rozwój emocjonalny uczniów? (159 osób),
- Jak realizować projekt edukacyjny w szkole polonijnej? (24 osoby),
- Jak wykorzystać historię w rozwoju kompetencji kulturowych i językowych? (112),
- Self-Reg: wspieranie u uczniów samoregulacji metodą S. Shankera (94 osoby),

- Jak napisać plan rozwoju zawodowego nauczyciela za granicą? (69 osób),
- Postawy Polaków wobec społeczności żydowskiej w czasie okupacji niemieckiej. Kim są „Sprawiedliwi wśród Narodów Świata” (53 osoby),
- Krytyczne myślenie w edukacji wczesnoszkolnej. Warsztaty (21 osób),
- Polskie konstytucje. O czym uczyć i jak uczyć o konstytucjach polskich (67 osób),
- Egzamin certyfikacyjny z języka polskiego - jak pracować z uczniem, który przygotowuje się do egzaminu państwowego (w pigułce)? (50 osób),
- Nowoczesne zarządzanie placówką oświatową (64 osoby),
- Canaletto - malarz Warszawy. Te i inne tematy na podstawie filmu nagranych przez Muzeum Narodowe w Warszawie (17 osób),
- Generał Tadeusz Rozwadowski – prezentacja zapomnianego bohatera II RP metodą „odwróconej klasy” (45 osób),
- Ryszard Kukliński, polski bohater z okresu Zimnej Wojny (32 osoby),
- Budowanie relacji między uczniami jako element rozwoju społecznego (59 osób)
- Przewodnicy po świecie wartości – Stefan Wyszyński (34 osoby),
- Muzeum w Wilanowie na lekcjach języka polskiego (20 osób),
- Czytanie, mówienie i pisanie – jak rozwijać kluczowe sprawności językowe u dzieci i młodzieży? (27 osób),
- Kompetencje kluczowe i społeczne – jak rozwijać w życiu i w pracy? (48 osób),
- Język polski dla dzieci i młodzieży słowiańskiej – pomysły na lekcje (32 osoby),
- Jak efektywnie połączyć w nauczaniu metody zdalne i kontaktowe? (57 osób),
- Awans zawodowy nauczycieli polonijnych (20 osób),
- Zostań nowym Stanisławem Lemem (28 osób),
- Awans zawodowy dla nauczycieli szkół polskich (82 osoby),
- Awans zawodowy dla nauczycieli (15 osób),
- Lekcje online – ciekawe pomysły, ćwiczenia i zadania na lekcji (43 osoby),
- Jak angażować i aktywować uczniów (39 osób),
- Praca z seniorem (20 osób),
- Jak sprawnie przygotować materiały na lekcje? (41 osób),
- Praca z niesfornym uczniem: strategie radzenia sobie w trudnych sytuacjach (31 osób),
- Praca z bardzo młodym uczniem (26 osób),
- Lekcje hybrydowe: co warto wiedzieć, pomysły i sprzęt, jak włączyć ucznia w lekcję niezależnie, gdzie jest? (53 osoby),
- Muzeum Powstania Warszawskiego – zwiedzanie online (37 osób),

- Niestandardowe pomysły na lekcje języka obcego / drugiego języka (84 osoby),
- Skuteczna i pomysłowa nauka czytania (84 osoby),
- Elementy nauczania języka polskiego (114 osób),
- Flipped classroom: klasa odwrócona (70 osób),
- Gramatyka w kreatywny sposób (137 osób),
- Narzędzia do pracy z dzieckiem dwu i wielojęzycznym – klasa dwujęzyczna – dziecko dwujęzyczne (101 osób),
- Ja i moja nauczycielska kreatywność i innowacyjność (82 osoby),
- Mnemotechniki w nauczaniu (81 osób),
- Praca w grupach o zróżnicowanym poziomie zaawansowania (95 osób),
- Budowanie relacji z rodzicami i angażowanie ich w proces dydaktyczny (70 osób),
- Ja i mój nauczycielski autorytet (80 osób),
- Przekazywanie informacji zwrotnej w trudnych sytuacjach edukacyjnych (89 osób),
- Jak zaprojektować dobrą metodycznie lekcję? (116 osób),
- Ja i moja marka osobista (67 osób),
- Motywowanie niezmotywowanych dorosłych, różnice w kształceniu dorosłych i dzieci (61 osób),
- Uczeń, który potrzebuje wsparcia w rozwoju społecznym (36 osób),
- Jak pracować z filmem na lekcji? (89 osób),
- Kreatywne wprowadzanie słownictwa (108 osób),
- Migracje Polaków na przestrzeni wieków (35 osób),
- Tworzenie gazetki szkolnej w Canvie (76 osób),
- Jak się nie wypalić zawodowo? (51 osób),
- Wymowa na wesoło (102 osoby),
- Ja i moja nauczycielska odwaga (63 osoby),
- Ja i moja nauczycielska asertywność (101 osób),
- Jak czytać Norwida? (18 osób),
- Życie i twórczość Cypriana Kamila Norwida (43 osoby),
- Koniec stażu na kontraktowego – piszemy sprawozdanie (50 osób),
- Ja i mój nauczycielski rozwój (50 osób),
- Ja i moja nauczycielska skuteczność (49 osób),
- Koniec stażu na mianowanego – piszemy sprawozdanie (50 osób),
- Nauczyciel liderem (45 osób),
- Strategie uczenia się dla uczniów (75 osób),

- Praca z niezmotywowanym uczniem – systemy motywacyjne (137 osób),
- Budowanie pozytywnych, motywujących relacji z uczniem (97 osób),
- Początek stażu - piszemy plan rozwoju (art. 3b KN, dla wszystkich stopni awansu) (62 osoby),
- Początek stażu - piszemy plan rozwoju (art. 3a KN, dla wszystkich stopni awansu) (71 osób),
- Ja i mój nauczycielski dobrostan (70 osób),
- Bezpłatne narzędzie, które warto znać w życiu nauczyciela: perełki (97 osób),
- Komunikacja interpersonalna i interakcje społeczne (57 osób),
- Poznaj Polskę - wirtualna podróż po Polsce (39 osób),
- Koniec stażu na dyplomowanego – piszemy sprawozdanie (30 osób),
- Praca z materiałami autentycznymi (44 osoby),
- Lekcje online z dziećmi (66 osób),
- Jak wspierać dziecko i młodzież zagrożoną depresją i niską samooceną? (55 osób),
- Zamek Królewski w Warszawie – świadek historii, Zamek Księżąt Mazowieckich i Jagiellonowie (39 osób),
- Nauczyciel stażysta przed komisją egzaminacyjną (36 osób),
- Materiały autentyczne wspomagające uczenie (64 osoby),
- Zagrożenia płynące z nowoczesnych technologii (fonoholizm, uzależnienie od komputera, Internetu, cyberbullying, hejt, itp.) sposoby radzenia sobie z nimi (76 osób),
- Komunikacja, relacje i więzi w szkole – dobre i złe praktyki (62 osoby),
- Jak współpracować z uczniem z pokolenia Z? (62 osoby),
- Cyprian Kamil Norwid – poeta (46 osób),
- Nauczyciel mianowany przed komisją kwalifikacyjną (42 osoby),
- Nauczyciel kontraktowy przed komisją kwalifikacyjną (59 osób),
- Kardynał Stefan Wyszyński – przewodnik po świecie wartości (37 osób),
- Praca w grupie zróżnicowanej (75 osób),
- Interwencja kryzysowa w szkole (44 osoby),
- Kryzys w życiu i młodzieży (55 osób),
- Zamek Królewski w Warszawie – świadek historii. Srebrna Epoka Wazów – Rzeczpospolita i jej stolica, król i jego poddani (50 osób),
- Metodyka zdalnego nauczania/uczenia się języka polskiego jako obcego w szkołach polonijnych (24 osoby),
- Efektywna profilaktyka zachowań ryzykownych w szkole typu rówieśniczego i leaderskiego (31 osób),
- Wykorzystanie TUS w pracy nauczyciela, wychowawcy, pedagoga (46 osób),

- Cyprian Kamil Norwid – rysownik, malarz i rzeźbiarz (57 osób),
- Zamek Królewski w Warszawie – Świadek Historii (40 osób),
- Cyprian Kamil Norwid – dramaturg, prozaik i myśliciel (54 osoby),
- Awansowe grzechy główne – o najczęściej popełnianych błędach (31 osób),
- Prawda czy fałsz? – awansowe fakty i mity (35 osób),
- Tradycje bożonarodzeniowe w polskiej kulturze, literaturze, języku (75 osób).

Kursy doskonalące ukończyły 744 osoby, a w webinarach wzięło udział 6656 osób.

W 2021 r. odbyły się 3 kursy doskonalące dla kandydatów na nauczycieli kierowanych do pracy wśród Polonii i Polaków za granicą stacjonarne w Polsce, w których wzięło udział 36 osób:

- Wykorzystanie multimediiów w nauczaniu (12 osób),
- Zwyczaje i tradycje polskie w szkole polonijnej (12 osób),
- Specyfika nauczania języka polskiego w środowiskach rosyjskojęzycznych. Nauczanie języka polskiego jako ojczystego i obcego (12 osób).

Realizowane szkolenia były zgodne ze złożonym planem pracy w bieżącym roku.

IV.3.3 AKADEMIA EDUKACJI POLONIJNEJ

W 2021 r. przeprowadzono 60 szkoleń w ramach Akademii Edukacji Polonijnej, w których wzięło udział 3997 nauczycieli. Szkolenia w formule webinarów online miały za zadanie pomóc nauczycielom polonijnym w zdobywaniu nowej wiedzy i umiejętności, stanowiły również istotny element ich rozwoju osobistego.

Moduły tematyczne szkoleń:

1. Nowoczesne technologie w nauczaniu,
2. Wsparcie pedagogiczno-psychologiczne uczniów, nauczycieli i rodziców,
3. Rozwój kompetencji nauczyciela,
4. Metodyka nauczania języka polskiego jako drugiego i w języku polskim,
5. Awans zawodowy nauczycieli polonijnych,
6. Praca z uczniem o specyficznych potrzebach.

Szkolenia prowadzili specjaliści z dziedziny pedagogiki, psychologii oraz terapeuci, wykładowcy akademicki i edukatorzy. Szkoły oraz nauczyciele biorący udział w cyklu szkoleń będą mieli możliwość zdobycia dedykowanego certyfikatu.

Tematyka szkoleń objęła:

1. Lekcje online - ciekawe pomysły, ćwiczenia i zadania na lekcji (43 osoby),
2. Jak angażować i aktywować uczniów? (39 osób),
3. Praca z seniorem (20 osób),
4. Jak sprawnie przygotować materiały na lekcje? (41 osób),
5. Praca z niesfornym uczniem: strategie radzenia sobie w trudnych sytuacjach (31 osób),
6. Praca z bardzo młodym uczniem (26 osób),
7. Lekcje hybrydowe: co warto wiedzieć, pomysły i sprzęt, jak włączyć ucznia w lekcję niezależnie, gdzie jest? (53 osoby),
8. Niestandardowe pomysły na lekcje języka obcego / drugiego języka (84 osoby),
9. Skuteczna i pomysłowa nauka czytania (84 osoby),
10. Elementy nauczania języka polskiego (114 osób),
11. Flipped classroom: klasa odwrócona (70 osób),
12. Gramatyka w kreatywny sposób (137 osób),
13. Narzędzia do pracy z dzieckiem dwu- i wielojęzycznym - klasa dwujęzyczna - dziecko dwujęzyczne (101 osób),
14. Ja i moja nauczycielska kreatywność i innowacyjność (82 osoby),
15. Mnemotechniki w nauczaniu (81 osób),
16. Praca w grupach o zróżnicowanym poziomie zaawansowania (95 osób),
17. Budowanie relacji z rodzicami i angażowanie ich w proces dydaktyczny (70 osób),
18. Ja i mój nauczycielski autorytet (80 osób),
19. Przekazywanie informacji zwrotnej w trudnych sytuacjach edukacyjnych (89 osób),
20. Jak zaprojektować dobrą metodycznie lekcję? (116 osób),
21. Ja i moja marka osobista (67 osób),
22. Motywowanie niezmotywowanych dorosłych, różnice w kształceniu dorosłych i dzieci (61 osób),
23. Jak pracować z filmem na lekcji? (89 osób),
24. Kreatywne wprowadzania słownictwa (108 osób),
25. Tworzenie gazetki szkolnej w Canvie (76 osób),
26. Jak się nie wypalić zawodowo? (51 osób),
27. Wymowa na wesoło (102 osoby),
28. Ja i moja nauczycielska odwaga (63 osoby),
29. Ja i moja nauczycielska asertywność (101 osób),
30. Koniec stażu na kontraktowego – piszemy sprawozdanie (50 osób),
31. Ja i mój nauczycielski rozwój (50 osób),

32. Ja i moja nauczycielska skuteczność (49 osób),
33. Koniec stażu na mianowanego – piszemy sprawozdanie (50 osób),
34. Nauczyciel liderem (45 osób),
35. Strategie uczenia się dla uczniów (75 osób),
36. Praca z niezmotywowanym uczniem – systemy motywacyjne (137 osób),
37. Budowanie pozytywnych, motywujących relacji z uczniem (97 osób),
38. Początek stażu – piszemy plan rozwoju (art. 3b KN, dla wszystkich stopni awansu) (62 osoby),
39. Początek stażu – piszemy plan rozwoju (art. 3a KN, dla wszystkich stopni awansu) (71 osób),
40. Ja i mój nauczycielski dobrostan (70 osób),
41. Bezpłatne narzędzie, które warto znać w życiu nauczyciela: perełki (97 osób),
42. Komunikacja interpersonalna i interakcje społeczne (57 osób),
43. Koniec stażu na dyplomowanego – piszemy sprawozdanie (30 osób),
44. Praca z materiałami autentycznymi (44 osoby),
45. Lekcje online z dziećmi (66 osób),
46. Jak wspierać dziecko i młodzież zagrożoną depresją i niską samooceną? (55 osób),
47. Nauczyciel stażysta przed komisją egzaminacyjną (36 osób),
48. Materiały autentyczne wspomagające uczenie (64 osoby),
49. Zagrożenia płynące z nowoczesnych technologii (fonoholizm, uzależnienie od komputera, Internetu, cyberbullying, hejt, itp.) sposoby radzenia sobie z nimi (76 osób),
50. Komunikacja, relacje i więzi w szkole – dobre i złe praktyki (62 osoby),
51. Jak współpracować z uczniem z pokolenia Z? (62 osoby),
52. Nauczyciel mianowany przed komisją kwalifikacyjną (42 osoby),
53. Nauczyciel kontraktowy przed komisją kwalifikacyjną (59 osób),
54. Praca w grupie zróżnicowanej (75 osób),
55. Interwencja kryzysowa w szkole (44 osoby),
56. Kryzys w życiu młodzieży (55 osób),
57. Efektywna profilaktyka zachowań ryzykownych w szkole typu rówieśniczego i liderskiego (31 osób),
58. Wykorzystanie TUS w pracy nauczyciela, wychowawcy, pedagoga (46 osób),
59. Awansowe grzechy główne – o najczęściej popełnianych błędach (31 osób),

60. Fakty i mity – awans zawodowy. Ewaluacja, dokumentacja dołączana do wniosku o postępowanie (35 osób).

IV.4. PUBLIKACJE

Wydrukowano przygotowaną w 2020 roku publikację pod tytułem: „Wielcy Polacy, o których powinien usłyszeć świat”. Publikacja przedstawia sylwetki wybitnych Polaków, którzy mieli znaczący wpływ na rozwój kultury i dzieje narodu polskiego, a także poprzez swoją patriotyczną postawę wpłynęli na rozślawienie Polski za granicą. Postacie są przedstawione jako osoby wyjątkowe, które mogą stać się idolami młodych Polaków mieszkających poza granicami. Publikacja stanowi rodzaj przewodnika i inspiracji przy prowadzeniu zajęć edukacyjnych z historii, języka polskiego czy wiedzy o Polsce w oparciu o biografie postaci przedstawionych. Opis jest inspiracją m.in. do przeprowadzenia zajęć metodycznych, nadania imienia szkołom polonijnym (wybranie patrona szkoły), uświetnienia wydarzeń kulturowych dla nauczycieli i dyrektorów szkół polonijnych (wystawa, itp.). Wraz z materiałami (w tym scenariuszami online) jest źródłem wiedzy dla uczniów, nauczycieli oraz rodzin polonijnych i polskich mieszkających poza ojczyzną. Planujemy, aby w późniejszym etapie materiały dydaktyczne stanowiły źródło do wykorzystania na szkoleniach dla nauczycieli polonijnych oraz konferencjach tematycznych organizowanych przez Ośrodek.

IV.4.1 E-BOOKI W ZAKRESIE AWANSU ZAWODOWEGO NAUCZYCIELI

Od stycznia 2021 roku nauczyciele szkół za granicą mogą uzyskać stopień awansu zawodowego. W związku z rozszerzeniem dotychczas obowiązujących przepisów PCN przygotował dwa e-booki dotyczące:

- a) awansu zawodowego nauczycieli ujętego w rozdziale 3a ustawy z dnia 26 stycznia 1982 r. Karta Nauczyciela (KN) oraz rozporządzeniu Ministra Edukacji Narodowej z dnia 26 lipca 2018 r. w *sprawie uzyskiwania stopni awansu zawodowego przez nauczycieli* (Dz.U. z 2020 r. poz. 2200). Rozdział 3a KN dotyczy awansu zawodowego nauczycieli: szkół polskich przy przedstawicielstwach dyplomatycznych, urzędach konsularnych i przedstawicielstwach wojskowych Rzeczypospolitej Polskiej oraz sekcji polskich we Francji;
- b) awansu zawodowego nauczycieli ujętego w rozdziale 3b ustawy z dnia 26 stycznia 1982 r. Karta Nauczyciela (KN) oraz rozporządzeniu Ministra Edukacji Narodowej z dnia 15 października 2020 r. w *sprawie uzyskiwania stopni awansu zawodowego przez nauczycieli szkół za granicą* (Dz.U. 2020 poz. 1979). Rozdział 3b KN dotyczy nauczycieli szkół za granicą, przez co rozumie się nauczycieli języka polskiego, historii, geografii oraz innych przedmiotów

nauczanych w języku polskim w szkołach funkcjonujących w systemach oświaty innych państw lub nauczanych w innych formach prowadzonych przez organizacje społeczne zarejestrowane za granicą.

E-booki są bezpłatne, gotowe do pobrania dla każdego nauczyciela i co bardzo ważne, przygotowane zgodnie z wymaganiami WCAG. Prócz wersji pdf przygotowane zostało również nagranie treści, które ułatwi nauczycielom korzystanie z materiałów.

E-booki są dostępne na stronie internetowej orpeg.pl w zakładce „Awans zawodowy”.

IV.4.2 MATERIAŁY AUDIOWIZUALNE

W 2021 roku przygotowano dla nauczycieli polonijnych dwa filmy dydaktyczne. Pierwszy z nich dotyczył „Piosenek Powstania Warszawskiego”. Film zawiera wykład naukowy wraz z koncertem piosenek. Treści merytoryczne wzbogacone są muzycznie. Film został opublikowany tuż przed kolejną rocznicą wybuchu powstania warszawskiego i jest wsparciem w nauczaniu przedmiotu „wiedza o Polsce”. Materiał został rozesłany do środowisk polonijnych i jest dostępny na stronie YouTube Ośrodka <https://www.youtube.com/watch?v=-2klUYihhJo&t=36s>. Na dzień 31 grudnia 2021 roku film miał 5605 odsłon.

Drugi film prezentuje życie i działalność kardynała Stefana Wyszyńskiego. Został przygotowany dla nauczycieli polonijnych przez pracowników merytorycznych Muzeum Jana Pawła II i Prymasa Wyszyńskiego. Pierwotnie był materiałem dostępnym wyłącznie dla uczestników webinarium, a obecnie dostępny jest na stronie YouTube Ośrodka <https://youtu.be/YhfqtcpX83w>. Stanowi on cenny wkład merytoryczny i jest integralną całością z przygotowaną w 2020 roku publikacją „Przewodnicy po świecie wartości”.

IV.5. MATERIAŁY DYDAKTYCZNE ZAMIESZCZONE NA ZINTEGROWANEJ PLATFORMIE EDUKACYJNEJ

Przygotowano zestawy interaktywnych ćwiczeń i testów dla klas I - III i IV - VIII szkoły podstawowej oraz klas I - IV liceum ogólnokształcącego, które zostaną zamieszczone na Zintegrowanej Platformie Edukacyjnej zpe.gov.pl (dalej ZPE). Materiały spełniają wymagania określone w ustawie z dnia 4 kwietnia 2019 r. o dostępności cyfrowej stron internetowych z poziomu różnych typów urządzeń np. komputera, laptopa, tabletu, smartfona, tablicy interaktywnej i aplikacji mobilnych oraz dostosowane są do aktualnie obowiązującego standardu WCAG.

Opracowano dwa zestawy dla klas I – III i IV – VIII szkoły podstawowej oraz klas I - IV liceum ogólnokształcącego zgodne z wymaganiami zawartymi w ramach programowych kształcenia uzupełniającego dla szkół polskich określonymi w załączniku 1 do Rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej w *sprawie organizacji kształcenia dzieci obywateli polskich czasowo przebywających za granicą* (Dz.U. 2019 poz. 1652, 2020 poz. 1388 oraz 2021 poz. 1661) oraz podstawie programowej dla uczniów polskich z 2020 r. uczących się za granicą, utrzymane w odpowiadającej tym grupom merytorycznej i metodycznej poprawności, zróżnicowane, atrakcyjne graficznie.

I zestaw 210 interaktywnych ćwiczeń utrwalających, w tym:

- a) 60 dla klas I – III szkoły podstawowej (polecenia ćwiczeń powinny być nagrane i możliwe do odtworzenia przez lektora),
- b) 75 dla klas IV – VIII szkoły podstawowej,
- c) 75 dla klas I – IV liceum ogólnokształcącego.

II zestaw 26 interaktywnych testów zawierających różnorodne zadania testowe, w tym:

- a) 8 dla klas I – III szkoły podstawowej,
- b) 9 dla klas IV – VIII szkoły podstawowej,
- c) 9 dla klas I – IV liceum ogólnokształcącego.

ROZDZIAŁ V. KIEROWANIE NAUCZYCIELI DO PRACY ZA GRANICĄ W CELU WSPOMAGANIA NAUCZANIA JĘZYKA POLSKIEGO, HISTORII, GEOGRAFII I KULTURY POLSKIEJ WŚRÓD POLONII I POLAKÓW ZA GRANICĄ

Ośrodek kieruje nauczycieli do pracy za granicą na mocy rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 25 maja 2017 r. *w sprawie warunków i sposobu wspomagania nauczania języka polskiego, historii, geografii, kultury polskiej i innych przedmiotów nauczanych w języku polskim wśród Polonii i Polaków zamieszkałych za granicą oraz dzieci pracowników migrujących* (Dz.U. z 2017 r. poz. 1042, zm. Dz.U. z 2021 r. poz. 1207).

Nauczyciele pracują głównie na obszarach masowych zsyłek i deportacji ludności polskiej na Wschodzie oraz terenach leżących w granicach dawnej Rzeczypospolitej zamieszkanymi przez społeczność polską, a także wśród Polonii południowoamerykańskiej. W zależności od kraju i miejsca, nauczanie odbywa się w szkołach publicznych w systemach oświaty poszczególnych krajów bądź w szkołach społecznych.

Rekrutacja nauczycieli chętnych do skierowania za granicę w 2021 r. odbywała się poprzez media (ogłoszenia i wywiady) oraz kuratoria oświaty. Zespół Rekrutacyjny Ośrodka zakwalifikował na kurs przygotowujący nauczycieli do pracy dydaktycznej za granicą w roku szkolnym 2021/2022 14 nowych kandydatów. Kurs ukończyło 10 kandydatów. Zarówno kurs dla kandydatów na nauczycieli kierowanych, jak i szkolenie podsumowujące rok pracy nauczycieli kierowanych do pracy wśród Polonii i Polaków za granicą, zawsze wiążą się ze wsparciem metodycznym i merytorycznym dostosowanym do miejsca skierowania. W 2021 roku kandydaci wzięli udział w warsztatach dotyczących nauczania języka polskiego jako obcego. Przedstawiono im podstawy metodyki pracy z uczniem obcojęzycznym. Ponadto zostali przeszkoleni merytorycznie na temat placówki, do której mogli być skierowani. Szkolenie prowadzili pracownicy Ośrodka, MSZ i IPN, a także przedstawiciele organizacji pozarządowych, które wspierają Polonię i Polaków za granicą.

W lipcu 2021 r. odbyło się spotkanie podsumowujące rok szkolny 2020/2021 dla nauczycieli kierowanych z udziałem przedstawicieli kierownictwa MEiN i dyrekcji Ośrodka. Spotkanie odbyło się w dwóch grupach z uwzględnieniem ograniczeń wynikających z przepisów związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19.

W trakcie spotkania dokonano analizy procesu kierowania w roku szkolnym 2020/2021, a z nauczycielami kierowanymi zostały podpisane umowy o skierowanie do pracy za granicą na rok szkolny 2021/2022.

Ostatecznie do pracy za granicą w roku szkolnym 2021/2022 zostało skierowanych od 1 września 2021 r. 109 nauczycieli. W roku szkolnym 2021/2022 skierowano nauczycieli do 11 krajów: Armenii, Białorusi, Brazylii, Gruzji, Kazachstanu, Łotwy, Mołdawii, Rumunii, Turcji, Ukrainy i Uzbekistanu. Z powodów zdrowotnych trzy umowy o skierowanie do pracy uległy rozwiązaniu: do Armenii – 1 umowa, na Łotwę – 1 umowa, na Ukrainę – 1 umowa.

Ze względu na brak możliwości wjazdu spowodowany zamknięciem granicy kraju dla cudzoziemców z powodu pandemii COVID-19, nie został skierowany nauczyciel do Argentyny. Nauczyciel ten został przekierowany przez Ośrodek na Łotwę. Spośród 10 nauczycieli planowanych do skierowania na Białoruś, do tego kraju wyjechał 1 nauczyciel. Pozostałym nauczycielom władze białoruskie odmówiły wydania wiz wjazdowych lub zgody na przedłużenie pobytu na Białorusi. Dwoje z tych nauczycieli zostało przekierowanych do pracy w Kazachstanie, zaś siedmiu nauczycieli Ośrodek przekierował na Ukrainę.

Na dzień 31 grudnia 2021 r. stan skierowań nauczycieli do pracy za granicą wyniósł 106. W październiku 2021 r. rozpoczął się proces naboru nowych kandydatów do skierowania do pracy dydaktycznej za granicą w roku szkolnym 2022/2023.

Liczba nauczycieli skierowanych do poszczególnych krajów (stan na dzień 31.12.2021 r.)

Rok szkolny 2021/2022		
Lp.	Kraj	Liczba nauczycieli
1.	Argentyna	-
2.	Armenia	1
3.	Białoruś	1
4.	Brazylia	3
5.	Gruzja	2
6.	Kazachstan	16
7.	Łotwa	16
8.	Mołdawia	9
9.	Rumunia	2
10.	Turcja	1
11.	Ukraina	54
12.	Uzbekistan	1
	Razem	106

Praca nauczycieli z Polski w środowiskach Polonii i Polaków zamieszkałych za granicą polegała nie tylko na nauczaniu języka polskiego, historii i tradycji, ale także na promocji polskiej kultury i osiągnięć współczesnej Polski. Uzupełnieniem pracy dydaktycznej było organizowanie uroczystości kulturalnych: dni polskiej kultury, konkursów wiedzy o Polsce, obchodów świąt narodowych oraz uroczystości patriotycznych i religijnych, redagowanie czasopism polonijnych, przygotowywanie audycji radiowych w języku polskim, promocja polskości w mediach społecznościowych, wspomaganie organizacji harcerskich, dbanie o polskie miejsca pamięci narodowej. Wielu nauczycieli pracowało w ośrodkach, współpracując jednocześnie z kilkoma szkołami, stowarzyszeniami i parafiami. Utrzymywali oni bezpośredni kontakt z Wydziałem Wspierania Oświaty Polskiej za Granicą w Ośrodku oraz z polskimi przedstawicielstwami dyplomatycznymi i urzędami konsularnymi. Nauczyciele brali udział w przygotowaniu i realizacji wizyt delegacji z Polski, jak np. wizyty Pary Prezydenckiej w Mołdawii, wizyty delegacji Senatu w Kazachstanie i na Ukrainie czy wizyty delegacji MSZ i MEiN w Brazylii. Nauczyciele kierowani byli gośćmi w programach TVP Polonia oraz na antenie Polskiego Radia.

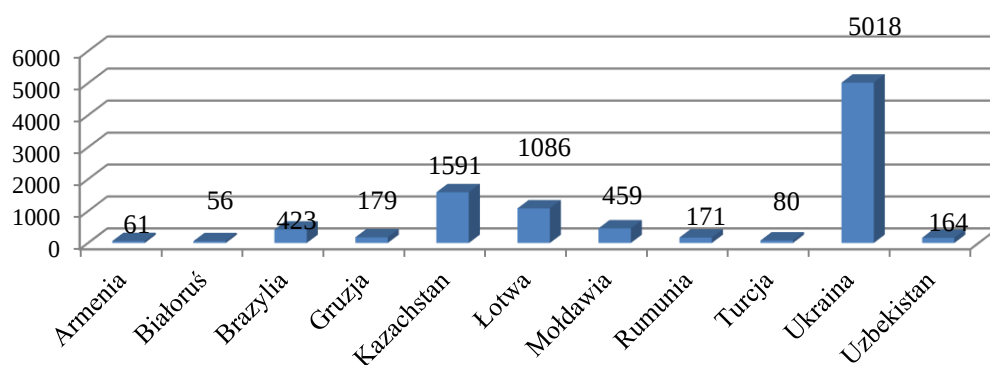
Liczba uczniów objętych nauczaniem przez nauczycieli kierowanych za granicę w roku szkolnym 2020/2021 (koniec roku szkolnego)

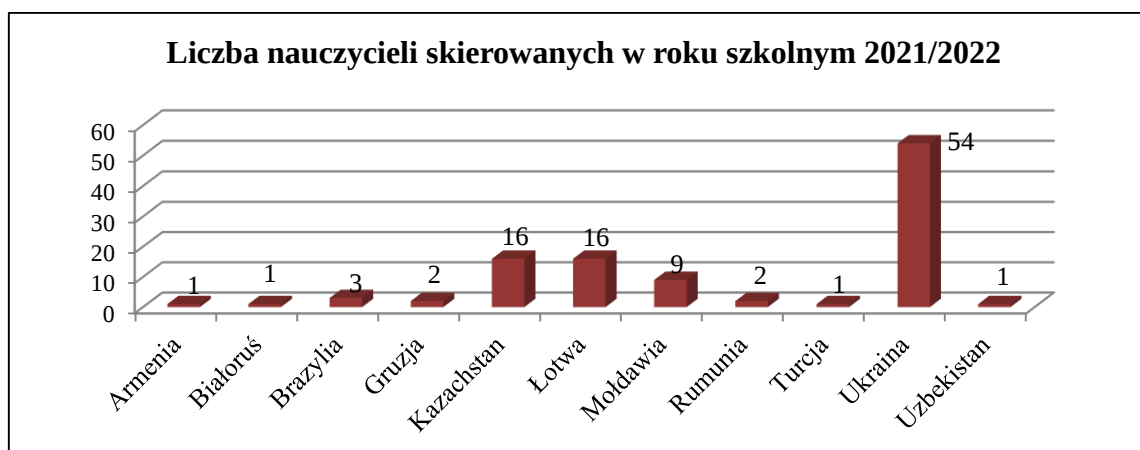
Lp.	Kraj	Liczba nauczycieli	Liczba uczniów		
			Liczba wszystkich uczniów	w tym dzieci i młodzieży	w tym dorosłych
1.	Argentyna	1	100	30	70
2.	Armenia	2	120	22	98
3.	Białoruś	10	845	726	119
4.	Brazylia	1	85	1	84
5.	Gruzja	2	156	69	87
6.	Kazachstan	15	1464	664	800
7.	Łotwa	16	1154	1085	69
8.	Mołdawia	8	453	398	55
9.	Rumunia	2	183	183	0
10.	Turcja	1	85	45	40
11.	Ukraina	54	5737	3259	2478
12.	Uzbekistan	1	169	59	110
	RAZEM	113	10 551	6 541	4 010

Liczba uczniów objętych nauczaniem przez nauczycieli kierowanych za granicę w roku szkolnym 2021/2022 (po pierwszym miesiącu pracy)

Lp.	Kraj	Liczba uczniów		
		Liczba wszystkich uczniów	w tym dzieci i młodzieży	w tym dorosłych
1.	Armenia	61	9	52
2.	Białoruś	56	56	0
3.	Brazylia	423	324	99
4.	Gruzja	179	65	114
5.	Kazachstan	1591	733	858
6.	Łotwa	1086	1073	13
7.	Mołdawia	459	335	124
8.	Rumunia	171	171	0
9.	Turcja	80	40	40
10.	Ukraina	5018	3074	1944
11.	Uzbekistan	164	53	111
	RAZEM	9288	5933	3355

Liczba uczniów objętych nauczaniem na początku roku szkolnego 2021/2022

Liczba nauczycieli kierowanych za granicę w latach szkolnych 2019/2020 - 2021/2022

		Liczba nauczycieli skierowanych w roku szkolnym		
Lp.	Kraj	2019/2020	2020/2021	2021/2022
1.	Argentyna	1	1	-
2.	Armenia	2	2	1
3.	Białoruś	11	10	1
4.	Brazylia	-	1	3
5.	Gruzja	1	2	2
6.	Kazachstan	18	15	16
7.	Łotwa	16	16	16
8.	Mołdawia	8	8	9
9.	Rosja	3	-	-
10.	Rumunia	2	2	2
11.	Turcja	1	1	1
12.	Ukraina	53	54	54
13.	Uzbekistan	1	1	1
	Razem	117	113	106

Pracownicy Ośrodka na bieżąco monitorowali zmiany stanu prawnego i dokonywali przeglądu procedur związanych z kierowaniem nauczycieli. Zarządzeniem nr 114/2021 Dyrektora Ośrodka z dnia 24 września 2021 r. w sprawie *zasad rekrutacji nauczycieli do pracy dydaktycznej za granicą* wprowadzono zmiany zasad rekrutacji nauczycieli do pracy za granicą w związku z rozporządzeniem Ministra Edukacji i Nauki z dnia 24 czerwca 2021 r. zmieniającym rozporządzenie w sprawie *warunków i sposobu wspomagania nauczania języka polskiego, historii, geografii, kultury polskiej i innych przedmiotów nauczanych w języku polskim wśród Polonii i Polaków zamieszkałych za granicą oraz dzieci pracowników migrujących* (Dz.U. z 2021 r. poz. 1207).

Z uwagi na specyfikę pracy nauczycieli kierowanych, w tym wzrost kosztów utrzymania za granicą oraz zwiększające się niedogodności, będące niejednokrotnie powodem rezygnacji z pracy wykwalifikowanych nauczycieli, Ośrodek wystąpił w grudniu 2021 r. do MEiN z wnioskiem o zwiększenie dodatku bazowego, który przysługuje nauczycielom, zgodnie z zapisami obowiązującego rozporządzenia Ministra Edukacji i Nauki z dnia 4 grudnia 2020 r. *w sprawie zakresu i warunków przyznawania świadczeń przysługujących nauczycielom polskim skierowanym lub delegowanym do pracy za granicą* (Dz.U. z 2020 r. poz. 2182). Wysokość ryczału dla nauczycieli kierowanych do państw europejskich wynosi obecnie 285% dodatku zagranicznego bazowego dla państwa, do którego nauczyciel został skierowany. Wysokość ryczału dla nauczycieli kierowanych do państw pozaeuropejskich wynosi 300% dodatku zagranicznego bazowego dla państwa, do którego nauczyciel został skierowany.

Pomimo panującej pandemii COVID-19 w 2021 r. oraz niedoskonałej opieki lekarskiej w wielu krajach skierowania, nauczyciele kierowani przy wsparciu Ośrodka z oddaniem pełnili swoją misję.

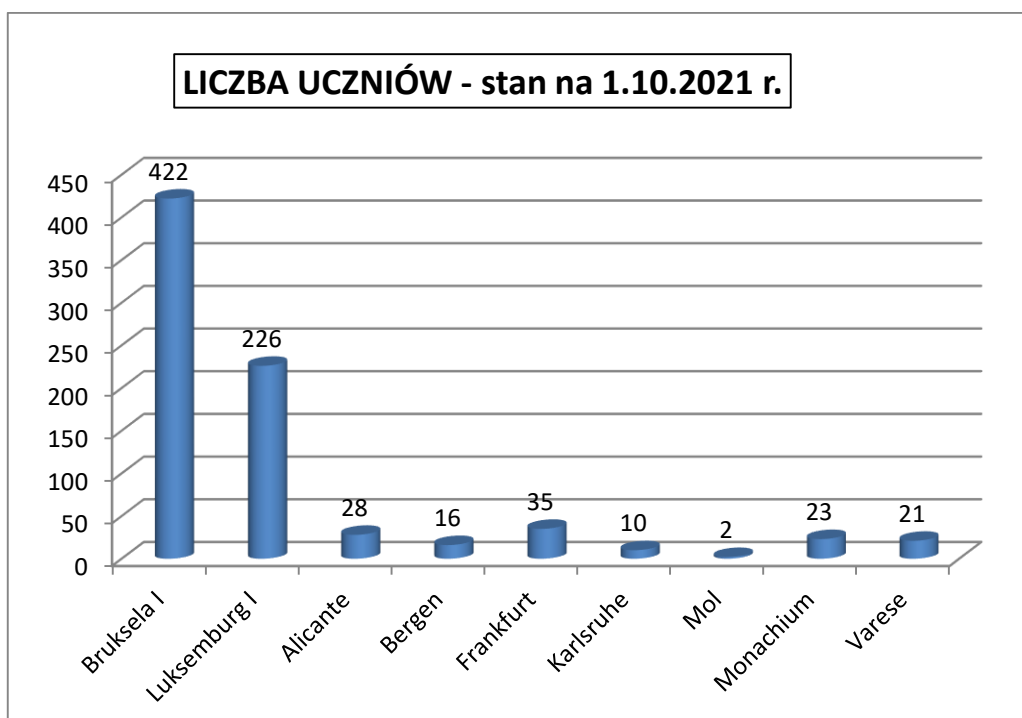
ROZDZIAŁ VI. WYKONYWANIE ZADAŃ WYNIKAJĄCYCH Z KONWENCJI O STATUCIE SZKÓŁ EUROPEJSKICH

VI.1. UCZNIOWIE SZKÓŁ EUROPEJSKICH

Do trzynastu Szkół Europejskich uczęszcza obecnie ogółem 1141 uczniów narodowości polskiej, którzy stanowią 4,75% populacji szkolnej, według stanu na dzień 1 października 2021 r. Języka polskiego uczy się 783 uczniów. W Szkole Europejskiej Bruksela I oraz Luksemburg I funkcjonuje sekcja polska. W pozostałych Szkołach Europejskich polscy uczniowie mają status SWALS, czyli uczniów bez sekcji językowej. Tabela poniżej ujmuje dane szczegółowe dotyczące liczby dzieci uczących się języka polskiego z podziałem na poszczególne Szkoły Europejskie.

Szkoła	Przedszkole	Szkoła podstawowa	Szkoła średnia	Razem
Bruksela I	21	131	270	422
Luksemburg I	13	78	135	226
Alicante	3	16	9	28
Bergen	1	9	6	16
Frankfurt	3	15	17	35
Karlsruhe	1	5	4	10
Mol	0	0	2	2
Monachium	3	10	10	23
Varese	3	10	8	21
Razem	48	274	461	783

Należy podkreślić, że od kilku lat daje się zauważyć trend zmniejszania się liczby polskich uczniów w przedszkolu i szkole podstawowej. W stosunku do poprzedniego roku liczba tych uczniów zmalała prawie o 10%.

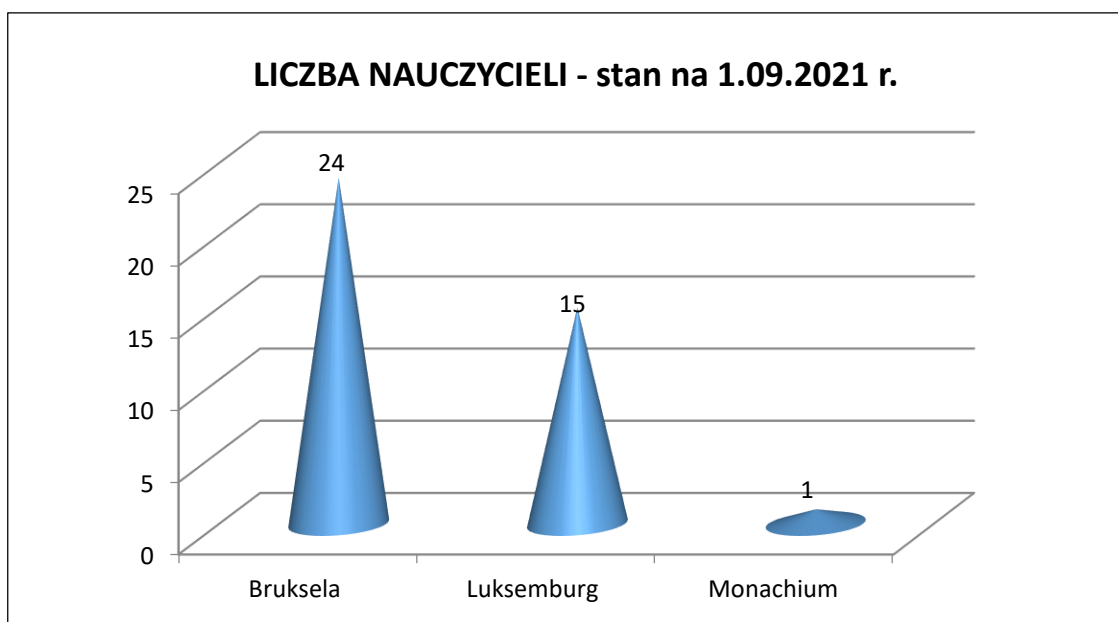

VI.2. NAUCZYCIELE SKIEROWANI DO SZKÓŁ EUROPEJSKICH

Do Szkół Europejskich zostało skierowanych 40 polskich nauczycieli, stan na dzień 1 września 2021 r., w tym dyrektor Szkoły Europejskiej Bruksela II, kierownik Wydziału Matury Europejskiej w Biurze Sekretarza Generalnego, 16 nauczycieli do szkół podstawowych i przedszkoli oraz 22 nauczycieli do szkół średnich w Szkołach Europejskich Bruksela I, Luksemburg I i Monachium. Wszyscy nauczyciele zostali zatrudnieni w pełnym wymiarze czasu pracy. Polscy nauczyciele stanowią 3,2% kadry pedagogicznej Szkół Europejskich.

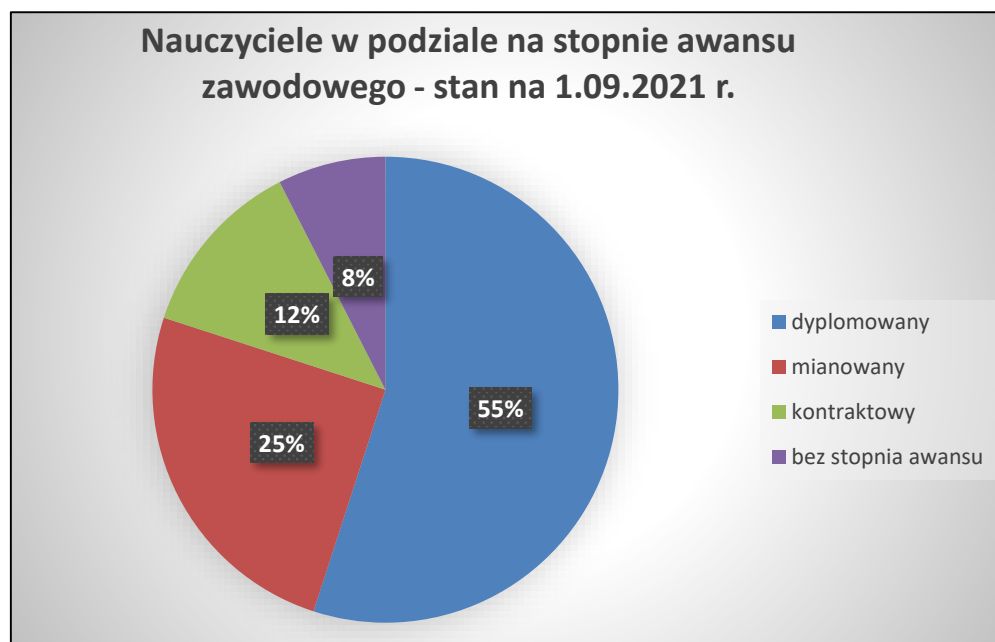
Miasto	Przedszkole i szkoła podstawowa	Szkoła średnia*	Razem liczba nauczycieli	Razem liczba etatów
Bruksela	11	13	24	24
Luksemburg	6	9	15	15
Monachium	0	1	1	1
Razem	17	23	40	40

*wraz z dyrektorem Szkoły Europejskiej Bruksela II i kierownikiem Wydziału Matury Europejskiej w Biurze Sekretarza Generalnego

Stopnie awansu zawodowego nauczycieli skierowanych do Szkół Europejskich:

- a) nauczyciele dyplomowani – 23,
- b) nauczyciele mianowani – 9,
- c) nauczyciele kontraktowi – 5,
- d) nauczyciele bez stopnia awansu – 3.

W marcu 2021 r. Minister Edukacji i Nauki ogłosił konkurs na pięć stanowisk nauczycielskich w Szkołach Europejskich. Dyrektor Ośrodka i wizytator Szkół Europejskich zostali powołani do składu komisji konkursowej i wspomagali proces konkursowy związany z wyłonieniem kandydatów do Szkół Europejskich. Konkurs został rozstrzygnięty w kwietniu 2021 r., wyłaniając tylko jednego kandydata na stanowisko nauczyciela biologii w szkole średniej w Szkole Europejskiej Bruksela I. Z wyłonionym kandydatem Dyrektor Ośrodka, zgodnie z obowiązującymi przepisami, zawarł umowę o pracę na okres od 1 września 2021 r. do 31 sierpnia 2023 r. Konkurs był jeszcze ogłaszany dwukrotnie, ale nie udało się wyłonić kandydatów na pozostałe cztery stanowiska.

VI.3. SPRAWOWANIE NADZORU PEDAGOGICZNEGO W STOSUNKU DO NAUCZYCIELI SKIEROWANYCH DO PRACY W SZKOŁACH EUROPEJSKICH

Nadzór pedagogiczny nad nauczycielami skierowanymi do pracy w Szkołach Europejskich sprawuje wizytator Szkół Europejskich zatrudniony w Ośrodku. Zgodnie z przepisami Ref.: 2011-04-D-14-en-13 *Regulations for members of the seconded Staff of the European Schools* praca nauczycieli skierowanych do Szkół Europejskich podlega ocenie wizytatora Szkół Europejskich i Dyrektora Szkoły Europejskiej, do której nauczyciel został skierowany. Ocena jest sporządzana w drugim i piątym roku pracy nauczyciela. Pozytywna ocena pracy otrzymana w drugim roku jest warunkiem przedłużenia umowy o pracę na kolejne 3 lata, zaś ocena pracy otrzymana w piątym roku pracy warunkuje przedłużenie umowy o pracę na kolejne 4 lata. Dla nauczyciela, który otrzymał pozytywną ocenę kolejną umowę o pracę podpisuje Dyrektor Ośrodka na podstawie skierowania ministra ds. oświaty i wychowania. Polski wizytator sporządził ogółem ocenę pracy 9 nauczycieli skierowanych do Szkół Europejskich: 5 nauczycieli ze szkoły podstawowej, 3 nauczycieli ze szkoły średniej i dyrektora Szkoły Europejskiej Bruksela II. Wszystkie oceny były pozytywne, w związku z czym oceniani nauczyciele otrzymali skierowanie ministra do pracy w Szkołach Europejskich i tym samym Dyrektor Ośrodka zawarł z tymi nauczycielami umowy o pracę na kolejny okres.

Równolegle z dokonywaniem oceny pracy wizytator Szkół Europejskich przeprowadził kontrolę przestrzegania przez nauczycieli przepisów prawa Szkół Europejskich w zakresie działalności dydaktycznej, wychowawczej i opiekuńczej. Ze względu na pandemię, ocena pracy każdego nauczyciela została sporządzona online i poprzedzona obserwacją zajęć

prowadzonych zdalnie. Przed wystawieniem oceny, zgodnie z przepisami Ref.: 2015-09-D-3-en-3 *Quality Teaching in the European Schools – Booklet*, każdy oceniany nauczyciel opracował samoocenę zgodnie ze standardami nauczania określonymi w ww. dokumencie oraz sprawozdanie ujmujące najważniejsze zadania zrealizowane przez nauczyciela w okresie od uzyskania ostatniej oceny. Ponadto wizytator przeprowadziła rozmowy z dyrekcją Szkoły Europejskiej, w których oceniany nauczyciel pracuje. Należy podkreślić, że po przeprowadzonych obserwacjach i rozmowach z dyrekcją szkoły odbywały się indywidualne spotkania online z każdym ocenianym nauczycielem. Niektórzy otrzymali rekomendacje i wskazówki w zakresie jakości prowadzonych zajęć zdalnie, bo w tym obszarze zostały zdiagnozowane przez wizytator słabe strony.

Ponadto zgodnie z przepisami Ref.: 2016-05-D-11-en-7 *Service Regulations for the Locally recruited teachers in the European Schools* wizytator Szkół Europejskich sporządziła ocenę pracy polskiej nauczycielki zatrudnionej lokalnie w Szkole Europejskiej Luksemburg I, która pełni funkcję nauczyciela zastępującego w sekcji polskiej. Ocena była pozytywna i została sformułowana po przeprowadzeniu obserwacji zajęć, analizy dokumentacji szkolnej i rozmowie z dyrekcją Szkoły Europejskiej Luksemburg I.

Wizytator Szkół Europejskich w ramach nadzoru pedagogicznego realizowała następujące zadania:

1. Organizacja szkoleń online:

- a) W dniu 6 maja 2021 r. wizytator zorganizowała szkolenie online dla nauczycieli ze wszystkich Szkół Europejskich uczących języka polskiego w szkole podstawowej pn. *Jak rozwijać umiejętności krytycznego myślenia i argumentacji*. W szkoleniu uczestniczyło 21 nauczycieli z następujących Szkół Europejskich: Bruksela I, Luksemburg I, Karlsruhe, Varese, Monachium, Frankfurt, Alicante i Bergen. Ponadto w szkoleniu uczestniczyła nauczycielka języka polskiego w Akredytowanej Szkole Europejskiej w Helsinkach. Szkolenie zostało przeprowadzone przez eksperta języka polskiego, wykładowcę akademickiego z Uniwersytetu Warszawskiego,
- b) W dniu 17 czerwca 2021 r. wizytator zorganizowała i przeprowadziła szkolenie online dla nauczyciela, który wygrał konkurs ogłoszony przez Ministra Edukacji i Nauki. Celem szkolenia było udzielenie wszelkich niezbędnych informacji

- o specyfice pracy w Szkołach Europejskich oraz zapoznanie nauczyciela z przepisami i obowiązującymi procedurami.
2. Organizacja spotkań online wizytatora z gronem pedagogicznym ze Szkoły Europejskiej Bruksela I i Szkoły Europejskiej Luksemburg I (osobno dla szkoły podstawowej i przedszkola oraz szkoły średniej) w celu omówienia aktualnych problemów wychowawczych, dydaktycznych i opiekuńczych wynikających z prowadzenia kształcenia na odległość ze względu na epidemię.
 3. Wspieranie nauczycieli poprzez prowadzenie indywidualnych konsultacji online dla nauczycieli w celu pomocy w rozwiązywaniu bieżących problemów z uczniami.
 4. Organizacja spotkań online wizytatora z dyrektorami Szkół Europejskich, zastępcami dyrektorów i ich asystentami w czasie których poddawano analizie jakość wykonywanych przez polskich nauczycieli zadań, a także omawiano wszystkie sprawy bieżące.

VI.4. WNIOSKI ZE SPRAWOWANEGO NADZORU PEDAGOGICZNEGO

1. W okresie pandemii COVID-19 wszyscy nauczyciele polscy, zarówno skierowani do pracy w Szkołach Europejskich, jak i lokalnie zatrudnieni, prowadzili nauczanie zdalne lub hybrydowe w zależności od stanu epidemiologicznego, a w ostatnich miesiącach roku szkolnego zajęcia były prowadzone stacjonarnie w szkołach. Lekcje zdalne odbywały się według obowiązującego planu zajęć w danej szkole przy wykorzystaniu aplikacji Microsoft Teams i wiadomości tekstowych SMS. Nauczanie zdalne było prowadzone z uwzględnieniem zasad bezpiecznego i higienicznego korzystania przez uczniów z narzędzi technologii informatycznych zgodnie z wytycznymi Biura Sekretarza Generalnego Szkół Europejskich określonymi w dokumencie Ref.: 2020-03-D-11-en-6 *Distance learning recommendations for course continuity during temporary suspension of obligatory regular attendance of pupils at School*. Wszyscy nauczyciele dostosowali się do procedur. Zarówno kadra pedagogiczna, jak i uczniowie mieli zapewniony dostęp do sprzętu: komputery, laptopy, tablety, smartfony. Niemniej jednak problemy techniczne, jak również kłopoty z dostępem do Internetu, słabe łącza, przeciążenia, a także wadliwość sprzętu komputerowego wielokrotnie uniemożliwiały właściwe prowadzenie zajęć, co odbiło się na stopniu opanowania wiedzy i umiejętności uczniów. Dodatkowym elementem było zmęczenie uczniów zdalnym nauczaniem i ich niechęć do aktywnego uczestnictwa w lekcjach. Nauczyciele również byli przeciążeni dodatkowymi obowiązkami

wynikającymi z przygotowywania lekcji zdalnych i prowadzenia kształcenia na odległość.

2. Nauczyciele wykorzystywali technologię informacyjną i komunikacyjną w celu podniesienia atrakcyjności prowadzonych przez siebie zajęć i rozwijania zainteresowania uczniów przedmiotem. Przygotowywali prezentacje na swoje lekcje oraz wykorzystywali różne pomoce dostępne online.
3. W trakcie prowadzonych zajęć edukacyjnych polscy nauczyciele starali się kształtować u uczniów następujące kompetencje kluczowe:
 - a) porozumiewanie się w języku ojczystym,
 - b) kompetencje matematyczne i podstawowe kompetencje naukowo-techniczne,
 - c) kompetencje informatyczne,
 - d) umiejętność uczenia się,
 - e) kompetencje społeczne i obywatelskie,
 - f) inicjatywność i przedsiębiorczość,
 - g) świadomość i ekspresja kulturalna.
4. Bieżąca analiza planów nauczania (rocznych i okresowych) zapewniła prowadzenie procesu edukacyjnego przez polskich nauczycieli zgodnie z programami nauczania zatwierdzonymi przez Radę Zarządzającą Szkół Europejskich. Nauczyciele realizowali różnorodne działania na rzecz promocji języka polskiego, kultury polskiej i tradycji narodowych. Niemniej jednak, ze względu na prowadzenie kształcenia na odległość, nauczyciele nie byli w stanie zrealizować w pełni opracowanych planów nauczania. Pomimo że na ogół starali się prowadzić zajęcia zdalne w taki sposób, aby zainteresować i zaangażować uczniów w proces lekcyjny, to niestety wielokrotnie napotykali na opór ze strony uczniów i ich rodziców.
5. Pisemny egzamin maturalny był przeprowadzany przez nauczycieli zgodnie z obowiązującymi procedurami, natomiast ze względu na pandemię maturalne egzaminy ustne zostały odwołane decyzją przewodniczącego Matury Europejskiej, która została zatwierdzona przez Radę Inspektorów oraz Radę Zarządzającą Szkół Europejskich.
6. Niezbędna jest kontynuacja kompleksowego wsparcia polskich nauczycieli:
 - a) poprzez zorganizowanie szkolenia dla nauczycieli rozpoczynających pracę w Szkole Europejskiej,
 - b) poprzez organizację corocznych szkoleń dla nauczycieli umożliwiających wzbogacenie ich warsztatu pracy poprzez poszerzenie wiedzy i nabycie nowych

umiejętności w rozwiązywaniu sytuacji konfliktowych w relacjach uczeń-nauczyciel, rodzic-nauczyciel, nauczyciel-nauczyciel, szczególnie w dobie kształcenia na odległość,

- c) w profesjonalnym rozwoju zawodowym poprzez przedstawianie oferty szkoleń stacjonarnych i online z zakresu dydaktyki, metodyki nauczania i psychologii,
 - d) poprzez propagowanie informacji o zmianach przepisów ustawy Karta Nauczyciela odnośnie awansu zawodowego nauczycieli skierowanych przez Ministra Edukacji i Nauki do Szkół Europejskich,
 - e) poprzez dokonywanie zakupów pomocy i środków dydaktycznych zgodnie z potrzebami nauczycieli.
7. Konieczna jest kontynuacja systematycznego monitoringu pracy nauczycieli, a tym samym dbałość o jak najwyższy poziom prowadzonego przez nich nauczania ze szczególnym zwróceniem uwagi na nadrobienie zaległości w realizacji programów nauczania ze względu na prowadzone nauczanie zdalne.
8. Niezbędne jest wzmocnienie kontroli i nadzoru nad nauczycielami zatrudnionymi lokalnie w celu zapewnienia wysokiej jakości kształcenia.

ROZDZIAŁ VII. PRZEKAZYWANIE ZA GRANICĄ PODRĘCZNIKÓW I POMOCY DYDAKTYCZNYCH

Ośrodek na mocy Rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 25 maja 2017 r. *w sprawie warunków i sposobu wspomagania nauczania języka polskiego, historii, geografii, kultury polskiej i innych przedmiotów nauczanych w języku polskim wśród Polonii i Polaków zamieszkałych za granicą oraz dzieci pracowników migrujących* (Dz.U. z 2017 r. poz. 1042) przekazuje za granicę podręczniki i pomoce dydaktyczne na wnioski podmiotów zagranicznych (w tym szkół polonijnych i szkół z językiem polskim funkcjonujących w systemach oświaty innych państw) zarejestrowanych w bazie szkół za granicą Ośrodka. Ponadto Ośrodek przekazuje za granicę podręczniki i ćwiczenia w ramach dotacji celowej na zamówienia szkół polskich działających w ramach Ośrodka przy przedstawicielstwach dyplomatycznych, urzędach konsularnych i przedstawicielstwach wojskowych RP, a także na zamówienia polskich sekcji w szkołach francuskich.

SZKOŁY ZA GRANICĄ I SZKOŁY FUNKCJONUJĄCE W SYSTEMACH OŚWIATY INNYCH PAŃSTW

W 2021 r. Ośrodek zakupił i wysłał podmiotom zagranicznym zarejestrowanym w bazie szkół za granicą Ośrodka 52 049 egzemplarzy podręczników i pomocy dydaktycznych, realizując 180 wniosków z 29 państw, zgodnie z poniższą tabelą:

Lp.	Kraj	Liczba wniosków	Liczba przekazanych sztuk
1.	Argentyna	4	517
2.	Australia	3	742
3.	Austria	7	1682
4.	Belgia	5	2607
5.	Białoruś	1	189
6.	Brazylia	1	312
7.	Cypr	1	326
8.	Czechy	4	977
9.	Francja	8	1332
10.	Hiszpania	6	575
11.	Holandia	11	3418

12.	Irlandia	13	5857
13.	Islandia	2	463
14.	Japonia	1	82
15.	Kanada	2	185
16.	Litwa	5	1892
17.	Łotwa	4	2464
18.	Niemcy	13	2183
19.	Norwegia	1	65
20.	Portugalia	1	168
21.	Stany Zjednoczone	13	2426
22.	Szwajcaria	2	312
23.	Szwecja	3	844
24.	Turcja	2	250
25.	Ukraina	12	1235
26.	Uzbekistan	1	88
27.	Węgry	1	151
28.	Wielka Brytania	42	19898
29.	Włochy	11	809
29.	Suma	180	52 049

Dla porównania Ośrodek w poprzednich latach przekazał odpowiednio:

2019 r. – 39 480 egzemplarzy podręczników, realizując 115 złożonych wniosków z 26 państw.

2020 r. – 60 024 egzemplarzy podręczników, realizując 157 złożonych wniosków z 26 państw.

SZKOŁY POLSKIE

W ramach dotacji celowej MEiN w 2021 r. Ośrodek zakupił i przekazał 66 szkołom polskim przy przedstawicielstwach dyplomatycznych, urządach konsularnych i przedstawicielstwach wojskowych RP oraz 2 sekcjom polskim w szkołach francuskich 61 575 egzemplarzy podręczników i ćwiczeń.

Lp.	Szkoła polska/miejscowość	Liczba zakupionych podręczników i ćwiczeń
1.	Antwerpia	2646
2.	Ateny	677
3.	Aulnay-sous-Bois	619
4.	Berlin	535
5.	Berno	557
6.	Bolonia	251
7.	Bratysława	200
8.	Bruksela, im. Joachima Lelewela	4813
9.	Bruksela, im. św. Jana Pawła II	3507
10.	Brunssum	420
11.	Budapeszt	385
12.	Cavan	680
13.	Chania	82
14.	Chicago	599
15.	Cork	2535
16.	Dubaj	672
17.	Dublin	3805
18.	Frankfurt nad Menem	1327
19.	Genewa	489
20.	Haga	1019
21.	Hamburg	776
22.	Helsinki	348
23.	Heraklion	144
24.	Kair	205
25.	Kijów	477
26.	Kolonia	445
27.	Kopenhaga	468
28.	Lille	324
29.	Limerick	2508
30.	Londyn, Gumley House Convent School	1670
31.	Londyn, im. Lotników Polskich	1263
32.	Luksemburg	825

33.	Lyon	412
34.	Madryt	408
35.	Mediolan	501
36.	Meksyk	117
37.	Mińsk	743
38.	Monachium	2154
39.	Mons	279
40.	Montreal	186
41.	Moskwa	345
42.	Norymberga	824
43.	Nowy Jork	777
44.	Oslo	1166
45.	Ostia	244
46.	Paryż, św. Genowefy	1242
47.	Paryż, im. A. Mickiewicza	3056
48.	Praga	875
49.	Pretoria	79
50.	Rabat	129
51.	Remseck	704
52.	Reykjavik	1221
53.	Rzym	756
54.	Saloniki	205
55.	Sofia	254
56.	Strasburg	377
57.	Sztokholm	1068
58.	Toronto	681
59.	Tunis	255
60.	Viborg	931
61.	Warna	204
62.	Waszyngton	885
63.	Waterford	1387
64.	Wiedeń	2236
65.	Zagrzeb	116

66.	Zurych	1124
67.	Sekcja Polska w Lyonie	216
68.	Sekcja Polska w Paryżu	147
68	Łącznie	61 575

VIII.1. CEL PROJEKTU

Celem projektu było przeprowadzenie konsultacji językoznawczych, psychologicznych oraz integracji sensorycznej uczniów wskazanych przez nauczycieli z wykorzystaniem narzędzi technologicznych. Badania online (video-spotkania i konsultacje online) miały na celu rozpoznanie potrzeb dzieci, zaplanowanie terapii oraz wsparcie rodziców i nauczycieli poprzez udzielenie im wskazówek w postaci zaleceń, jak można pomóc dziecku. W ramach projektu zostały przebadane dzieci, które sygnalizowały trudności rozwojowe, językowe oraz te, których rodzice nie mieli wcześniej możliwości przeprowadzania badań specjalistycznych. Badania zostały przeprowadzone przez wykwalifikowaną kadrę specjalistów: neurologopedę / surdologopedę, psychologa oraz fizjoterapeutę / specjalistę integracji sensorycznej.

VIII.2. GŁÓWNE ZAŁOŻENIA PROJEKTU

- 1) Opracowanie standardów postępowania przy przeprowadzaniu multidyscyplinarnych badań online.
- 2) Przeprowadzenie wstępnego szkolenia online dla rady pedagogicznej przed rozpoczęciem badań w każdej szkole, mającego na celu zapoznanie nauczycieli z procedurami konsultacji online.
- 3) Przeprowadzenie online badań uczniów, połączonych z wywiadami rodziców uczniów, analizą nagrań zachowań uczniów i efektów ich pracy:
 - a) logopedycznego,
 - b) psychologicznego,
 - c) integracji sensorycznej lub badania fizjoterapeutycznego.
- 4) Opracowanie raportów dotyczących poszczególnych uczniów wraz z zaleceniami.
- 5) Przeprowadzenie podsumowującego szkolenia online dla rady pedagogicznej po przeprowadzeniu badań i sporządzeniu raportów dla uczniów w każdej szkole.

VIII.3. REALIZACJA PROJEKTU

Projekt był realizowany w okresie 6 września – 12 grudnia 2021 r. W projekcie udział wzięło 17 szkół z 13 państw, z dwóch kontynentów: Azji i Europy. W ramach projektu przeprowadzono 34 szkolenia kadry pedagogicznej, w których wzięło udział 132 nauczycieli. Przeprowadzono badania logopedyczne 232 dzieci, badania psychologiczne 219 dzieci oraz badania integracji sensorycznej / fizjoterapeutycznej 147 dzieci. Po zakończeniu badań uczniów opracowano łącznie 598 raportów. Załącznik nr 1 przedstawia szczegółowe dane statystyczne dotyczące realizacji projektu Latająca Poradnia online 2021.

W trakcie realizacji projektu następujące szkoły wycofały się z udziału:

- 1) im. Janusza Korczaka w Tokio,
- 2) Polska Szkoła Sobotnia im. św. Jana Pawła II w Oslo.

Kierownicy szkół uzasadniali swoje decyzje trwającą pandemią i związanymi z tym problemami organizacyjnymi pracy szkoły oraz trudnościami w kontakcie z rodzicami.

W związku z wycofaniem się dwóch szkół i niedostępnością uczniów spowodowaną epidemią istniało realne zagrożenie realizacji projektu. W związku z tym podjęto działania o charakterze promocyjnym w celu dotarcia do szkół za granicą, zainteresowanych przeprowadzeniem badań uczniów mających trudności edukacyjne. W wyniku tej akcji zgłosiły się do projektu dwie szkoły:

- 1) Szkoła Polska im. Jana Pawła II przy Ambasadzie RP w Reykjavíku,
- 2) Szkoła Polska przy Ambasadzie RP w Kopenhadze.

Przeprowadzenie konsultacji uczniów z tych szkół pozwoliło wykorzystać w większym stopniu potencjał zespołu specjalistów realizujących projekt.

VIII.4. EFEKTY PROJEKTU

- 1) Wypracowane standardy postępowania przy przeprowadzaniu multidyscyplinarnych badań online.
- 2) Przeszkolona kadra pedagogiczna pod kątem wsparcia uczniów z potrzebami edukacyjnymi.
- 3) Opracowane dla rodziców i nauczycieli raporty o uczniach z potrzebami edukacyjnymi / rozwojowymi, zawierające zalecenia i wskazówki dla rodziców i nauczycieli.

VIII.5. WNIOSKI

- Szkoły polskie i szkoły za granicą nie są w stanie zapewnić wsparcia psychologiczno-pedagogicznego w związku z brakiem dostępu do polskojęzycznych specjalistów, z którymi nauczyciele mogliby współpracować. W konsekwencji, trudności i deficyty dzieci nie są diagnozowane, a tym samym nie są wdrażane oddziaływania terapeutyczne. Specjaliści kraju przyjmującego, z którymi spotykają się rodzice, często bagatelizują zgłaszane problemy, tłumacząc je dwujęzycznością dziecka.
- Rokrocznie przybywa uczniów z trudnościami rozwojowymi i koncentracją oraz problemami językowymi.
- Pandemia koronawirusa i sedentaryzm podczas nauki zdalnej pogłębiły następujące problemy: trudności fizjoterapeutyczne, wycofanie społeczne dzieci, zaburzenia o charakterze lękowym, uzależnienie od technologii informatycznych oraz konflikty z rodzeństwem.
- Konsultacje neurologopedyczne wysunęły na główny plan dwie trudności niezwiązane z dwujęzycznością, a mające kluczowy wpływ na funkcjonowanie językowe dzieci. U zdecydowanej większości uczniów zaobserwowano trudności słuchowe będące konsekwencją epizodów laryngologicznych, mających miejsce w życiu dziecka. Kolejnym problemem są liczne wybiórczości pokarmowe i zaburzenia w obrębie funkcji prymarnych (jedzenie, gryzienie, oddychanie), które przekładają się na nieprawidłowości artykulacyjne i problemy z realizacją polskich fonemów. Trudności tych można byłoby uniknąć rozpoznając specyficzne objawy i wdrażając niezwłocznie rozwiązania terapeutyczne.
- Konsultacje psychologiczne uwypukliły trudności uczniów w kontaktach społecznych, trudności w obszarze samoregulacji, trudności wychowawcze oraz trudności w zakresie koncentracji. Wielu rodziców zgłosiło się na konsultacje psychologiczne, ponieważ dziecko posiadało już konkretną diagnozę, rodzice jednak nie wiedzieli jak dalej postępować, gdyż nie otrzymali na miejscu żadnego wsparcia.
- Nauczyciele sygnalizowali potrzebę udziału w szkoleniach z zakresu pracy z uczniami z wyzwaniami rozwojowymi.

VIII.6. REKOMENDACJE ODNOŚNIE KONTYNUACJI PROJEKTU

Mając na uwadze tendencję wzrostową liczby dzieci z trudnościami rozwojowymi i wychowawczymi, podczas szkoleń podsumowujących nauczyciele wnosili o kontynuację projektu Latająca Poradnia. Szkoły polskie i szkoły za granicą, ze względu na utrudniony

dostęp do specjalistów mówiących w języku polskim lub wręcz ich brak, zgłaszają ogromne potrzeby w zakresie wsparcia uczniów z trudnościami rozwojowymi. Dlatego też warto byłoby rozważyć możliwość kontynuowania projektu, a nawet jego modyfikację. Z przeprowadzonych badań uczniów i konsultacji z rodzicami wynika bowiem, że większość dzieci potrzebuje regularnego wsparcia na skutek:

- trudności językowych,
- problemów przetwarzania słuchowego,
- problemów emocjonalnych i tożsamościowych,
- trudności z motywacją uczenia się języka polskiego,
- problemów z integracją sensoryczną,
- problemów z nadwagą i niezdrowym trybem życia,
- uzależnieniem od gier komputerowych i Internetu.

Rekomendowane byłyby cykliczne spotkania online ze specjalistami w ramach projektu poprzez stworzenie zespołów terapeutycznych w składzie: neurologopeda / surdologopeda, psycholog oraz fizjoterapeuta/specjalista integracji sensorycznej. Spotkania te miałyby na celu usprawnianie systemu językowego dziecka, ćwiczenia słuchowe, usprawnianie funkcji ogólnorozwojowych, usprawnianie psychofizyczne, działania profilaktyczne, a także polegałyby na rozmowach z rodzicami. Zespół terapeutyczny, który konsultowałby dzieci w danej szkole, byłby też do dyspozycji nauczycieli i służył im wsparciem merytorycznym.

ZAŁĄCZNIK NR 1: Wykaz szkół biorących udział w projekcie LATAJĄCA PORADNIA online w okresie wrzesień – grudzień 2021 roku.

ROZDZIAŁ IX. AWANS ZAWODOWY NAUCZYCIELI SZKÓŁ ZA GRANICĄ

Od 1 stycznia 2021 r. możliwość awansu zawodowego otrzymali nauczyciele szkół za granicą tj. nauczyciele języka polskiego, historii, geografii oraz innych przedmiotów nauczanych w języku polskim w szkołach funkcjonujących w systemach oświaty innych państw lub nauczanych w innych formach prowadzonych przez organizacje społeczne zarejestrowane za granicą. Stopień awansu zawodowego uzyskany za granicą jest tożsamy z tym uzyskanym w Polsce.

Minister Edukacji Narodowej powierzył Ośrodkowi realizację zadania awansu zawodowego nauczycieli szkół za granicą. Ośrodek jako jedyna jednostka podległa Ministrowi posiada uprawnienia do załatwiania indywidualnych spraw z zakresu awansu zawodowego nauczycieli szkół za granicą, w tym do wydawania decyzji administracyjnych w sprawie nadania stopnia awansu zawodowego nauczycielowi szkoły za granicą albo odmowy jego nadania.

W ramach realizacji powierzonego zadania oraz pracy nad systemem teleinformatycznym do obsługi zadania Ośrodek podjął następujące działania:

- analiza projektu rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej w sprawie uzyskiwania stopni awansu zawodowego przez nauczycieli szkół za granicą i zgłaszanie uwag w celu opracowania stosownych procedur,
- przygotowanie materiału merytorycznego dotyczącego m.in. schematu ścieżek realizacji awansu zawodowego,
- podjęcie ścisłej współpracy z podmiotami odpowiedzialnymi za budowę systemu teleinformatycznego obsługującego postępowania związane z awansem zawodowym szkół za granicą,
- analiza i weryfikacja dokumentacji opisującej wymagania i procesy dla systemu teleinformatycznego do obsługi awansu zawodowego nauczycieli szkół za granicą.

W celu obsługi awansu zawodowego pracownicy Ośrodka na bieżąco uczestniczyli w spotkaniach, podczas których analizowano funkcjonalność systemu teleinformatycznego. Na bieżąco zgłaszano także i usuwano problemy związane z poprawnym działaniem systemu zarówno po stronie wnioskodawcy, jak i urzędnika, a także wprowadzano stosowne modyfikacje. Wydział Nadzoru w Ośrodku przeprowadził szkolenia dla nauczycieli rozpoczynających staż oraz wpisanych na listę opiekunów stażu nauczycieli szkół za granicą, którzy we wrześniu 2021 r. podjęli współpracę, w zakresie:

- prowadzenia dokumentacji opiekuna stażu,

- napisania planu rozwoju zawodowego,
- realizowania zadań opiekuna stażu oraz współpracy z nauczycielem szkoły za granicą,
- funkcjonowania i obsługi systemu teleinformatycznego.

Ponadto Wydział Nadzoru we współpracy z PCN przygotował cykl szkoleń wspierających nauczycieli planujących ubiegać się o stopień awansu zawodowego na podstawie rozdziału 3b ustawy Karta Nauczyciela. Cieszyły się one sporym zainteresowaniem. Poniżej tematyka szkoleń:

- Opiekun stażu nauczyciela polonijnego,
- Awans zawodowy dla nauczycieli polonijnych (USA),
- Awans zawodowy dla nauczycieli polonijnych (KANADA),
- Awans zawodowy nauczycieli polonijnych,
- Jak w optymalny sposób zaplanować rozwój zawodowy nauczyciela za granicą?,
- Jak napisać plan rozwoju zawodowego nauczyciela za granicą?,
- Tworzymy plan rozwoju zawodowego nauczyciela za granicą,
- Awans zawodowy nauczycieli.

W ramach Akademii Edukacji Polonijnej nauczyciele szkół za granicą wzięli udział w następujących szkoleniach z awansu zawodowego:

- Koniec stażu na kontraktowego – piszemy sprawozdanie,
- Koniec stażu na mianowanego – piszemy sprawozdanie,
- Początek stażu - piszemy plan rozwoju (art. 3b KN, dla wszystkich stopni awansu),
- Nauczyciel kontraktowy przed komisją kwalifikacyjną,
- Awansowe grzechy główne – o najczęściej popełnianych błędach,
- Prawda czy fałsz? – awansowe fakty i mity.

Łącznie w 2021 r. w szkoleniach dotyczących awansu zawodowego wzięło udział 640 nauczycieli szkół za granicą.

W cyklu szkoleń najistotniejszymi kwestiami były:

- przedstawienie nauczycielom wymagań dotyczących kwalifikacji zawodowych i nauczania przedmiotu w języku polskim zgodnie z nabytym wykształceniem,
- konstruowanie planu rozwoju zawodowego,
- czas trwania stażu oraz wymagania na poszczególne stopnie awansu.

W drugim półroczu 2021 roku odbyły się spotkania z nauczycielami, którzy zostali wpisani na listę opiekunów stażu nauczycieli szkół za granicą. W czasie spotkań wyjaśniano kwestie

dotyczące sposobu współpracy i wymagania wobec opiekunów.

Szkolenia dla nauczycieli szkół za granicą oraz nauczycieli pełniących funkcję opiekuna stażu miały formę spotkania online. Pracownicy Ośrodka na bieżąco udzielali również wsparcia wszystkim zainteresowanym, zarówno e-mailowo, jak i telefonicznie.

Ponadto PCN przygotował e-book oraz poradnik o awansie.

W rezultacie powyższych działań:

- We wrześniu 2021 r. staż rozpoczęło 51 nauczycieli szkół za granicą, w tym:
 - 29 nauczycieli – na stopień nauczyciela kontraktowego,
 - 18 nauczycieli – na stopień nauczyciela mianowanego,
 - 4 nauczycieli – na stopień nauczyciela dyplomowanego.
- Zawarto 25 umów cywilnoprawnych z nauczycielami, którzy zostali wpisani na listę prowadzoną przez ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania oraz zostali wyznaczeni do pełnienia funkcji opiekuna stażu nauczyciela szkoły za granicą.
- 67 nauczycieli złożyło wnioski o nadanie stopnia awansu zawodowego bez odbywania stażu, w tym:
 - wydano 34 akty nadania stopnia awansu zawodowego (9 aktów nadania stopnia nauczyciela mianowanego i 25 aktów nadania stopnia nauczyciela kontraktowego) na podstawie znaczącego dorobku zawodowego oraz odpowiedniego okresu prowadzenia zajęć w szkole za granicą,
 - wydano 20 decyzji odmowy nadania stopnia awansu zawodowego; przyczyny odmowy to: nieprzedstawienie dokumentów potwierdzających znaczący dorobek zawodowy, o którym mowa w § 12 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 15 października 2020 r. w sprawie uzyskiwania stopni awansu zawodowego przez nauczycieli szkół za granicą (Dz.U. 2020 poz. 1979), nieprzedstawienie dokumentu potwierdzającego kwalifikacje do nauczania przedmiotu w języku polskim lub nieprzedstawienie dokumentów potwierdzających wymagane okresy prowadzenia zajęć w szkole za granicą,
 - 13 wniosków zwrócono do uzupełnienia.

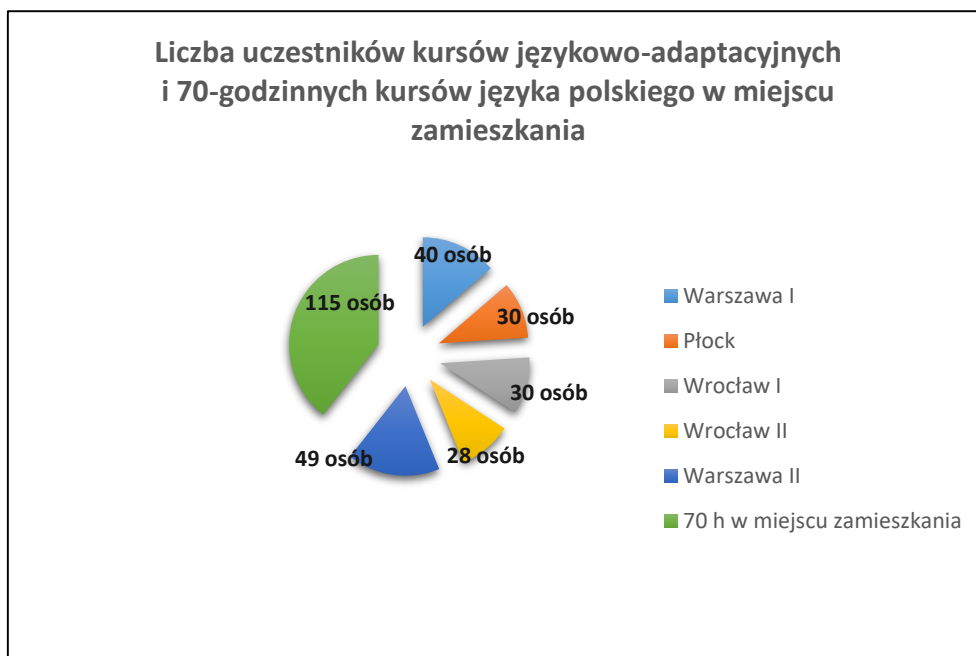

ROZDZIAŁ X. WYKONYWANIE INNYCH ZADAŃ ZLECONYCH I FINANSOWANYCH PRZEZ MINISTERSTWO EDUKACJI I NAUKI

X.1. REALIZACJA KURSÓW ADAPTACYJNYCH I JĘZYKOWYCH DLA REPATRIANTÓW I CZŁONKÓW ICH RODZIN

*Kursy adaptacyjno-językowe w formie obozu i kursy języka polskiego w miejscu zamieszkania dla repatriantów i członków ich rodzin w roku 2021 prowadzone były przez Polonijne Centrum Nauczycielskie. Realizowane były zgodnie z Ustawą o repatriacji z dnia 9 listopada 2000 r. (Dz.U. z 2014 r. poz. 1392 z późn. zmianami) oraz decyzją MEiN nr DWM-WOPG.4722.1.2021.BT z dnia 25 lutego 2021 roku, które zleciło Ośrodkowi realizację zadania pn. *Organizacja kursów dla repatriantów*.*

Na zlecenie MEiN PCN zrealizował kursy dla repatriantów i członków ich rodzin, obejmując nimi 292 osoby. Szkolenia realizowane były w formie stacjonarnej jako kursy językowo - adaptacyjne dla repatriantów i członków ich rodzin w formie obozu oraz jako kursy językowe prowadzone w miejscu zamieszkania.

W 2021 r. odbyło się pięć kursów języka polskiego i adaptacyjnych w formie obozów dla repatriantów:

- w Warszawie w dniach 17-25.07.2021 r. – udział wzięło 40 osób,
- w Płocku w dniach 17-25.07.2021 r. – udział wzięło 30 osób,
- we Wrocławiu w dniach 7-15.08.2021 r. – udział wzięło 30 osób,
- we Wrocławiu w dniach 7-15.08.2021 r. – udział wzięło 28 osób,
- w Warszawie w dniach 21-29.08.2021 r. – udział wzięło 49 osób.

Łącznie w obozach wzięło udział 177 osób.

We wszystkich zajęciach adaptacyjnych uczestniczył tłumacz, w celu zapewnienia jak najlepszej komunikacji w zakresie ważnych i specyficznych problemów, takich jak starania o emeryturę, podejmowanie działalności gospodarczej, rekrutację do szkoły, na studia czy do pracy.

Kursy języka polskiego w miejscu zamieszkania

Zgodnie z zapotrzebowaniem repatriantów zorganizowano i przeprowadzono 70-godzinne kursy językowe w miejscu zamieszkania, uwzględniając poziom znajomości języka polskiego. W kursach ostatecznie wzięło udział 115 osób, odbyło się 45 kursów w 40 miejscowościach (we Wrocławiu odbyły się równolegle 3 kursy, w Żorach, Starym Sączu i Warszawie po 2 kursy).

Uczestnicy kursów języka polskiego w miejscu zamieszkania pochodzili z trzynastu województw (dane poniżej):

Tabela: Liczba uczestników kursów języka polskiego w miejscu zamieszkania według województw

Lp.	Województwo	Liczba uczestników
1.	dolnośląskie	37
3.	lubelskie	1
	lubuskie	3
4.	łódzkie	3
5.	małopolskie	6
6.	mazowieckie	13
7.	opolskie	7
9.	pomorskie	9
10.	śląskie	18
11.	świętokrzyskie	3
12.	wielkopolskie	4
13.	zachodniopomorskie	11
	Razem	115

Największa liczba uczestników rekrutowała się z województwa dolnośląskiego (37 osób) i śląskiego (18 osób). Miejscowości, w których zostały zrealizowane kursy języka polskiego w miejscu zamieszkania: Chojnice, Gniezno, Karlino, Kołobrzeg, Nowy Tomyśl, Police, Starogard Gdański, Szczecin, Wałcz, Koszalin, Sopot, Gorzów Wielkopolski, Bierutów, Bytom, Mirsk, Nadolice Wielkie, Wałbrzych, Wilkowice, Katowice, Lipowiec, Lubin, Siciny, Świdnica, Wrocław, Zabrze, Żory, Biała Podlaska, Krasocin, Michałów Reginów, Nysa, Opole, Piaseczno, Radomsko, Sieradz, Ułina Mała, Ząbki, Pruszków, Rudniki, Warszawa, Stary Sącz. Po rozpoczęciu kursów część osób zrezygnowała z udziału w 2021 roku. Najczęstsze powody rezygnacji to podjęcie nowej pracy, opieka nad małymi dziećmi, choroba.

Realizacja programu kursów przebiegała bez zakłóceń. Umożliwiała to elastyczność godzin i dni zajęć oraz odpowiednio dobrane materiały dydaktyczne. Podczas zajęć słuchacze nabyli bądź poszerzyli umiejętności komunikacyjne, słowotwórcze oraz fonetyczne. Na zajęciach uczestnicy pracowali zarówno nad językiem mówionym, jak i pisanym. Tematyka zajęć była dopasowana do każdego z uczestników, z nastawieniem na jak najlepsze wykorzystanie kursu w obecnej czy przyszłej pracy zawodowej oraz w jak najlepszej asymilacji w środowisku zamieszkania uczestników. Podczas zajęć były wykorzystywane pomoce dydaktyczne, jak

również stosowano zajęcia aktywizacyjne w warunkach naturalnych (m.in. sklep, fryzjer, apteka, lekarz, urząd administracyjny).

W kursach uczestniczyli repatrianci i członkowie ich najbliższych rodzin, którzy nie korzystali dotychczas z takiej formy pomocy – finansowanej ze środków będących w dyspozycji Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji.

ROZDZIAŁ XI. WSPÓŁPRACA Z ORGANIZACJAMI DZIAŁAJĄCYMI NA RZECZ OŚWIATY POLSKIEJ I POLONIJNEJ

Ośrodek włączał się w różnorodne przedsięwzięcia, które upowszechniały jego działalność w różnych środowiskach i kształtowały pozytywny wizerunek jako instytucji otwartej na współpracę, a jednocześnie stały się inspiracją do wzbogacania oferty edukacyjnej Ośrodka.

Były to m.in.:

- Udział w delegacji Ministerstwa Edukacji i Nauki w spotkaniu z nauczycielami i uczniami Szkoły Polskiej im. Jana Pawła II przy Ambasadzie RP w Reykjavíku,
- Udział w posiedzeniu Podkomisji nadzwyczajnej do rozpatrzenia poselskiego projektu ustawy o zmianie ustawy – Prawo oświatowe (druk nr 464). Projekt dotyczył usprawnienia obowiązujących przepisów dotyczących tzw. edukacji domowej oraz wsparcia polskich dzieci edukujących się w trybie edukacji domowej za granicą,
- Udział Dyrektora Ośrodka Anny Radeckiej w spotkaniu na zaproszenie Pierwszej Damy RP. W rozmowie w Pałacu Prezydenckim uczestniczył Sekretarz Stanu w KPRP, minister Adam Kwiatkowski,
- Udział nowo mianowanej Dyrektora Ośrodka Justyny Kralisz w spotkaniu na zaproszenie Pierwszej Damy. W rozmowie w Pałacu Prezydenckim uczestniczył Sekretarz Stanu w KPRP, minister Adam Kwiatkowski,
- Udział w Kongresie Edukacji Klasycznej, w którym uczestniczyli: Minister Edukacji i Nauki Przemysław Czarnek, wiceminister MEiN Dariusz Piontkowski, kuratorzy oświaty, nauczyciele, historycy oraz przedstawiciele świata nauki,
- Udział nauczycieli i uczniów Szkoły Polskiej im. G. Herlinga-Grudzińskiego przy Ambasadzie RP w Rzymie w spotkaniu z Ministrem Edukacji i Nauki Przemysławem Czarneckim,
- Udział w zorganizowanej przez Szkołę Polską przy Ambasadzie RP w Moskwie telekonferencji z okazji 103. rocznicy odzyskania przez Polskę Niepodległości, której uczestnikami było ponad 100 osób: uczniów, rodziców i nauczycieli szkół polskich,
- Udział w uroczystości 15. rocznicy powstania Fundacji Wolność i Demokracja,
- Udział w II edycji Międzynarodowego Dnia Edukacji Polonijnej,

- Udział online w obchodach Narodowego Dnia Pamięci Polaków ratujących Żydów pod okupacją niemiecką, organizowanych przez Muzeum Polaków Ratujących Żydów podczas II wojny światowej im. Rodziny Ulmów w Markowej,
- Udział w Radzie Oświaty Polonijnej stanowiącej organ pomocniczy Ministra Edukacji i Nauki,
- Udział w uroczystym wirtualnym zakończeniu LI edycji Olimpiady Literatury i Języka Polskiego,
- Udział w konferencji „Polki na emigracji i za granicą” zorganizowanej przez senackie komisje: Gospodarki Narodowej i Innowacyjności oraz Spraw Emigracji i Łączności z Polakami za Granicą we współpracy z Radą Polonii Świata,
- Udział w spotkaniu online przedstawicieli Ministerstwa Edukacji i Nauki z polskim środowiskiem oświatowym w Argentynie,
- Udział w spotkaniu online przedstawicieli Ministerstwa Edukacji i Nauki z dyrektorami i nauczycielami szkół za granicą. Spotkanie zorganizowane przez Polską Macierz Szkolną w Londynie,
- Udział przedstawicieli Szkoły Polskiej im. Sándora Petőfiiego przy Ambasadzie RP w Budapeszcie w spotkaniu z Pierwszą Damą RP w ramach oficjalnej wizyty Pary Prezydenckiej na Węgrzech,
- Udział w spotkaniu online z przedstawicielami Ministerstwa Edukacji i Nauki, Kancelarii Prezesa Rady Ministrów, Konsul Generalną RP oraz Wicekonsul RP w Sydney,
- Udział w spotkaniu wręczenia aktów nadania stopnia awansu zawodowego nauczycielom polonijnym z rąk wiceministra MEiN Dariusza Piontkowskiego,
- Udział w uroczystej gali XII edycji konkursu „Być Polakiem”,
- Udział w gali finałowej Konkursu Historycznego Patria Nostra,
- Udział w uroczystej gali rozdania nagród w ramach VIII Międzynarodowego Konkursu Historycznego o Żołnierzach Wyklętych,
- Udział w uroczystej gali podsumowującej VI Międzynarodowy Konkurs Historyczny „Wojna polsko-bolszewicka 1919-1920 w obronie granic i niepodległości”,
- Udział w konferencji „Prymas Stefan Wyszyński – wychowawca, nauczyciel i mąż stanu” na Uniwersytecie Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie. Organizatorem konferencji było Ośrodek Rozwoju Edukacji,

- Udział przedstawicieli Ośrodka oraz repatriantów, uczestniczących w kursie adaptacyjno-językowym w Warszawie, w spotkaniu z sekretarzem stanu MEiN Włodzimierzem Bernackim, wicedyrektorem Departamentu Współpracy Międzynarodowej MEiN Magdą Witan oraz naczelnikiem Departamentu Współpracy Międzynarodowej MEiN Beatą Pietrzyk,
- Udział Kierownik Szkoły Polskiej przy Ambasadzie RP w Madrycie oraz przedstawicieli placówki w spotkaniu z Premierem RP Mateuszem Morawieckim i Pełnomocnikiem Rządu ds Polonii i Polaków za Granicą Ministrem Janem Dziedziczakiem,
- Udział w spotkaniu online, podczas którego maturzyści Szkoły Polskiej im. G. Herlinga-Grudzińskiego przy Ambasadzie RP w Rzymie przedstawiali prezentacje końcowe, które stanowią rodzaj wewnętrznej, nieformalnej matury w szkole,
- Udział w spotkaniu online przedstawicieli Departamentu Współpracy Międzynarodowej Ministerstwa Edukacji i Nauki i Konsulatów Generalnych z przedstawicielami szkół polskich i szkół za granicą z terenu Włoch. Spotkanie zostało zorganizowane z inicjatywy Rady Oświaty Polonijnej we Włoszech w odpowiedzi na propozycję Ministerstwa Edukacji i Nauki,
- Udział w wirtualnym posiedzeniu Polonijnej Rady Konsultacyjnej, zorganizowanym przez Ambasadę RP w Królestwie Belgii, którego uczestnikami byli także przedstawiciele Ministerstwa Edukacji i Nauki, jak również szkół polskich oraz szkół za granicą w Belgii,
- Udział w panelu dyskusyjnym pn. „Obrona dobrego imienia Polski” zorganizowanym przez Fundację Polska-Europa-Polonia wraz z Instytutem Dziedzictwa Myśli Narodowej imienia Romana Dmowskiego i Ignacego Jana Paderewskiego,
- Udział w posiedzeniu Rady Oświaty Polonijnej przy Ministrze Edukacji i Nauki, w których uczestniczyli także: Minister Edukacji i Nauki Przemysław Czarnek, wiceminister MEiN Dariusz Piontkowski, przedstawiciele kancelarii Prezydenta RP, Sejmu RP, kancelarii Prezesa Rady Ministrów, Ministerstwa Spraw Zagranicznych, a także przedstawiciele polonijnych środowisk oświatowych z Argentyny, Australii, Belgii, Białorusi, Brazylii, Czech, Francji, Irlandii, Kanady, Kazachstanu, Litwy, Łotwy, Meksyku, Niemiec, Rosji, RPA, Ukrainy, USA i Wielkiej Brytanii,

- Udział w Internetowym Forum Polonijnym zorganizowanym przez Stowarzyszenie Dumni z Polski. Uczestniczyło w nim grono młodych Polaków mieszkających poza granicami kraju. Ekspertem Forum był Doradca Prezydenta RP ds. Polityki Młodzieżowej Łukasz Rzepecki,
- Udział nauczycieli kierowanych do pracy dydaktycznej za granicą w wideokonferencji z Pierwszą Damą RP. Tematem spotkania była praca nauczycieli w dobie pandemii,
- Udział nauczycieli kierowanych w spotkaniu z Pierwszą Damą RP podczas Jej wizyty w ramach akcji „Pomoc Polakom na Wschodzie” w Republice Mołdawii.

WSPÓŁPRACA Z MEiN, MSZ, KPRM, KRPR, MON, MSWiA, RPD, KURATORIAMi OŚWIATY ORAZ INSTYTUCJAMI WSPIERAJACYMI OŚWIATĘ POLONIJNĄ

- Współpraca z MSWiA przy organizacji kursów dla repatriantów i członków ich rodzin,
- Współpraca z przedstawicielami Fundacji „Pomoc Polakom na Wschodzie” w zakresie wsparcia dla repatriantów i kandydatów na repatriantów,
- Współpraca z Fundacją „Wolność i Demokracja” w zakresie organizacji Olimpiady Historii Polski dla Polonii i Polaków za granicą „W drodze do niepodległości”,
- Współpraca z Komitetem Głównym Olimpiady Literatury i Języka Polskiego w zakresie Konkursu Literatury i Języka Polskiego dla polskich uczniów szkół za granicą,
- Partnerstwo w zakresie konkursu „Być Polakiem”,
- Współorganizacja Międzynarodowego Konkursu Historycznego „Wojna polsko-bolszewicka 1919-1920 w obronie granic niepodległości”,
- Współpraca z Komitetem Organizacyjnym Konkursu Historycznego o Żołnierzach Wyklętych,
- Współpraca w Konsulacie RP w Brukseli w sprawie organizacji Dyktanda Polonijnego w Beneluksie (opieka merytoryczna Ośrodka nad konkursem),
- Współpraca w zakresie Konkursu Historycznego Patria Nostra, organizowanego przez Fundację Konkursu Historycznego Patria Nostra. W Ośrodku ugoszczono uczniów Szkoły Polskiej im. Sándora Petőfiego przy Ambasadzie RP w Budapeszcie, których film został uznany za najlepszy spośród 70 filmów przesłanych przez szkoły za granicą z całego świata,

- Współpraca w zakresie II Ogólnopolskiego Konkursu „Ignacy Jan Paderewski – pianista wirtuoz, kompozytor, polityk, dyplomata, mąż stanu, mecenas sztuki i architektury”, organizowanego przez Wielkopolskiego Kuratora Oświaty wraz z Instytutem Dziedzictwa Myśli Narodowej im. Romana Dmowskiego i Ignacego Jana Paderewskiego w Warszawie,
- Partnerstwo w zakresie Konkursu Recytatorskiego „Słowem-Polska” pod patronatem Pierwszej Damy RP; Dyrektor Ośrodka poprowadziła Galę Finałową w formule online w Pałacu Prezydenckim; Pierwsza Dama spotkała się finalistą konkursu, uczniem Szkoły Polskiej przy Ambasadzie RP w Madrycie,
- Partnerstwo w zakresie konkursu artystycznego „LEMistorie” zorganizowanego z okazji ogłoszenia roku 2021 rokiem Stanisława Lema przez Wydział Konsularny Ambasady RP w Brukseli. W toku konkursu uczniowie szkół polskich i szkół za granicą mieli okazję poszerzyć swoją wiedzę o literaturze science fiction w trakcie lekcji przeprowadzonych na podstawie scenariuszy przygotowanych przez Ośrodek,
- Współpraca w zakresie organizacji zajęć online nt. bezpieczeństwa ruchu drogowego, których pomysłodawcą była Inspekcja Transportu Drogowego. W zajęciach udział wzięła m.in. Pierwsza Dama RP, Główny Inspektor Transportu Drogowego oraz uczniowie szkół polskich, sekcji polskich we Francji oraz uczniów szkół na Ukrainie i Łotwie, gdzie pracują nauczyciele skierowani przez Ośrodek.

Współpraca z organizacjami i środowiskami działającymi na rzecz oświaty polskiej, polonijnej i polskojęzycznej za granicą wyrażała się również poprzez promowanie inicjatyw i przedsięwzięć o charakterze polonijnym na stronach internetowych Ośrodka, a także poprzez wysyłkę wiadomości e-mail do podmiotów z nim współpracujących. Wspierano w zakresie promocji m.in. akcje świąteczne Ministerstwa Edukacji i Nauki: **#SzkołaPamięta** mającą na celu zachęcenie uczniów i nauczycieli do upamiętnienia ważnych rocznic oraz postaci historycznych; **#SzkołaDoHymnu**, której zadaniem jest włączenie społeczności szkolnych w obchody Narodowego Święta Niepodległości oraz **#RazemNaŚwięta**, polegającą na zachęceniu uczniów do niesienia pomocy innym i budowanie więzi międzypokoleniowych.

Konkursy

• Konkurs literacki dla uczniów pn. „Dzień troski o dobre imię Ojczyzny”

Przedmiotem konkursu było przygotowanie pracy literackiej w formie wywiadu przedstawiająca historię pomocy niesionej ludności żydowskiej przez Polaków odznaczonych tytułem Sprawiedliwego wśród Narodów Świata podczas II wojny światowej. Celem konkursu było m.in. uhonorowanie Polaków, którzy podjęli bezinteresowne działania na rzecz ocalenia Żydów prześladowanych podczas Holocaustu. Konkurs skierowany był do uczniów: szkół polskich, sekcji polskich we Francji, Szkół Europejskich, szkół im. KEN.

• Konkurs dla nauczycieli pn. „Poznaj Polskę”

Przedmiotem konkursu było przygotowanie trasy tematycznej obejmującej od 6 do 8 miejscowości, które zostałyby włączone do gry interaktywnej przygotowanej przez Ośrodek - „Poznaj Polskę”, dostępnej na stronie poznajpolske.orpeg.pl. Konkurs był skierowany do nauczycieli szkół polskich, sekcji polskich we Francji, Szkół Europejskich, szkół polskich im. KEN oraz nauczycieli kierowanych przez Ośrodek do pracy dydaktycznej za granicą.

• Konkurs plastyczno-literacki dla uczniów pn. „Jestem z Polski”

Przedmiotem konkursu było wykonanie pracy plastycznej, literackiej lub multimedialnej promującej wśród młodych Polaków i Polonii naukę języka polskiego, polską kulturę i tradycję. Konkurs był skierowany do uczniów szkół im. KEN. Celem konkursu było promowanie języka polskiego i polskiej kultury w krajach pobytu uczniów ww. szkół.

Patronat honorowy Ośrodka

W 2021 roku Dyrektor Ośrodka przyznał patronat 11 przedsięwzięciom. Wszystkie wydarzenia uhonorowane patronatem poruszały tematykę istotną dla celów statutowych Ośrodka, przyczyniały się do kształtowania postaw patriotycznych i świadomości historycznej, a także promocji języka polskiego i współczesnej literatury poza granicami kraju.

Podmioty i wydarzenia objęte patronatem Ośrodka:

1. Przedszkole nr 317 „Smykolandia”; XI Multimedialny Ogólnopolski VII Międzynarodowy Przegląd Małych Form Parateatralnych „Smykolandia-Warszawa-Mokotów 2021”,

2. Komisja Kulturalno – Oświatowa „Szkola Polska” przy Towarzystwie Biblioteki Polskiej w Portland, Oregon; Międzynarodowy Konkurs Polonijny Rodzic na 6 – IV edycja,
3. Ambasada RP w Brukseli; Konkurs polonijny z okazji Roku Stanisława Lema,
4. Zona Zero Sp. z o.o. (wydawnictwo książkowe); Wydanie książki „Władcy wiatrów” autorstwa Edyty Kos-Jakubczak i Adama Jakubczaka oraz promocja tej publikacji,
5. Biblioteka Pedagogiczna Wojewódzkiego Ośrodka Metodycznego; II Międzynarodowa edycja VI Ogólnopolskiej akcji „Przerwa na czytanie – bicie rekordu w czytaniu na przerwie”,
6. Oddział Instytutu Pamięci Narodowej w Krakowie, Delegatura w Kielcach; LAURKA DLA BOHATERA – In memory of... międzynarodowy konkurs plastyczny,
7. V Liceum Ogólnokształcące im. Marii Skłodowskiej-Curie w Lublinie; XXIV Jesienne Debiuty Poetyckie, Międzynarodowy Przegląd Poezji,
8. II Międzynarodowy Dzień Edukacji Polonijnej; Polish Academy of Social Sciences and Humanities,
9. Alliance Printers and Publishers DZIENNIK ZWIĄZKOWY; Konferencja NEXT – Talks for the Future Generations,
10. Fundacja Konkursu Historycznego Patria Nostra; VI edycja Konkursu Historycznego Patria Nostra,
11. Szkoła Języka Polskiego przy Instytucie Polskim w Kijowie; Polskie tradycje i obyczaje.

Współpraca z mediami

Ośrodek podjął współpracę z mediami zajmującymi się m.in. promowaniem nauczaniu języka polskiego i polskiej kultury.

W e-czasopiśmie **Cogito dla Polonii** ukazał się wywiad z wicedyrektorem Ośrodka o Polonijnym Centrum Nauczycielskim, które w 2021 roku obchodziło 30. rocznicę istnienia. W wyżej wymienionym magazynie oraz w jego wersji dla najmłodszych **Kumpel dla Polonii** wielokrotnie pojawiały się informacje dotyczące przedsięwzięć i projektów szkół polskich.

Na antenie **TVP Polonia** wyemitowano materiały dotyczące bieżących działań Ośrodka, szkół polskich oraz placówek oświatowych, gdzie pracują nauczyciele kierowani do pracy dydaktycznej za granicą, m.in.:

→ w programie **Debata Polonii24** poruszono kwestię dwujęzyczności i korzyści z niej płynących. Wśród zaproszonych gości – kierownik Szkoły Polskiej przy Ambasadzie RP w Tunisie,

→ na temat współpracy Ośrodka z Zamkiem Królewskim w magazynie **Polonia24** wypowiedzi udzieliły: kierownik Szkoły Polskiej im. gen. J. Hallera przy Konsulacie Generalnym RP w Toronto, kierownik Szkoły Polskiej przy Ambasadzie RP w Pretorii oraz wicedyrektor Ośrodka,

→ w magazynie **Polonia24** wyemitowano materiał o nietuzinkowej niespodziance uczniów szkół polskich w Rzymie, Bolonii, Mediolanie i Ostii dla polskich weteranów mieszkających za granicą. Samorządy uczniowskie podjęły wspólną inicjatywę, by bohaterom walczącym w II wojnie światowej umilić nadchodzące Boże Narodzenie. Wypowiedzi udzieliły: kierownik Szkoły Polskiej im. G. Herlinga-Grudzińskiego przy Ambasadzie RP w Rzymie i kierownik Szkoły Polskiej im. 2. Korpusu Polskiego przy Konsulacie Generalnym RP w Mediolanie z siedzibą w Bolonii,

→ materiał w magazynie **Kierunek Zachód** dotyczący wręczenia nagród TVP Polonia „Za zasługi dla Polski i Polaków poza granicami kraju”. Wśród wyróżnionych była Szkoła Polska im. A. Mickiewicza przy Ambasadzie RP w Paryżu za działalność w zakresie szeroko pojętej edukacji polonijnej dzieci i młodzieży, oraz podejmowanie twórczych inicjatyw na rzecz krzewienia polskiego języka, kultury, historii i tradycji,

→ w programie **Debata Polonii24** dotyczącym repatriacji wystąpiła wicedyrektor Ośrodka odpowiedzialna za organizację kursów językowo-adaptacyjnych dla repatriantów i ich rodzin,

→ relacja w programie **Olá Polônia** dotycząca wizyty polskiej delegacji w Brazylii, z udziałem nauczyciela skierowanego przez Ośrodek do pracy dydaktycznej w Itaiópolis,

→ w programie **Olá Polônia** nauczyciele skierowani przez Ośrodek do pracy dydaktycznej w Brazylii zabrali widzów w swoje strony – do Papanduvy i Itaiópolis – by pokazać, jak potomkowie Polaków uroczystie celebrują urodziny Niepodległej,

→ w programie **Olá Polônia** wyemitowano materiał z udziałem nauczycielki skierowanej przez Ośrodek do pracy dydaktycznej w Brazylii, który dotyczył pielęgnowania polskiego języka, religii i tradycji wśród lokalnej Polonii,

→ w programie **Olá Polônia** wyemitowano materiał z udziałem nauczyciela skierowanego przez Ośrodek do pracy dydaktycznej w Brazylii, który dotyczył kulis jego pracy dydaktycznej w Itaiópolis, gdzie pierwsze ślady osadnictwa pochodzą sprzed 150 lat,

→ w magazynie **Polonia24** ukazał się materiał dotyczący Polonijnego Dnia Dwujęzyczności w szkołach polskich nadzorowanych przez Ośrodek: Szkole Polskiej im. gen. J. Hallera przy Konsulacie Generalnym RP w Toronto, Szkole Polskiej im. G. Herlinga-Grudzińskiego przy Ambasadzie RP w Rzymie oraz Szkole Polskiej przy Konsulacie Generalnym RP w Monachium z siedzibą w Remseck,

→ w wydaniu **Polonii24** kierownik Szkoły Polskiej przy Ambasadzie RP w Sofii przybliżyła – w Dniu Święta Nauczycieli – ich rolę, zwłaszcza poza granicami Ojczyzny. Gościem programu była wicedyrektor Ośrodka. Poruszono tematykę m.in. sytuacji nauczycieli na Białorusi, wyzwaniach edukacji polonijnej czy zbliżającym się Dniu Dwujęzyczności,

→ gościem wydania magazynu **Polonia24** była nauczycielka skierowana przez Ośrodek do pracy dydaktycznej na Łotwie. Rozmowa dotyczyła m.in. edukacji w polskich szkołach na Łotwie i roli nauczycieli i rodziców w krzewieniu polskości za granicą,

→ materiał w magazynie **Olá Polônia** o powitaniu przez Konsul Generalną RP w Kurytybie i specjalistę ds. polonijnych, dwoje nauczycieli kierowanych przez Ośrodek do pracy dydaktycznej w Brazylii,

→ w wydaniu **Polonia24** wyemitowano materiał dotyczący liczącej blisko 180 lat Szkoły Polskiej im. A. Mickiewicza przy Ambasadzie RP w Paryżu. Pod koniec programu, w rozmowie z przedstawicielem Ośrodka, poruszono kwestię m.in. wyzwań związanych z nowym rokiem szkolnym 2021/2022 w szkołach polskich,

→ w magazynie **Kierunek Zachód** wyemitowano materiał dotyczący zakończenia roku szkolnego w Zespole Szkół im. Z. Mineyki przy Ambasadzie RP w Atenach,

→ rekrutacja do szkół polskich była tematem rozmowy w magazynie **Polonia24**, którego gośćmi byli: przedstawiciel Ośrodka oraz kierownik Szkoły Polskiej przy Konsulacie Generalnym RP w Nowym Jorku,

→ relacja w magazynie **Polonia24** z okazji Dnia Dziecka, który został zorganizowany w Szkole Polskiej im. Sándora Petőfiiego przy Ambasadzie RP w Budapeszcie,

→ w magazynie **Polonia24** wyemitowano materiał nt. konkursu „LEMistorie” dla uczniów szkół za granicą w Królestwie Belgii z okazji ogłoszenia roku 2021 rokiem Stanisława Lema. Konkurs, którego organizatorem była Ambasada RP w Brukseli, odbywał się pod honorowym patronatem Ośrodka,

- w wydaniu magazynu **Polonia24** wyemitowano materiał dotyczący konkursu recytatorskiego „Słowem-Polska” pod patronatem Pierwszej Damy RP, w którym wystąpili: uczeń Szkoły Polskiej im. gen. S. Maczka przy Ambasadzie RP w Brukseli z siedzibą w Antwerpii oraz kierownik szkoły,
- w magazynie **Polonia24** wyemitowano materiał dotyczący rekrutacji do szkół polskich,
- w magazynie **Polonia24** wyświetlono materiał dotyczący nauczania zdalnego w szkołach polskich i szkołach za granicą. Wypowiedzi udzielili m.in. nauczyciele ze Szkoły Polskiej im. gen. bryg. S. Sosabowskiego przy Ambasadzie RP w Hadze z siedzibą w Brunssum,
- w magazynie **Polonia24** wyemitowano materiał dotyczący rekrutacji nauczycieli kierowanych przez Ośrodek do pracy dydaktycznej za granicą. Udział w nagraniu wzięli wybrani nauczyciele, którzy od lat realizują się w pracy wśród Polonii i Polaków za granicą,
- w wydaniu magazynu **Kierunek Zachód** pojawił się materiał dotyczący działalności Szkoły Polskiej im. G. Herlinga-Grudzińskiego przy Ambasadzie RP w Rzymie,
- w wydaniu magazynu **Polonia24** ukazało się nagranie o doświadczeniach pedagogów uczących Polaków na Wschodzie, zebranych w publikacji Ośrodka pt. „Spotkałem dobrych ludzi. Wspomnienia nauczycieli kierowanych do pracy wśród Polonii i Polaków”. Wypowiedzi udzielili nauczyciele z Kazachstanu i Gruzji,
- w magazynie **Polonia24** wyemitowano materiał z udziałem uczestników kursów adaptacyjno-językowych dla repatriantów, które rokrocznie są organizowane przez Ośrodek,
- w magazynie **Polonia24** wyemitowano materiał dotyczący matury absolwentów Liceum Ogólnokształcącego im. KEN,
- w wydaniu magazynu **Kierunek Zachód** przybliżono kwestię awansu zawodowego nauczycieli szkół za granicą. Wypowiedzi udzieliła m.in. Dyrektor Ośrodka,
- w magazynie **Kierunek Zachód** wyemitowano materiał dotyczący laureatów Dyktanda Polonijnego 2020 w Beneluksie, nad którym patronat merytoryczny objął Ośrodek,
- w wydaniu magazynu **Polonia Express** przybliżono działalność Szkoły Polskiej przy Ambasadzie RP w Meksyku,
- zainteresowane szkoły polskie oraz uczniowie nauczycieli kierowanych do pracy dydaktycznej za granicą wzięli udział w programie **Słownik polsko-polski** profesora Jana Miodka. Na prośbę Ośrodka profesor przygotował dedykowane nagranie z okazji Polonijnego Dnia Dwujęzyczności, w którym podkreślił wartości wynikające z dwujęzycznej edukacji i jej znaczenia w życiu Polonii na całym świecie.

Polskie Radio

- audycja dotycząca kursów adaptacyjno-językowych dla repatriantów, organizowanych przez PCN. Do rozmowy zaproszono uczestników kursów,
- audycja dotycząca podsumowania kursów adaptacyjno-językowych. Gościem rozmowy była wicedyrektor Ośrodka,
- audycja dotycząca matury absolwentów Liceum Ogólnokształcącego im. KEN,
- audycja dotycząca 30. rocznicy powstania PCN. Na antenie gościła wicedyrektor Ośrodka,
- audycja dotycząca rekrutacji nauczycieli do pracy dydaktycznej w krajach Europy Środkowo-Wschodniej i Azji oraz Brazylii. Wypowiedzi udzielili: wicedyrektor Ośrodka, nauczyciel kierowany do pracy dydaktycznej w Kazachstanie oraz nauczyciel kierowany do pracy dydaktycznej na Ukrainę,
- audycja dotycząca systemu kształcenia na odległość w Liceum Ogólnokształcącym im. KEN. Kalina Jakubczak – uczennica liceum – przybliżyła tę formę edukacji z perspektywy życia na jachcie, które od lat wiedzie ze swoimi rodzicami.

Kalina Jakubczak wspólnie z rodzicami była również gościem programu **Pytanie na śniadanie** na antenie **TVP 2**.

Z okazji **Międzynarodowego Dnia Dziecka** 1 czerwca Ośrodek przygotował nagranie multimedialne z udziałem uczniów szkół im. KEN pn. „Gdybym rządził światem, to...”

W celu popularyzacji rekrutacji do szkół polskich, zainteresowane placówki przygotowały nagrania z udziałem **absolwentów**, którzy na dalszym etapie edukacji wybrali studia wyższe w Polsce.

W organizowanym przez miesięcznik „Dyrektor Szkoły” i kwartalnik „Wczesna Edukacja” konkursie na najlepszych dyrektorów placówek oświatowych **wyróżnienie specjalne** otrzymała Agnieszka Koterła, dyrektor szkół im. KEN.

ZALĄCZNIK NR 1 Wykaz szkół biorących udział w projekcie LATAJĄCA PORADNIA online w okresie wrzesień - grudzień 2021 r.

Lp.	Kraj	Miejscowość	Adres	Liczba raportów ogółem	Liczba badań logopedycznych	Liczba badań psychologicznych	Liczba badań integracji sensorycznej / fizjoterapeutycznych
1	BELGIA	SOIGNIES	Polska Szkoła w Soignies	28	11	11	6
2	FINLANDIA	HELSINKI	Szkoła Polska przy Ambasadzie RP w Helsinkach	17	7	7	3
3	FRANCJA	STRASBURG	Szkoła Polska przy Ambasadzie RP w PARYŻU z siedzibą w Strasburgu	25	11	8	6
4	HISZPANIA	BARCELONA	Szkoła Polska w Barcelonie, Tarragonie, Gironie i Castelldefels przy Stowarzyszeniu Kulturalnym Szkoła Polska	27	11	12	4
5	IRLANDIA PÓŁNOCNA	BELFAST	Polska Szkoła POLCA w Belfaście	56	18	24	14
6	IRLANDIA PÓŁNOCNA	CRAIGAVON	Polska Szkoła Sobotnia w Craigavon	19	7	7	5
7	IRLANDIA	ATHLONE	Polska Szkoła IDEA w Athlone	24	11	7	6
8	IRLANDIA	WATERFORD	Szkoła Polska przy Ambasadzie RP w Dublinie z siedzibą w Waterford	47	20	15	12
9	DANIA	KOPENHAGA	Szkoła Polska przy Ambasadzie RP w Kopenhadze	52	21	18	13
10	JAPONIA	TOKIO	Polonijna Szkoła Sobotnia przy Stowarzyszeniu Polonijnym RAZEM w Tokio	28	8	12	8
11	ISLANDIA	REYKJAVIK	Szkoła Polska im. Jana Pawła II przy Ambasadzie RP w Reykjaviku	32	10	12	10
12	SZWECJA	SZTOKHOLM	Szkoła Polska im. Katarzyny Jagiellonki przy Ambasadzie RP w Sztokholmie	29	11	11	7
13	WĘGRY	BUDAPESZT	Szkoła Polska im. Sandora Petofiego przy Ambasadzie RP w Budapeszcie	11	5	4	2
14	WĘGRY	BUDAPESZT	Ogólnokrajowa Szkoła Polska na Węgrzech	44	14	15	15
15	WIELKA BRYTANIA	LONDYN	Szkoła Polska przy Ambasadzie RP w Londynie	97	45	35	17
16	WIELKA BRYTANIA	WATFORD	Polska Sobotnia Szkoła w Watford	19	7	7	5
17	WŁOCHY	MEDIOLAN	Szkoła Polska im. Mikołaja Kopernika przy Konsulacie Generalnym RP w Mediolanie	43	15	14	14
RAZEM				598	232	219	147